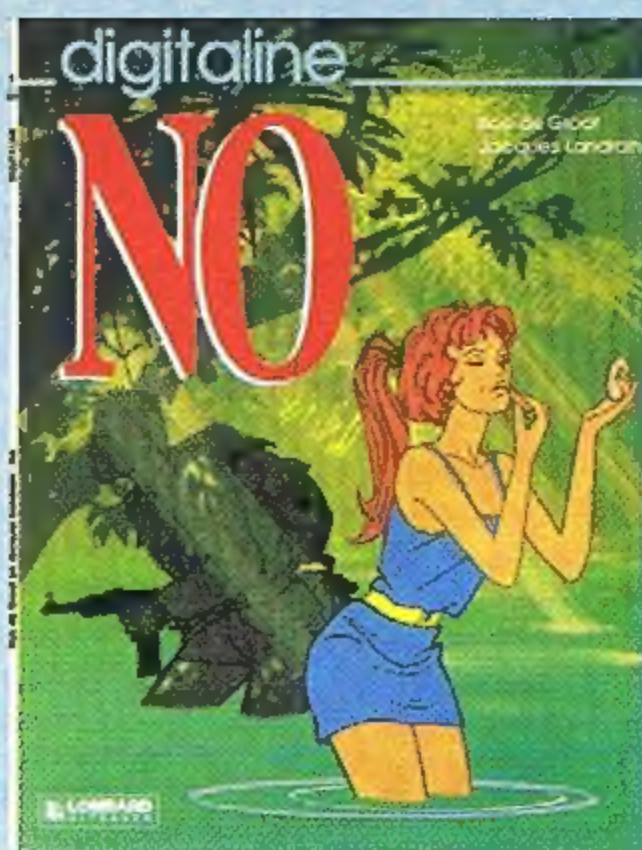

ARIA

IANESCH-HANDRA

GEBOREN VOOR HET AVONTUUR

Digitaline is geen katje om zonder handschoenen aan te pakken. Ze doet onderzoek voor een tour-operator. Dat werk voert haar naar alle uithoeken van de wereld. Tijdens haar eerste avontuur, in het album *No*, komt ze terecht op het eilandje Saban, dat nog maar pas voor het toerisme is opengesteld. Ongewild raakt ze betrokken bij de politieke verwickelingen op Saban. Haar vriend, de computer-expert en voormalige militair Norbert de Saint-Preux (kortweg No) moet Digitaline te hulp komen, die is opgesloten in een gevangenis aan de zuidkant van het eiland en daar haar bewaker het bloed onder de nagels vandaan haalt.

Digitaline is het geesteskind van tekenaar Jacques Landrain en tekstschrijver Bob de Groot. Mooi, eigengereid en geestig. Maar het meest opvallende van de strip is niet zozeer het karakter van de hoofdpersoon, maar vooral de manier

waarop haar avonturen tot stand zijn gekomen. *Digitaline* is namelijk de eerste strip ter wereld die vrijwel volledig met een computer is getekend. Alleen de aller-eerste schetsjes werden nog op papier gemaakt, vertelt Jacques Landrain, maar dat was "niet meer dan een opzet van de pagina-indeling. Als het idee nog niet erg uitgewerkt is, kun je dat als basis gebruiken en het via een videocamera of een scanner op het beeldscherm digitaliseren om er op het scherm aan verder te werken. Maar vaak genoeg teken ik direct op het scherm."

Tekenen met een computer is nauwelijks te vergelijken met de traditionele manier, vindt Landrain. Als je eenmaal aan het nieuwe materiaal gewend bent, gaat het ongeveer even snel, maar de meeste tijd win je bij het inkleuren. De computer van Digigraphic Studio in Brussel, waarmee *Digitaline* werd gemaakt, beschikt bovendien over meer dan zes-

ten miljoen verschillende kleuren. Een kleur die je op je scherm hebt "gemengd", kun je opslaan in het geheugen van de computer en altijd weer terugroepen - dus geen geknoei meer met genummerde potjes en dat soort dingen. Jacques Landrain: "Bovendien, als ik in overleg met Bob besloten had dat een bepaald onderdeel van de tekening niet blauw maar groen moest worden, hoefden we niet opnieuw te beginnen. Een eenvoudig commando met de muis was voldoende om het te veranderen. Dan begrijp je pas goed hoe snel je op de

computer kunt tekenen en hoeveel mogelijkheden het biedt."

Volgens Landrain hoeven we ook niet bang te zijn dat alle strips die met een computer getekend worden, er hetzelfde zullen uitzien: "Een paar andere tekenaars zoals Druillet en Ernst zijn hier (bij Digigraphic Studio) geweest om de machine te proberen. Iedereen houdt z'n eigen stijl. Daar heeft de computer geen invloed op." In *Digitaline* krijg je als lezer een eerste indruk van de ongekende mogelijkheden die het werken met de computer biedt: er gaat er wereld voor je open.

Jacques Landrain en Bob de Groot: *Digitaline, NO*; uitgeverij Lombard, prijs f 7,50/145 Bfr

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5266811
Uitgever: Rob Harren
Fotogravure: De Schutter N.V.
Druk: Continental Printing
Grimbergen/België

Abonnementsopgave klachten voor België:

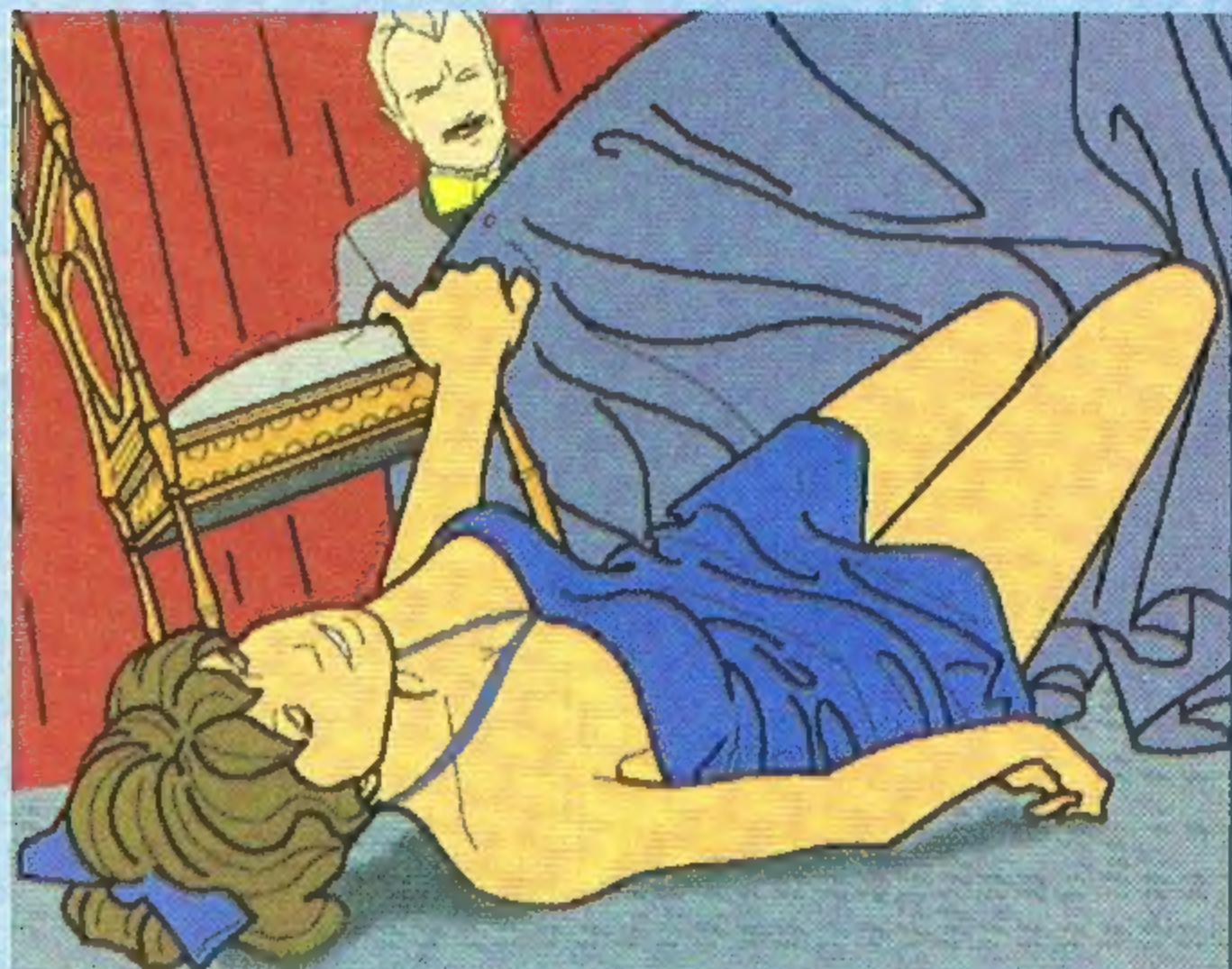
P.V.D. — Dienst Abonnements
Klein Eilandstraat, 1
1070 Brussel
Telefoon: 02/525.14.03
Abonnementsprijzen:
Per half jaar (26 nrs): 1.100 BF
Per jaar (52 nrs): 1.990 BF
door storting op rekening
210-0985103-23
van P.V.D. — Brussel.
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5266811

Abonnementsopgave/klachten voor Nederland:

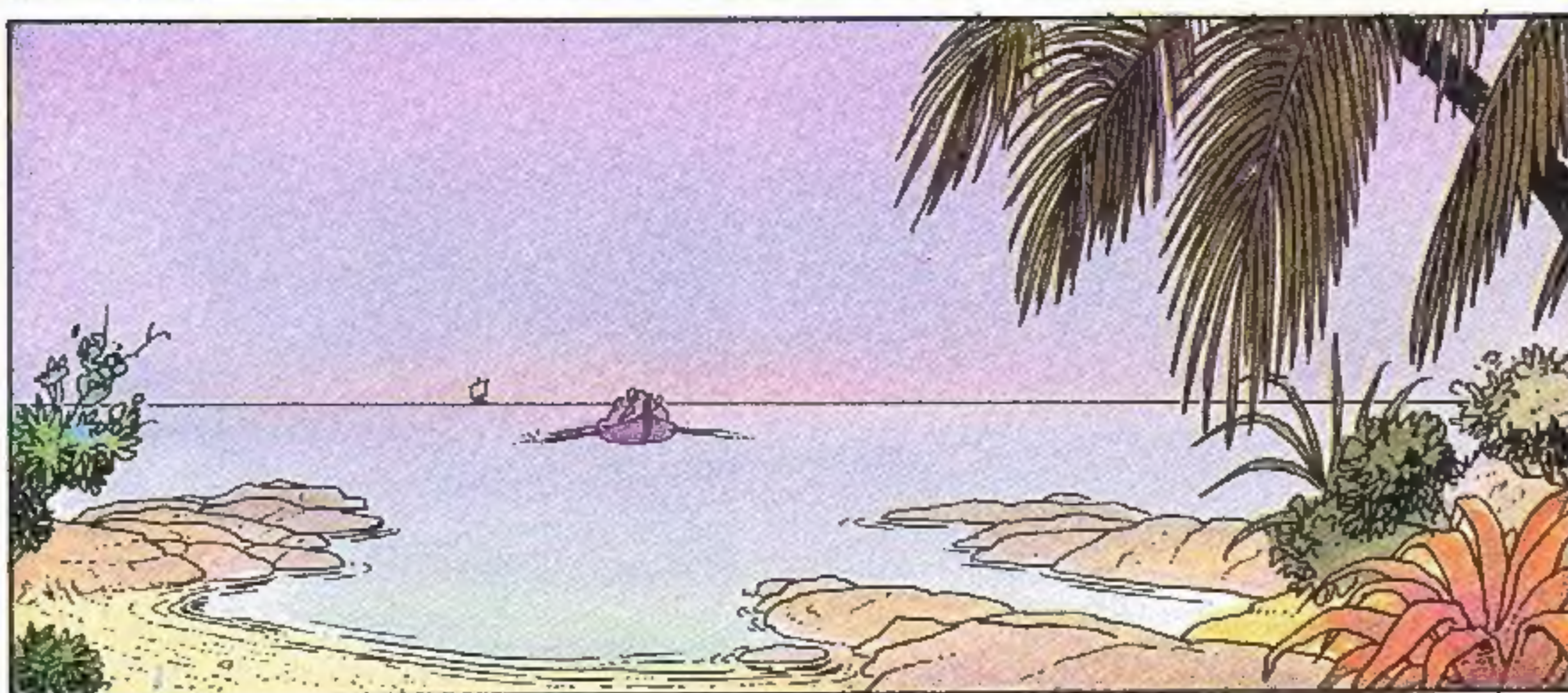
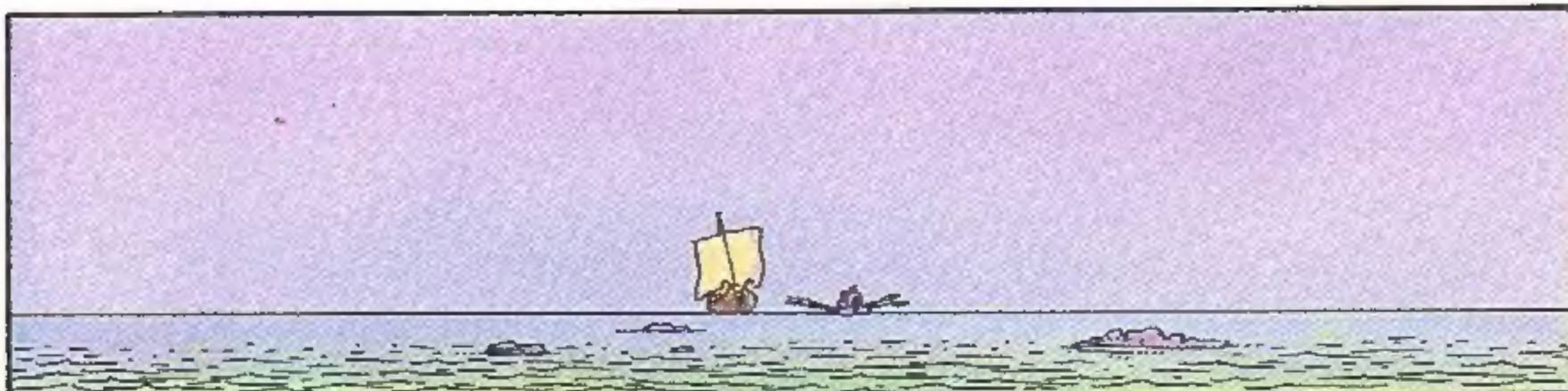
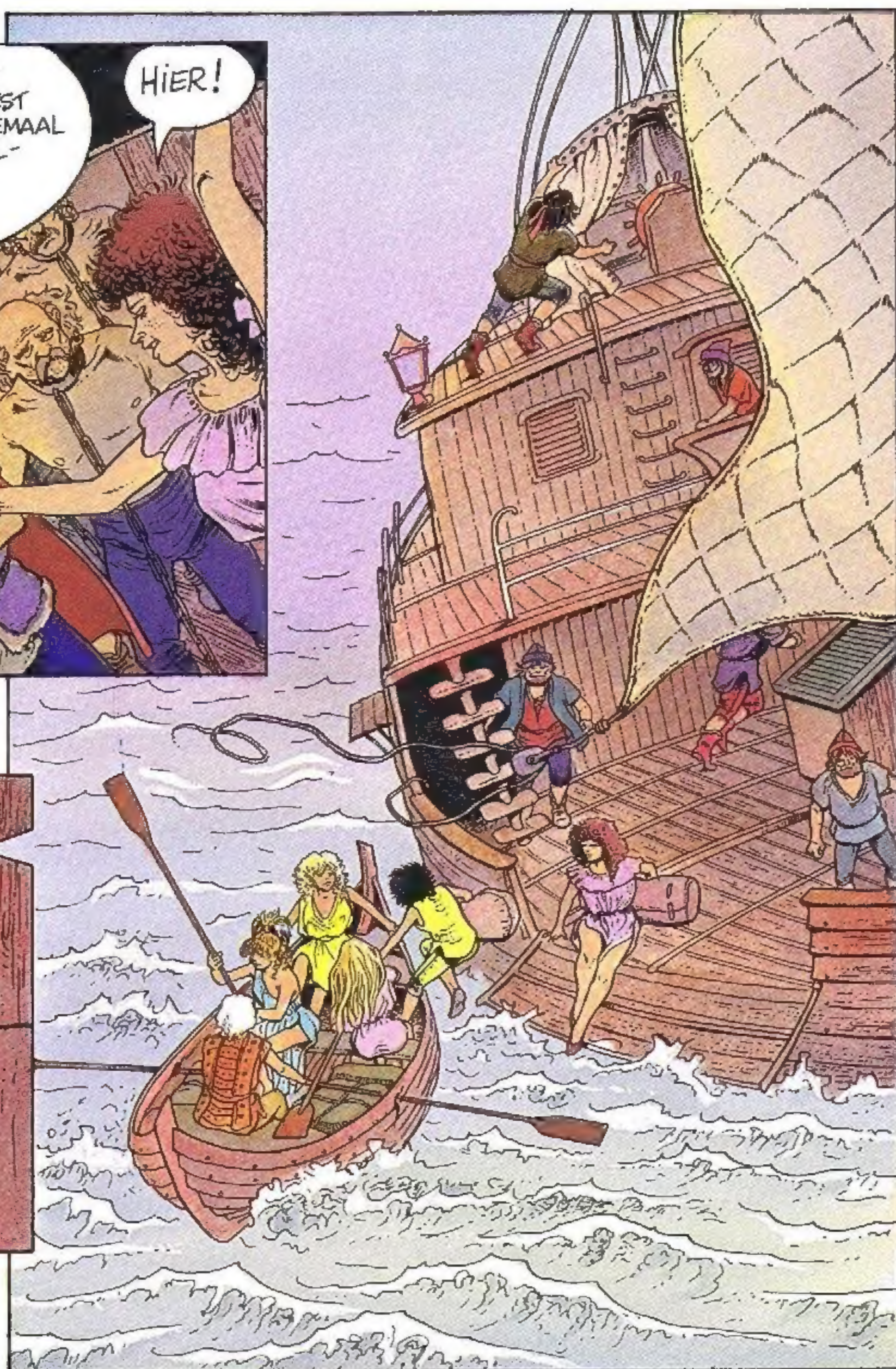
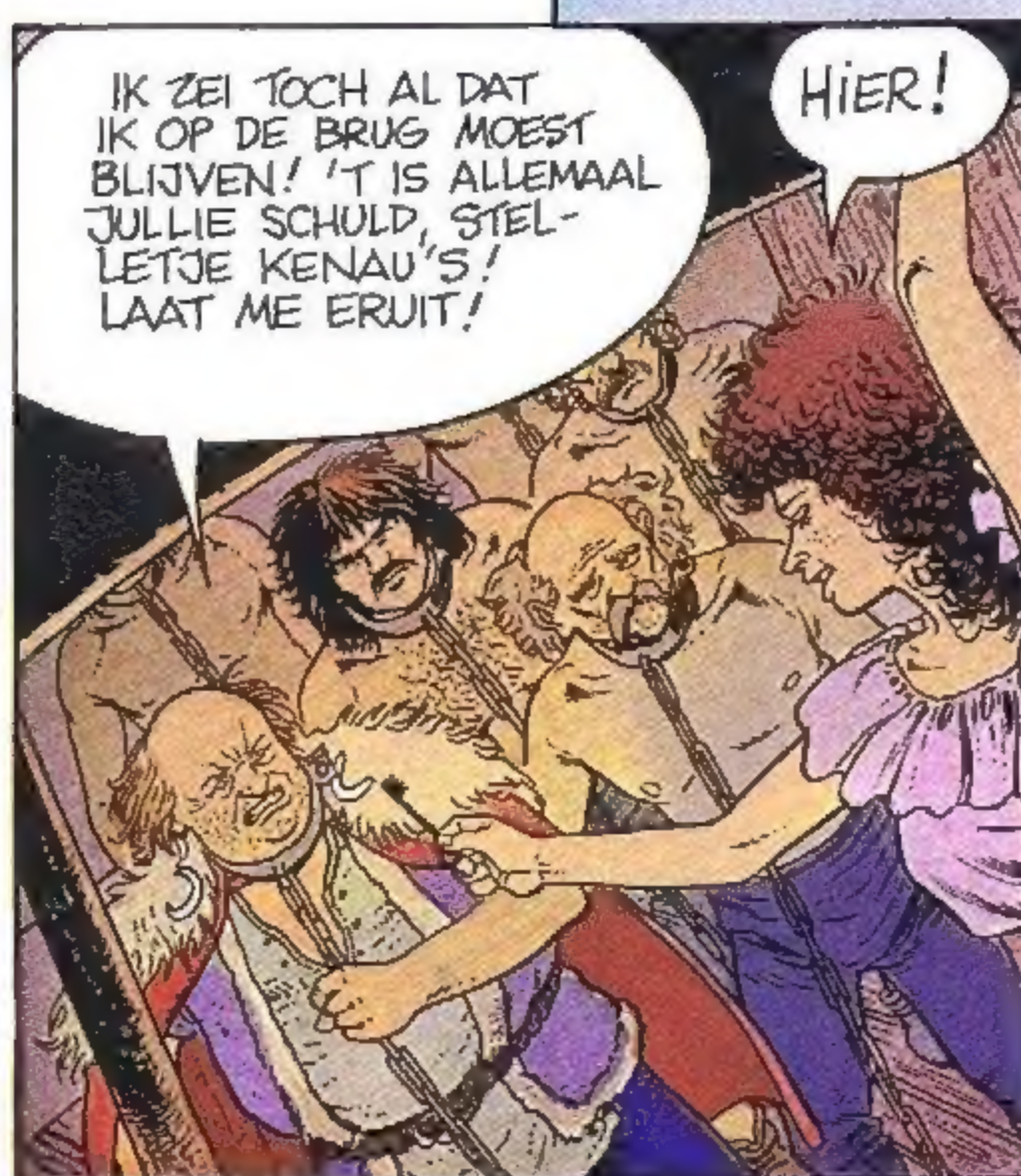
P.V.O.-abonnements services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-7450
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden:
fl. 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.

ADVERTENTIES NEDERLAND:

Lombard Nederland B.V.
Telefoon 023-280712
Telex 41497
Telefax 023-291762
REDACTIE
KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon: 023-290190
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

SAMENVATTING: De gevangenen zijn erin geslaagd het schip over te nemen en de bemanning te overtuigen van richting te veranderen! Het zijn echter de oevers van Ameronië die zij in de verte ontdekken... Ze werden beetgenomen! Maar plots stoot het schip op een rif...

ARIA IANESCH-HANDRA

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
DE
ONTEMBAREN

DE HELE DAG SJOUWEN
WE NU AL DOOR DIE VER-
STIKKENDE JUNGLE, ZONDER
EEN ENKELE KANS OM VAN
ZE AF TE KOMEN... IK BEN
'T ZAT...! M'N VOETEN
BLOEDEN!

... EN IK HEB EEN
VUILE MAAG! HUN
WATER IS BEDORVEN!
BEUH!!!

JIJ OOK MET JE
INDISCHE AVONTUREN
EN BRILJANTE OPTREDEN!
JE HEBT ONS KNAAP IN
MOEILIKHEDEN GEBRACHT!
WE HADDEN NU AL VEILIG
EN WEL AAN BOORD KUN-
NEN ZITTEN!!!
IDIOOT!...

... JA OF WE WA-
REN DOORZEEFD
MET PIJLEN! GEBRUIK
JE VERSTAND, ARIA!
TOTNUTOE GEDRAGEN
DIE BLANKE INDIANEN
ZICH CORRECT; ZE
HADDEN ONS...

AGARTHA!

THE BLOB

De filmstudio's zijn er allesbehalve vies van om oude films van weleer opnieuw vast te leggen op het bekende celluloid. Je verwacht bij The Blob hetzelfde. De kraker uit 1958 inspireerde filmmakers van 1988 tot een nieuwe versie. Maar er is een groot verschil; een zeer groot verschil zelfs. Op enkele fragmenten na koos men voor een totaal nieuw verhaal.

Het verhaal

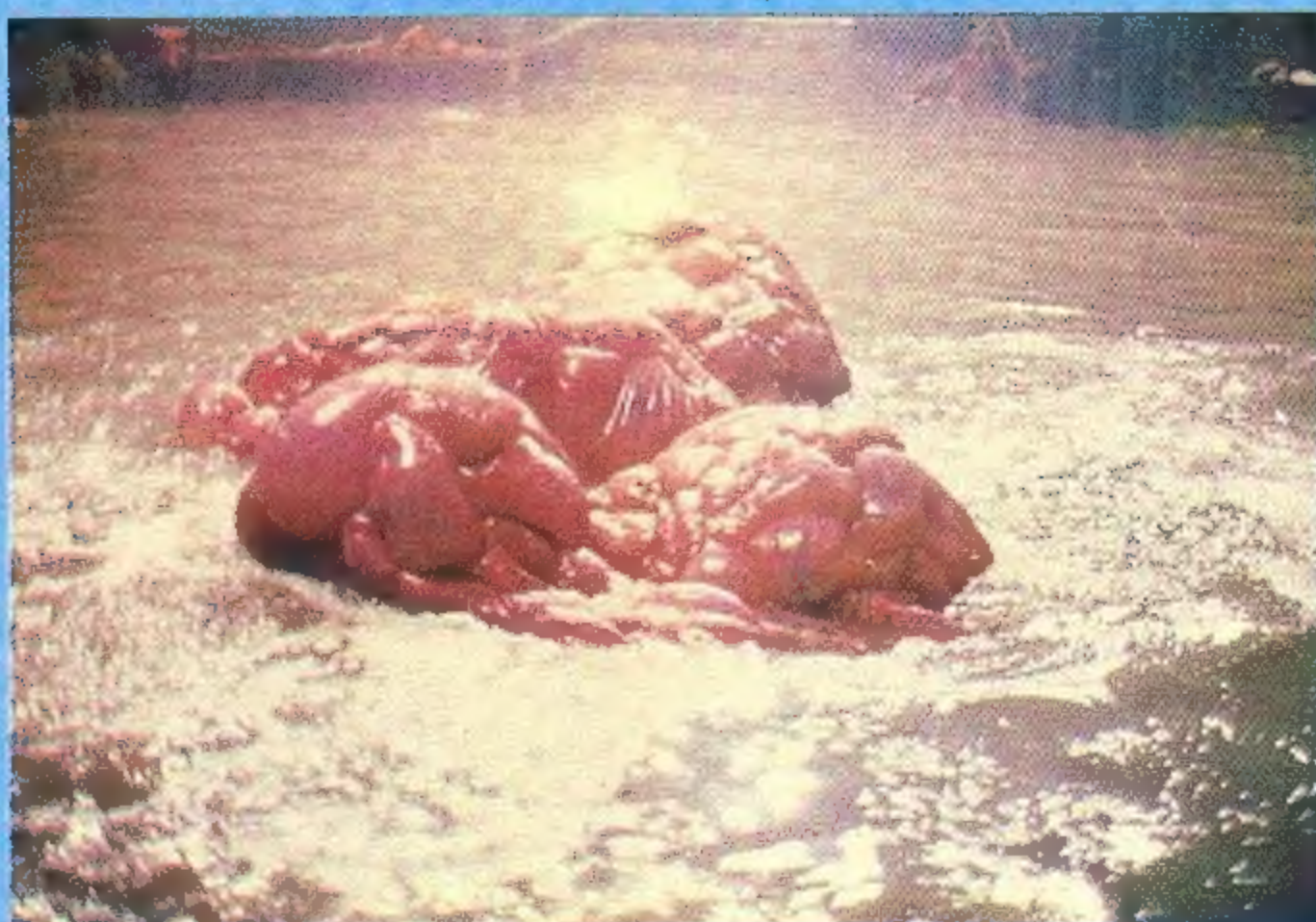
Daarover kunnen we kort zijn. Bij horrorfilms is dat niet van zeer groot belang. Het moet goed en geloofwaardig in elkaar zitten, dat wel. Bij The Blob maken we eerst kennis met de inwoners van een klein Amerikaans stadje. The Blob komt op aarde en verslindt alles en iedereen wat zijn weg passeert. Het ding, van een soort roseachtig slijm, weegt maar liefst anderhalve ton. Dat hindert hem niet zich aan het plafond te hechten om zo op zijn slachtoffers te vallen en deze op te slobberen. Daar waar je The Blob niet verwacht komt hij tevoorschijn. Uit duistere hoeken en gaten. En wie eenmaal - letterlijk - in het monster verzeilt is geraakt komt er niet meer uit. The Blob laat het slachtoffer als het ware smelten om het daarna te consumeren. Ook een manier. . .

Acteurs, techniek

In de eerste versie van The Blob zagen we de toen nog onbekende Steve McQueen. Ook nu koos men voor onbekendere acteurs en actrices. Dat heeft als voordeel, dat je je sneller in de film inleeft. Even geen bekende gezichten uit een vorige film. Als locatie koos men het Amerikaanse Abbeville. De inwoners waren dolenthousiast; ze mochten veelal

Filmnieuws

meespelen in de film als figurant. De burgemeester speelt zelfs een rol in de film. De grootste kracht van de film blijft zonder meer de technische kant. Had men in de jaren '50 zijn beperkingen, aangaande de techniek; nu is zo langzamerhand alles mogelijk. Middels computertechnieken komt The Blob meer dan levensecht op het witte doek. Jack Harris, die de film in 1958 produceerde is nu ook weer van de partij. Hij heeft ruim 30 jaar met het idee gelopen er weer iets mee te gaan doen. Er was zelfs sprake een t.v.-serie te maken met The Blob. Daar zag men van af. Een film was de kans om The Blob weer te doen herleven. De eerste prijzen zijn al binnen.

Terug naar 1958

Films als The Blob uit 1958 noemt men vaak B-films. Van oorsprong heeft dat niets met de kwaliteit te maken, hoewel dit vaak wordt gedacht. In Amerika worden films soms met z'n tweeën vertoond. De topper wordt vooraf gegaan door een mindere grootheid. Merkwaardig te weten dat deze films vaak bekender zijn geworden, dan de vermeende successen. Al snel kregen deze opwarmertjes vooraf de bijnaam B-Film. Het zijn in de regel vakkundig gemaakte films; voor

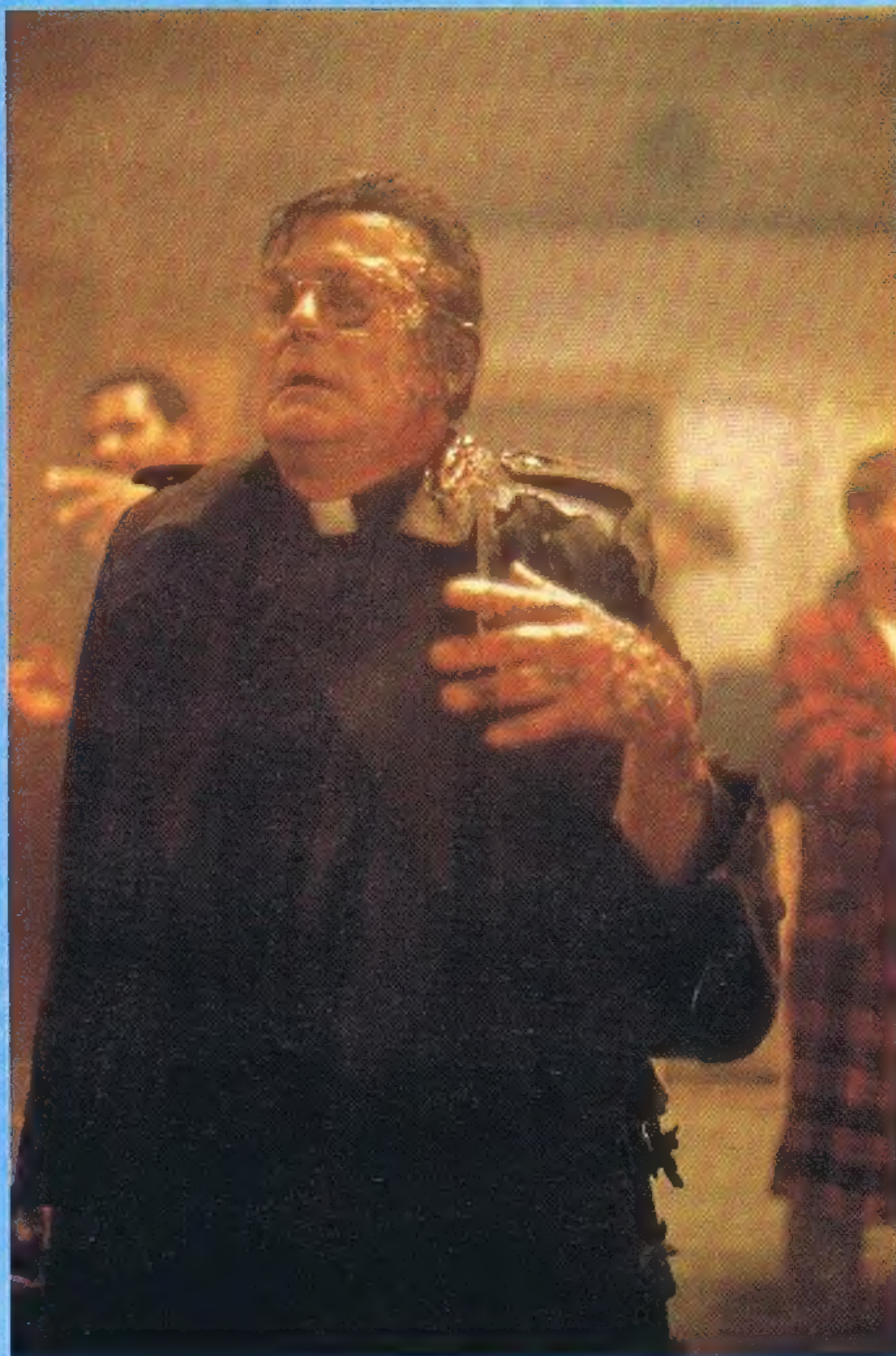
weinig geld en met onbekende acteurs. Veel van die films zijn nu een nieuwe loopbaan begonnen op video, in de filmhuizen of waar dan ook. Ze worden nu - eindelijk - herondekt en op hun juiste waarde geschat. Niet dat iedere B-film van toen nu meteen van hoge klasse is.

The Blob, anno 1989

Oude films blijven inspireren. Zo ook The Blob van 30 jaar geleden. Griezelen blijft een aangename bezigheid in de bioscoop. Het voordeel nu is dat de techniek zo ver gevorderd is, dat het levensecht overkomt. Daar staat ook tegenover dat het kwart miljoen dollars, dat The Blob kostte, een schijntje is vergeleken met de kosten van nu. Zonder overdrijving kan gezegd worden dat kosten noch moeite zijn gespaard om het perfect te krijgen. Ruim 16 kantjes, dichtgetypt, met medewerkers zeggen genoeg. Kijk en oordeel zelf!

Rein van Willigen

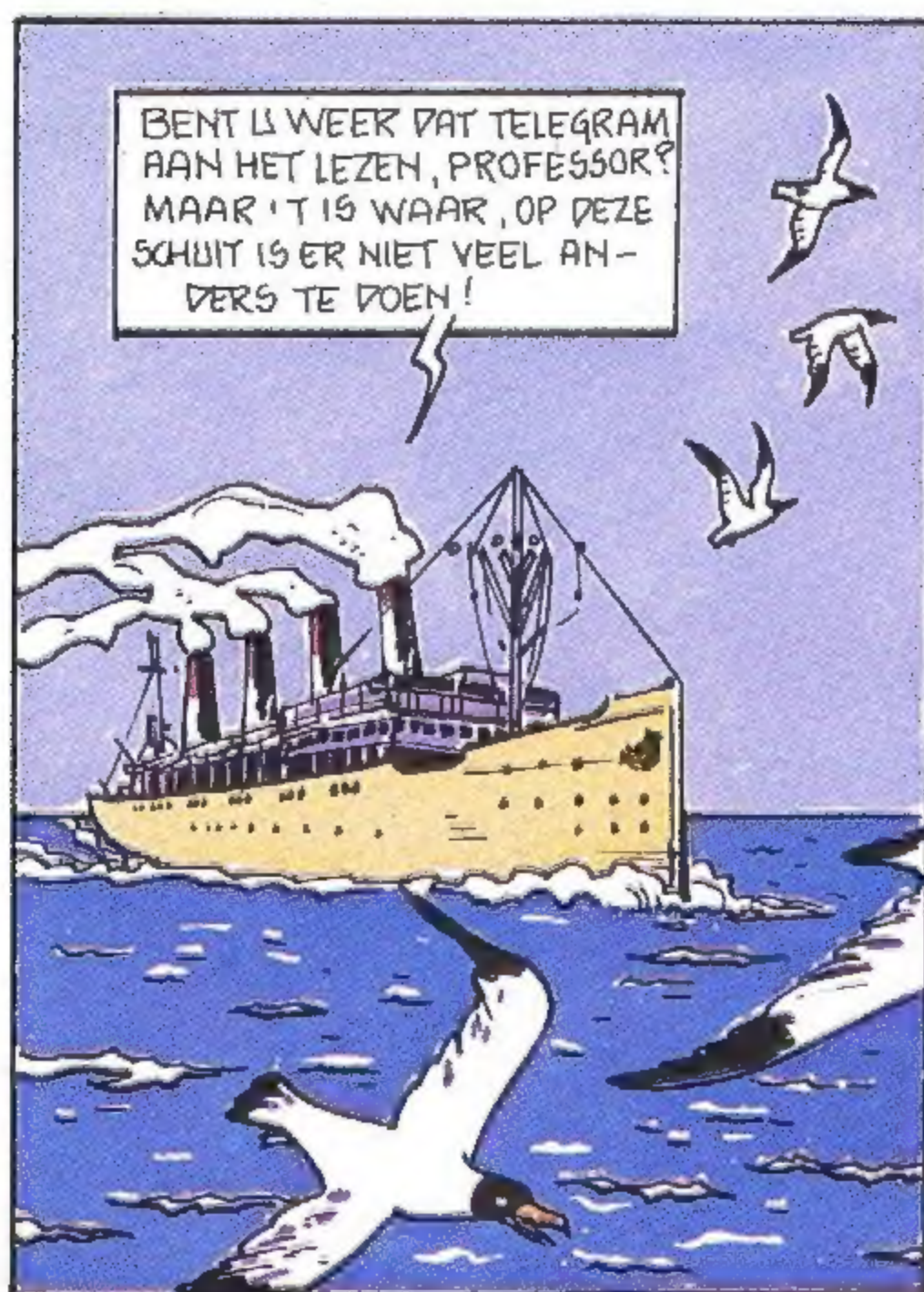
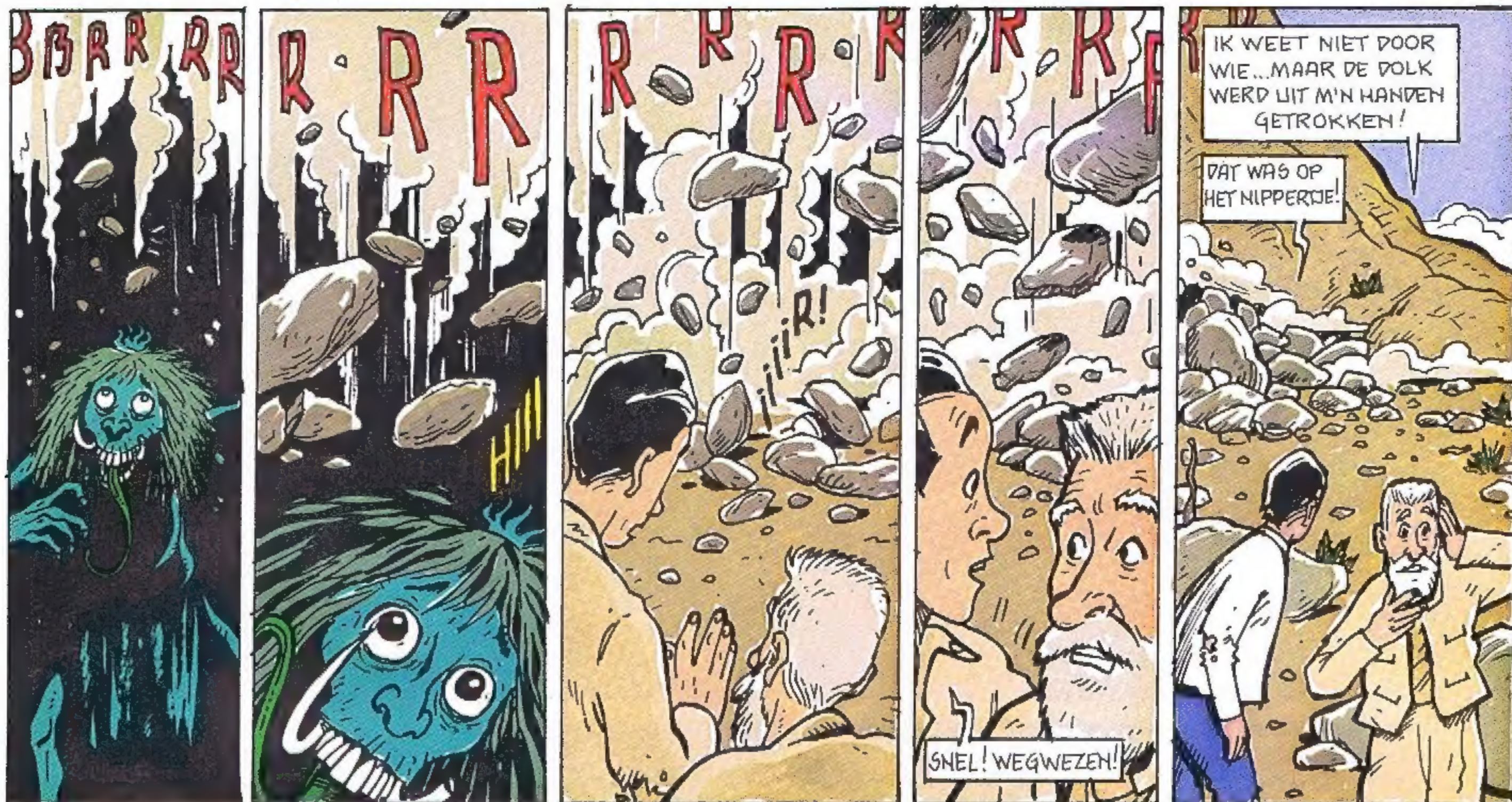
NESTOR COPERIN en de GEESTEN *DE DOLENDE GEESTEN*

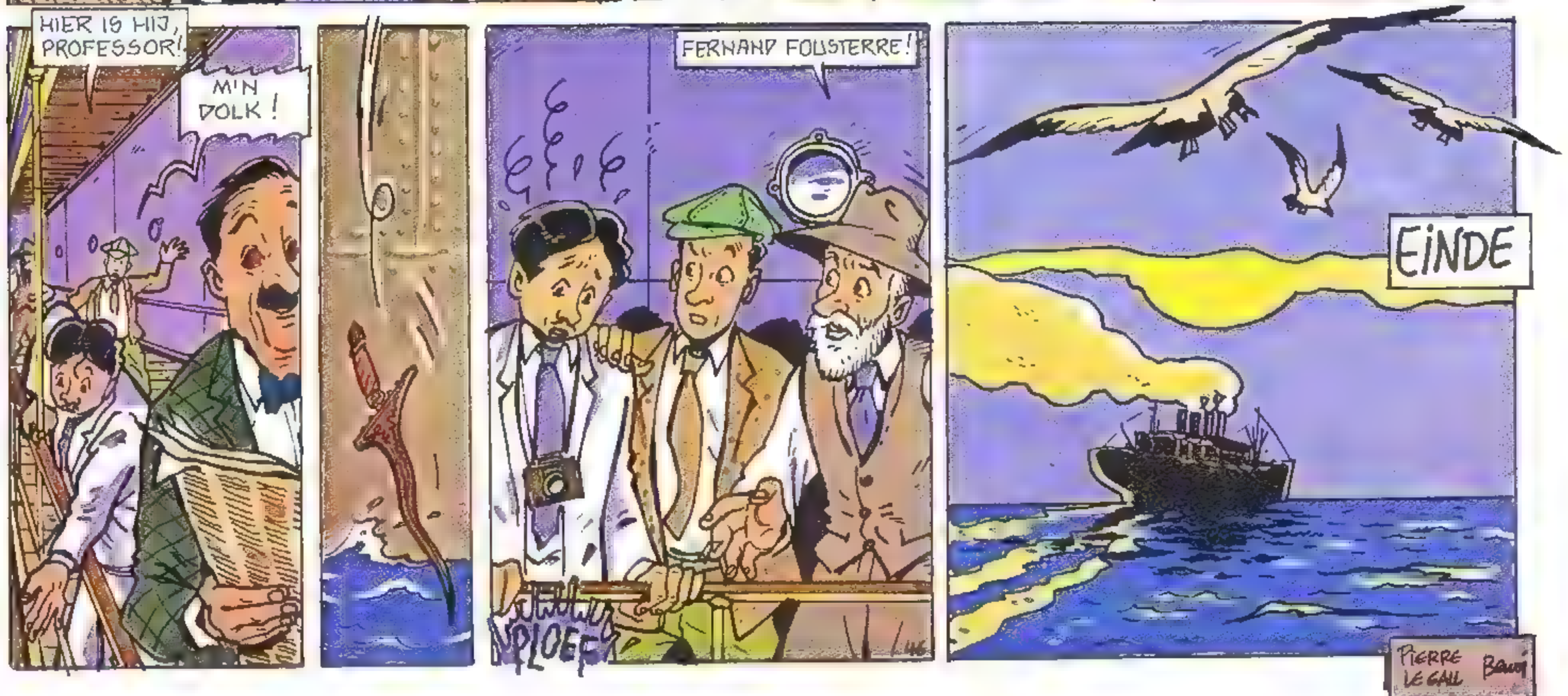
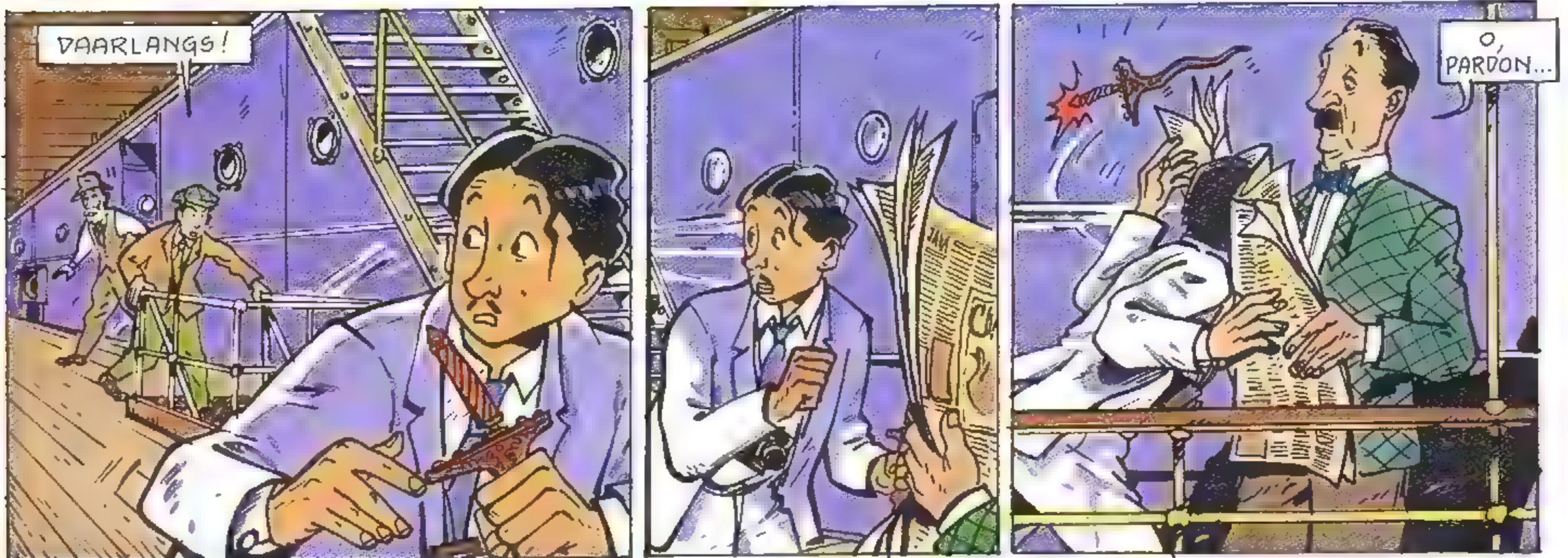

SAMENVATTING: De magische kriss houdt Rangda op een afstand... Onze vrienden willen de dolk wel vernietigen, op voorwaarde dat zij de geest van Udayana verlost!

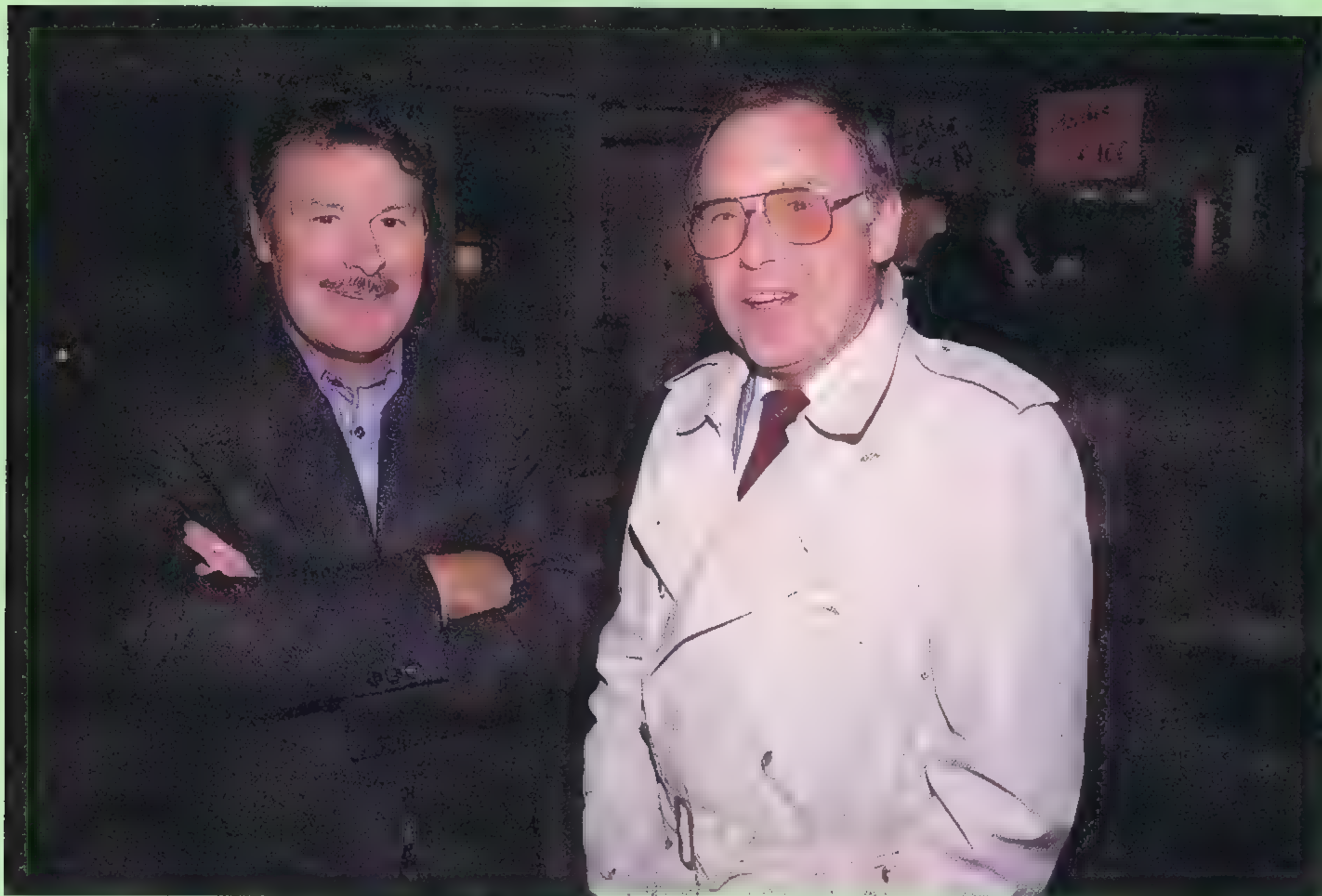

NESTOR COPERIN

TIBET & DUCHÂTEAU: EEN HECHTE VRIENDSCHAP

Tibet en Duchâteau behoren tot de veteranen van het jeugdblad *Kuifje*. Samen maakten ze 47 verhalen rond de speurende journalist Rik Ringers. Het laatste verhaal, *De duivelse tweeling*, hebben jullie nog niet zo lang geleden in dit blad kunnen lezen. Daarnaast is Tibet natuurlijk bekend als de geestelijke vader van *Chick Bill*, *Dog Bull*, *Kleine Poedel* en *Kid Ordinn*. André-Paul Duchâteau is een van de meest productieve scenarioschrijvers in de stripwereld. Naast Rik Ringers schrijft hij Hans voor *Rosinski*, Bruce J. Hawker voor *William Vance*, *De Brokkenmakers* en Alain Chevallier voor *Christian Denayer*, en nog diverse andere series: *Peggy Press*, *Serge Morand*, *Chancellor*. Binnenkort verschijnt een nieuw album van *Chick Bill*: *Bittere wraak*, waarvoor het scenario door hemzelf werd

geschreven. Naar aanleiding daarvan spraken we met Tibet en met Duchâteau.

Een portie avontuur

Kunt u vertellen hoe de samenwerking tussen u beiden ontstaan is?

Duchâteau: "Bijna 35 jaar geleden kwam Tibet naar me toe en vroeg me of ik zin had een strip à la *Jan Korda* te schrijven. Ik schreef detectiveromans, vandaar. Dat werd *Rik Ringers*, de al-

lereerste strip die ik schreef. Toen het een succes werd, kwamen ook andere striptekenaars naar me toe en vroegen of ik verhalen voor ze wilde schrijven. *Rik Ringers* was oorspronkelijk echt een detectiveserie, later is het wat meer de fantastische kant opgegaan. De basiselementen van de verhalen zijn spanning en gevaar, met daarnaast ook een portie avontuur, spionage, science-fiction enz. Ik pas daarbij wel een zekere zelfcensuur toe: we moeten een jong pu-

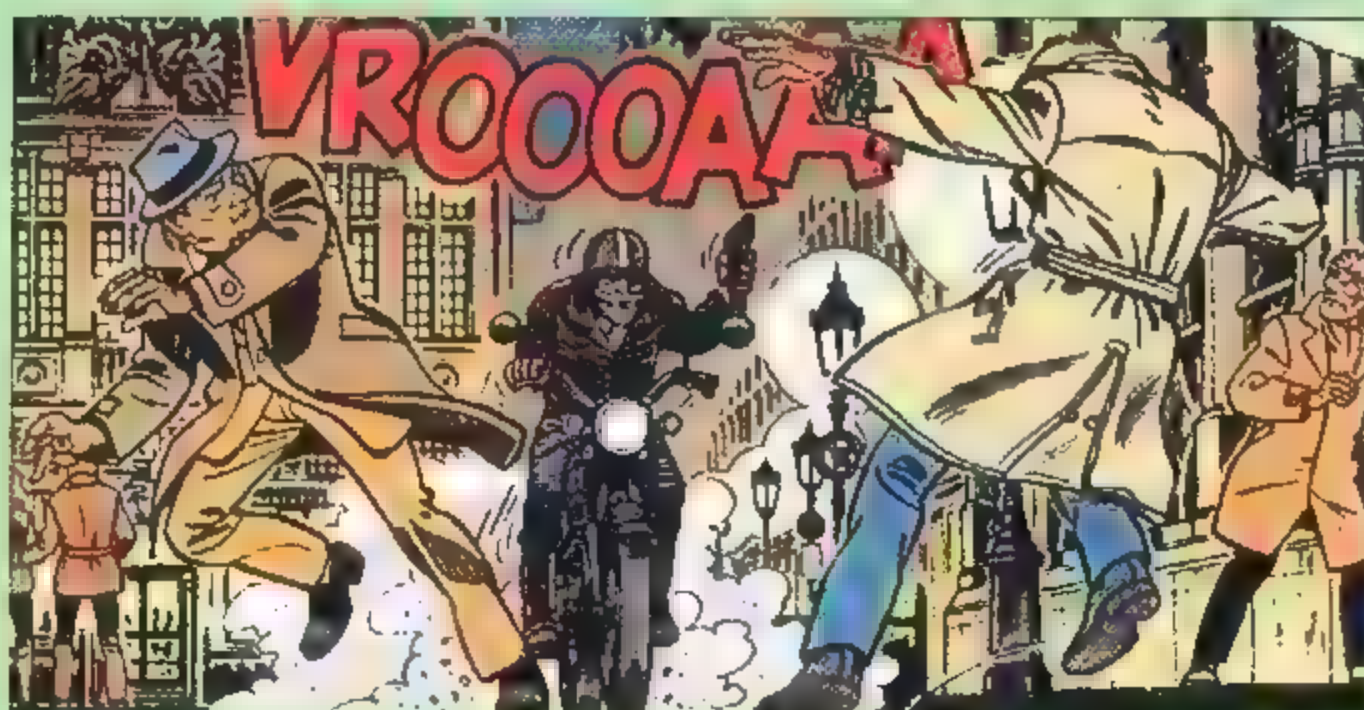
blik amuseren met ons werk."

Hoe verloopt de samenwerking tussen u beiden?

D.: "Ik maak in mijn eentje een synopsis voor een nieuw verhaal. Die stuur ik naar Tibet en samen discussiëren we over bijvoorbeeld de locaties waar de gebeurtenissen zich moeten afspelen. Ik kies vaak plaatsen waarvan ik weet dat Tibet ze leuk vindt om te tekenen, zoals de *Côte d'Azur* - maar niet altijd, natuurlijk."

Het laatste Chick Bill-verhaal, Bittere wraak, hebt u zelf geschreven, meneer Tibet. Hoe werkt u het liefst: samen met een scenarioschrijver of helemaal in uw eentje?

Tibet: "Als tekenaar werk ik het liefst met mijn eigen scenario's, want dan maak ik het hele scheppingsproces van begin tot einde mee. Maar er is het gevaar dat je jezelf te veel beperkingen

JA! EN GEBONDEN IN SHERIFF-HUID!

oplegt. Ik hou er bijvoorbeeld niet van grote menigtes te tekenen, dus ik zou een verhaal nooit in een voetbalstadion laten spelen. Een scenarist kent die belemmeringen niet. Hij kan me iets laten doen, dat ik anders nooit gedaan zou hebben. Dat is een van de voordelen van het werken met een scenarist. Op het ogenblik ben ik bijvoorbeeld bezig met een scene die speelt in een Lunapark. André heeft heel opmerkelijke dingen verzonnen die ik nu moet tekenen en waarvan ik weet dat ik er zelf niet opgekomen zou zijn. Na zoveel jaren slaagt hij er steeds weer in mij en de lezers te verrassen. En als ik een pagina aan mijn vrouw laat zien, vraagt ze: 'Hoe gaat het verder?' Door samenwerking met een scenarist is je productie ook veel hoger, zeker als je het vergelijkt met mensen als Jacobs en Hergé. Met *Chick Bill* ben ik aanvankelijk in mijn eentje begonnen, maar na acht verhalen merkte ik dat ik me ging herhalen. Toen heb ik de hulp van Greg ingeroepen en die heeft allerlei nieuwe aspecten aan de figuren toegevoegd. Je kunt het vergelijken met het werk van Hitchcock: hij baseerde zijn films vaak op boeken van anderen, maar ze dragen toch duidelijk zijn stempel." D.: "Ik vind het belangrijk dat de persoonlijkheden

van tekenaar en scenarist elkaar aanvullen en inspireren. Ik probeer de tekenaar te verrassen. En je weet dat je verhaal door iemand getekend zal worden, dus dat is een enorme stimulans om je best te doen - wie de tekenaar ook is. Dat is een voordeel ten opzichte van de film, waarbij je veel minder controle hebt over de manier waarop je verhaal in beeld gebracht zal worden."

Een vervormde natuur

Hoe verloopt de samenwerking met andere tekenaars, met Denayer of Rosinski?

D.: "Christian Denayer ken ik al heel lang. Hij tekende de decors voor Tibet en op die manier heb ik hem leren kennen. Onze samenwerking is een uitvloeisel van de dingen die we met ons drieën deden. Er is eigenlijk een geestelijke verwantschap tussen ons. Onze opvattingen over strips komen overeen.

De samenwerking met Rosinski is een heel ander geval. Toen we met elkaar begonnen te werken, kende ik hem pas een paar maanden. Hij is een Pool, en in het begin hadden we moeite elkaar te verstaan en te begrijpen - dat gaat nu veel beter. Rosinski heeft zijn eigen wereld nodig, dat wil zeggen een fantastische, grillige, vervormde natuur zonder techniek, huizen, snelwegen en dergelijke.

Toen mijn samenwerking met Tibet begon, zag ik hoe de verhalen die ik had geschreven, in vier pagina's strip tot leven kwamen. Dat was een aangename verrassing. Soms word ik bij ande-

re tekenaars wel eens teleurgesteld, maar zoiets komt toch zelden voor."

Kent u de tekenaars met wie u werkt, allemaal persoonlijk?

D.: "Ja, ik ken ze allemaal persoonlijk. Maar sommige tekenaars, die ver weg wonen (William Vance bijvoorbeeld woont in Spanje), zie ik niet vaker dan een of twee keer per jaar. Om goed voor hen te kunnen schrijven, is het belangrijk dat ik ze goed ken en weet waar hun belangstelling naar uitgaat. Je profiteert allebei van een goede samenwerking."

Bittere wraak is het eerste Chick Bill-album sinds tien jaar. Hoe komt het dat het zo lang heeft geduurd voordat er een nieuw album was?

T.: "Ik heb tien jaar niet aan de strip gewerkt omdat ik weinig tijd had en omdat ze me vroegen korte verhalen te maken. Die waren nodig als aanvulling bij de albums met heruitgaven van oude verhalen. Ik heb tien jaar lang elk jaar twee van die korte verhalen gemaakt, en met veel plezier. Toen de korte verhalen niet meer nodig waren, was het logisch dat ik weer aan een lang verhaal zou beginnen. En daar heb ik me heel goed mee geamuseerd, vooral ook omdat het zo lang geleden was. En een nieuw verhaal komt er aan. Als het lekker gaat, werk ik alleen, maar anders vraag ik hulp aan hem (*wijst naar Duchâteau*). Hij heeft me veel ideeën aan de hand gedaan, maar hij laat me altijd vrij wat betreft pagina-indeling, dialogen, enzovoort. Het is uiteindelijk mijn strip en mijn humor."

Meedogenloos en gemeen

De strip heet nog altijd Chick Bill, maar we hebben de indruk dat hij al lang niet meer de hoofdpersoon is.

T.: "Chick Bill is de saaie hoofdpersoon. Kid is leuk omdat hij uiterst naïef is en dat levert de nodige grappen op. Maar de interessantste figuur is Dog Bull. Hij is gemeen, jaloers en egoïstisch. Hij vertegenwoordigt alle fouten in de schepping en

dat geeft aanleiding tot allerlei komische situaties. Zijn optreden staat dicht bij de filmrollen van Louis de Funès. De verhouding tussen Kid Ordinn en Dog Bull is gebaseerd op die tussen Stan Laurel en Oliver Hardy. Als kind was ik gek op die twee. Lange tijd is Kid mijn favoriet geweest - omdat hij sympathiek is -, maar na verloop van tijd kwam ik er achter dat ik het meest om Dog Bull moest lachen. Nu vind ik hem het leukst om te tekenen."

Hebt u in de verhalen van Rik Ringers ook een dergelijke favoriet?

T.: "Bij Rik Ringers vind ik professor Herman het leukst, omdat het zo'n extreme figuur is."

D.: "Inderdaad, het is een slechterik. Hij is hooghartig, ijdel, laf, onaangenaam, pesterig en hij denkt dat hij geniaal is. Dat vind ik leuk. Ik kan daar goed mee uit de voeten."

T.: "Je kunt hem niet te vaak gebruiken. Daar is ie te extreem voor. De tegenstelling Herman - Baardemakers is interessant, omdat het een zelfde tegenstelling is als tussen Dog en Kid. Baardemakers is aardig en naïef, Herman is meedogenloos en gemeen."

D.: "Rik Ringers en Baardemakers hebben een hechte vriendschap opgebouwd door de vele gevaren die ze samen doorstaan hebben. Een beetje zoals Sherlock Holmes en Watson, maar dan zonder de strengheid waarmee Watson wordt behandeld. Ik ben dol op de verhalen van Sherlock Holmes.

Tibet en ik hebben ook een hechte vriendschap. Dat is ook wel nodig om het zo lang samen uit te houden. We kennen elkaar al zo'n 40 jaar en daarvan werken we meer dan 30 jaar samen."

De ouders van Rik Ringers

Wat is het belangrijkste verschil tussen de Duchâteau van 30 jaar geleden en de Duchâteau van nu?

T.: "Duchâteau is nu veel zekerder van zichzelf dan in het begin. Vroeger schreef hij goede verhalen, maar hij

hield zich wat in. Nu is hij echt bezig de grenzen van zijn mogelijkheden te verkennen."

D.: "Dat is wel zo, maar ik laat me leiden door het karakter van de figuren. Ik probeer geen dingen te schrijven die niet bij hun aard passen."

T.: "Wij zijn de ouders van Rik Ringers, we hebben het beste met hem voor. We weten wat zijn mogelijkheden en zijn ambities zijn... André en ik hebben over het algemeen dezelfde smaak, bijvoorbeeld op het gebied van literatuur en film. We delen een grote bewondering voor Hitchcock. We proberen strips te maken zoals hij films maakt: met spanning, actie en voortdurend allerlei verrassingen. De lezer moet benieuwd zijn hoe het verder gaat. In *Rik Ringers* weet je pas op de laatste bladzijde wie de schurk is. In de loop van het verhaal moet de onschuldige een slechte indruk maken en moet de slechterik sympathiek lijken. Zoiets is leuk om te doen."

Nu de omgekeerde vraag: wat is het belangrijkste verschil tussen de Tibet van 30 jaar geleden en de Tibet van nu?

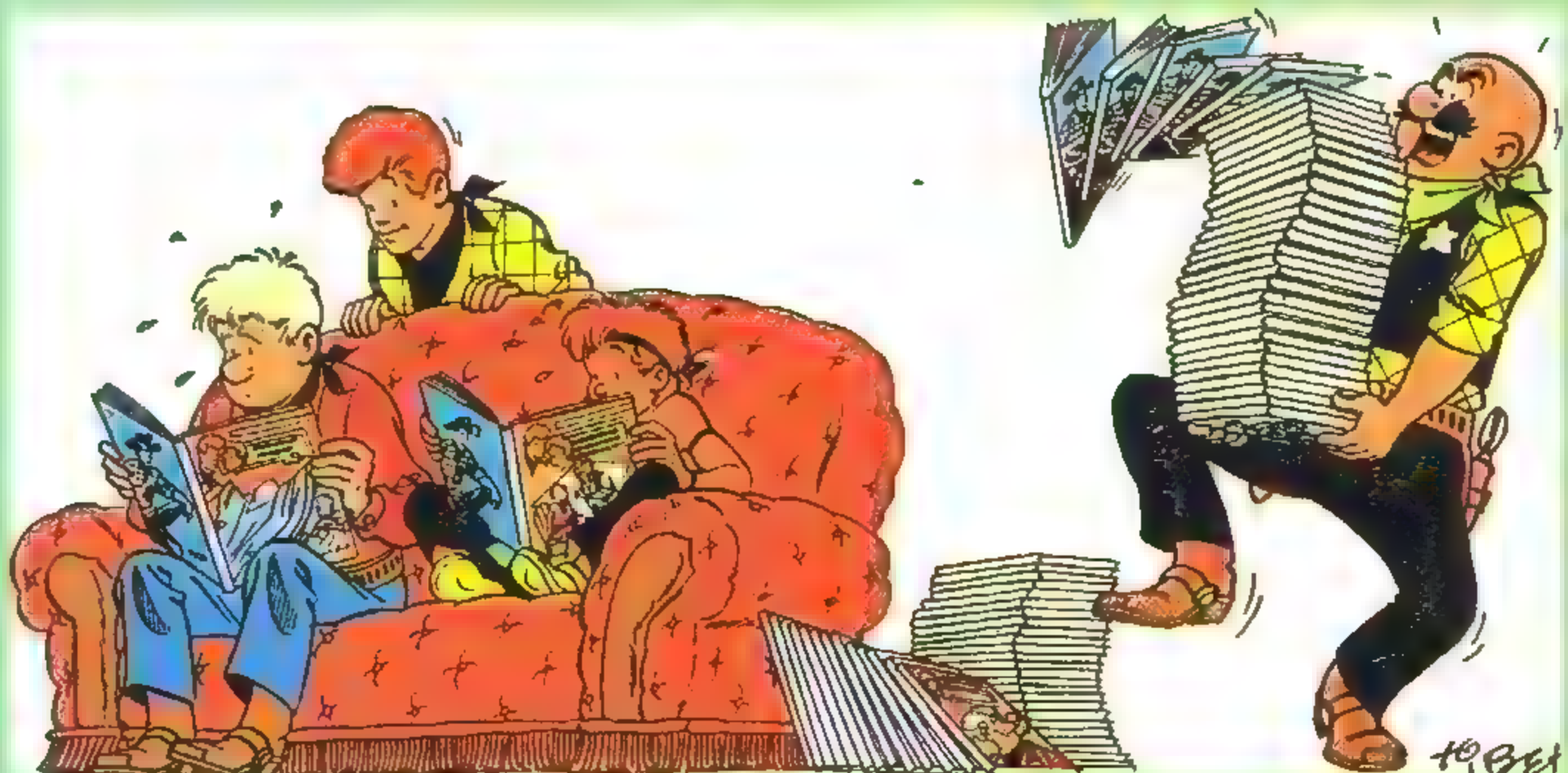
al duidelijk te zien is in zijn manier van vertellen en in de manier waarop hij een pagina indeelt. Als beginnend wil je soms te veel doen. Later krijg je een meer natuurlijke manier van werken."

T.: "Je moet zo leesbaar mogelijk zijn. De overzichtelijkheid van de handeling is belangrijk. Die moet je kunnen begrijpen zonder de tekst te hoeven lezen. Ik probeer niet een tekening te overladen om alleen maar een mooie tekening te maken, terwijl het verhaal dat niet echt nodig heeft. Het verhaal heeft altijd voorrang."

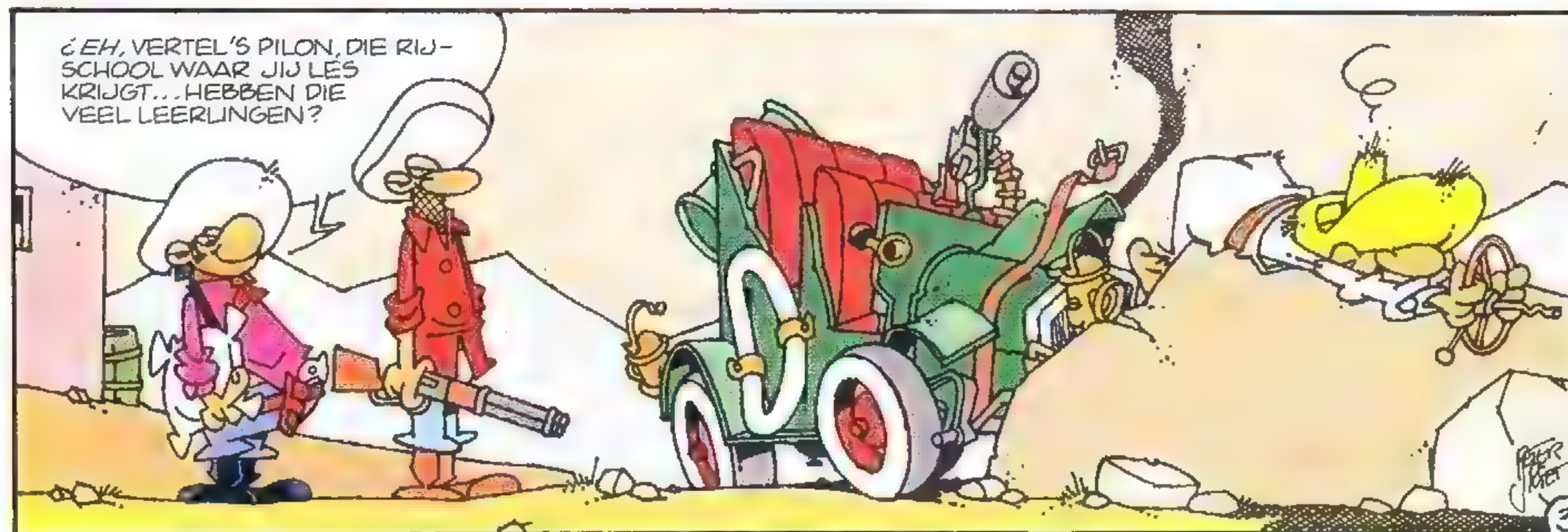
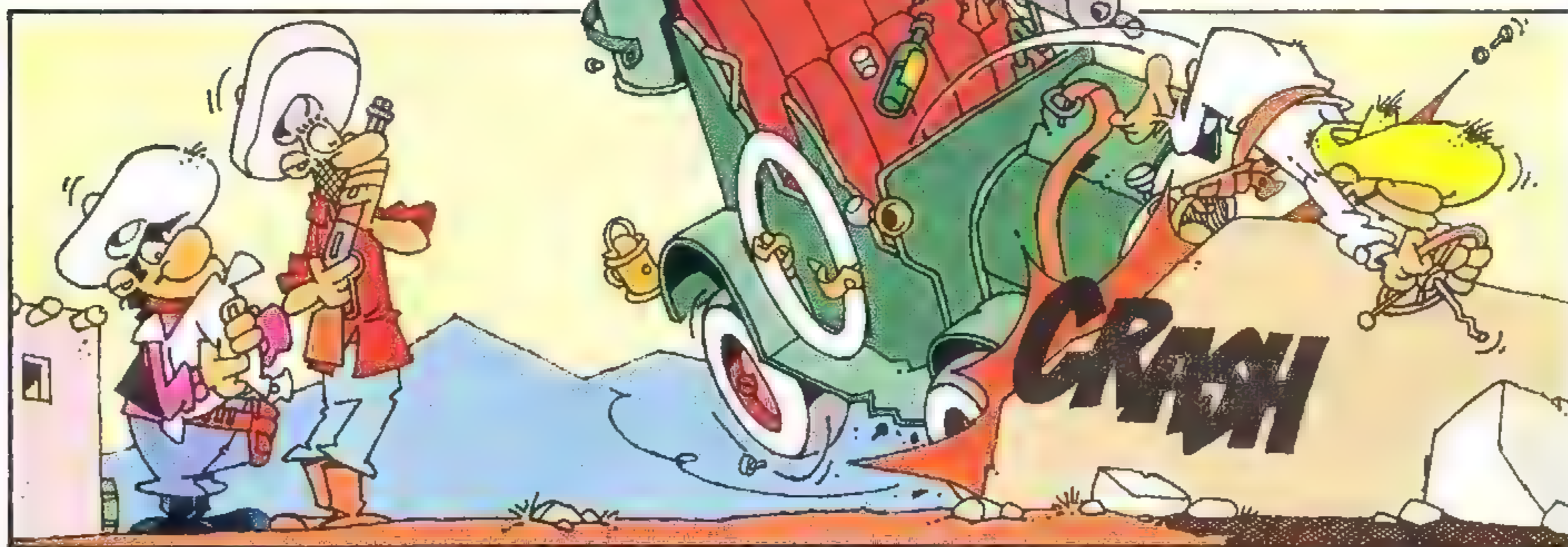
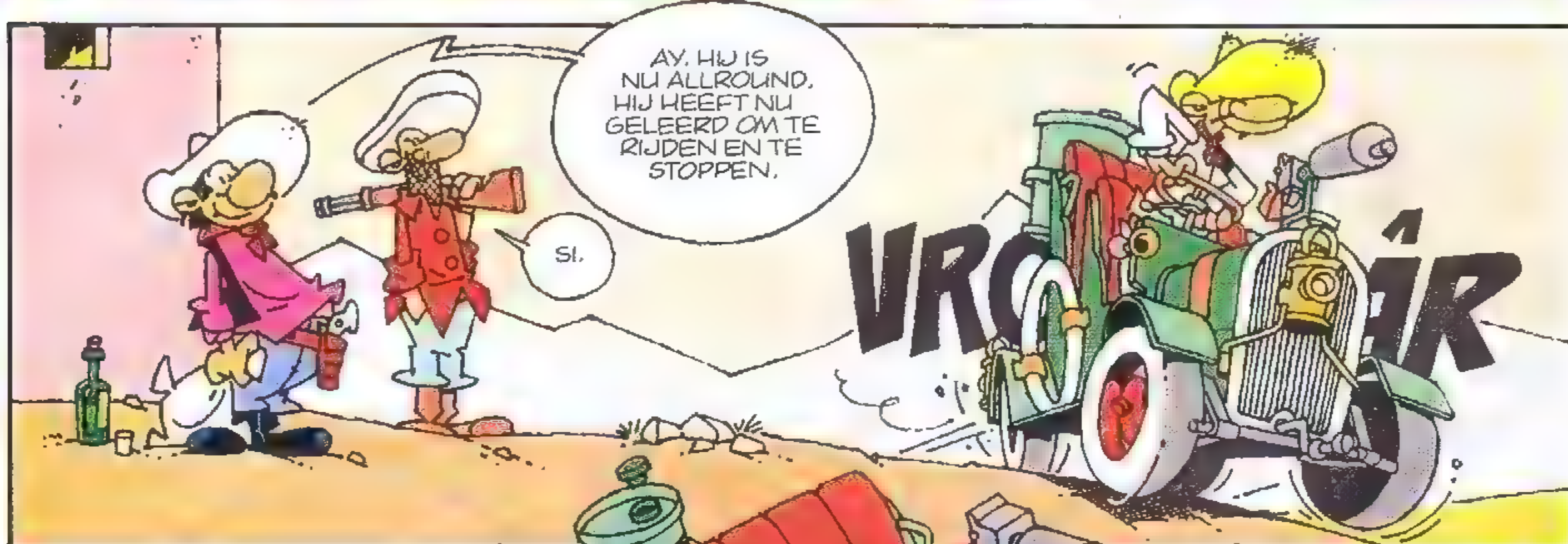

D.: "Ik geloof dat Tibet, net als ik, zijn vak beter beheerst dan in het begin. Ik geloof dat het bij hem voor-

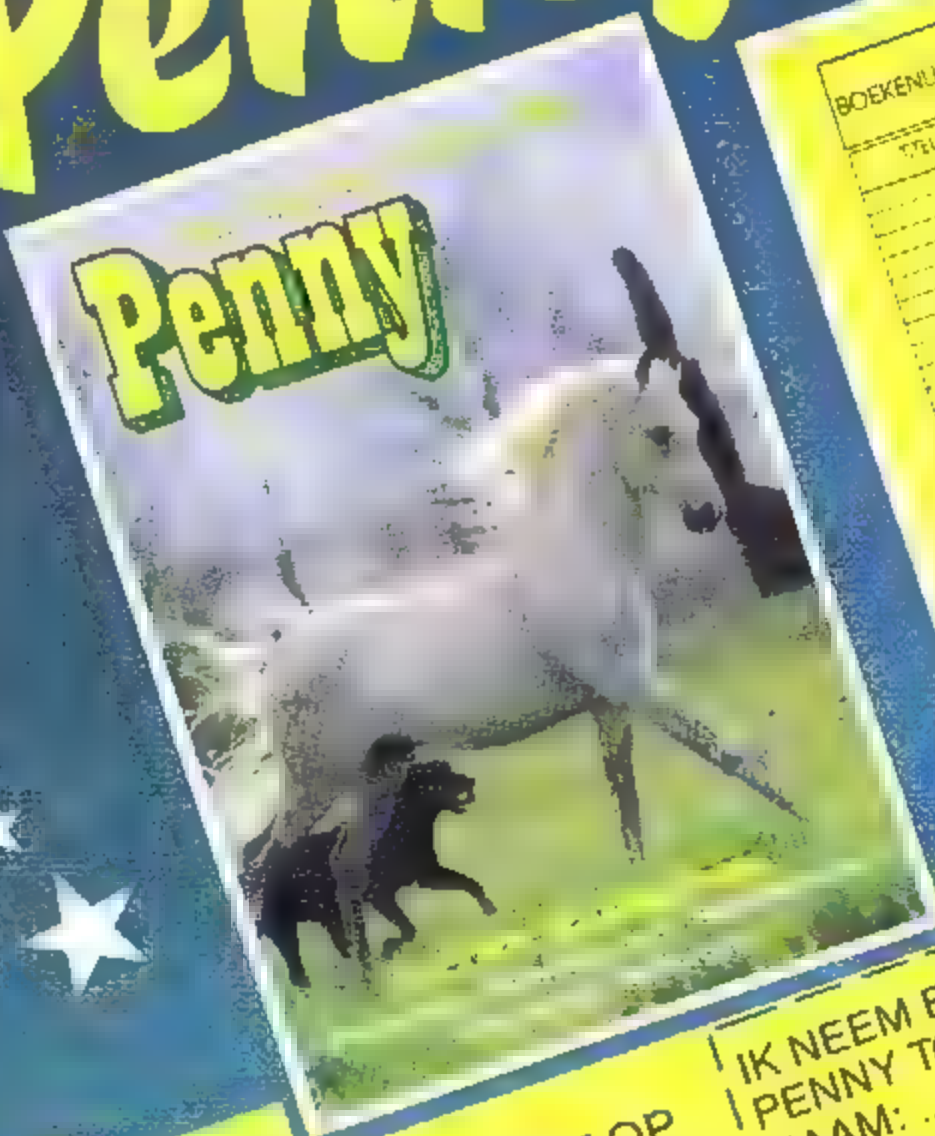
Bittere wraak, deel 56 van De avonturen van Chick Bill, verschijnt in april bij uitgeverij Lombard. Prijs f 7,50/145 Bfr.

VIVA ZAPAPA

De nieuwe Penny agenda is er!

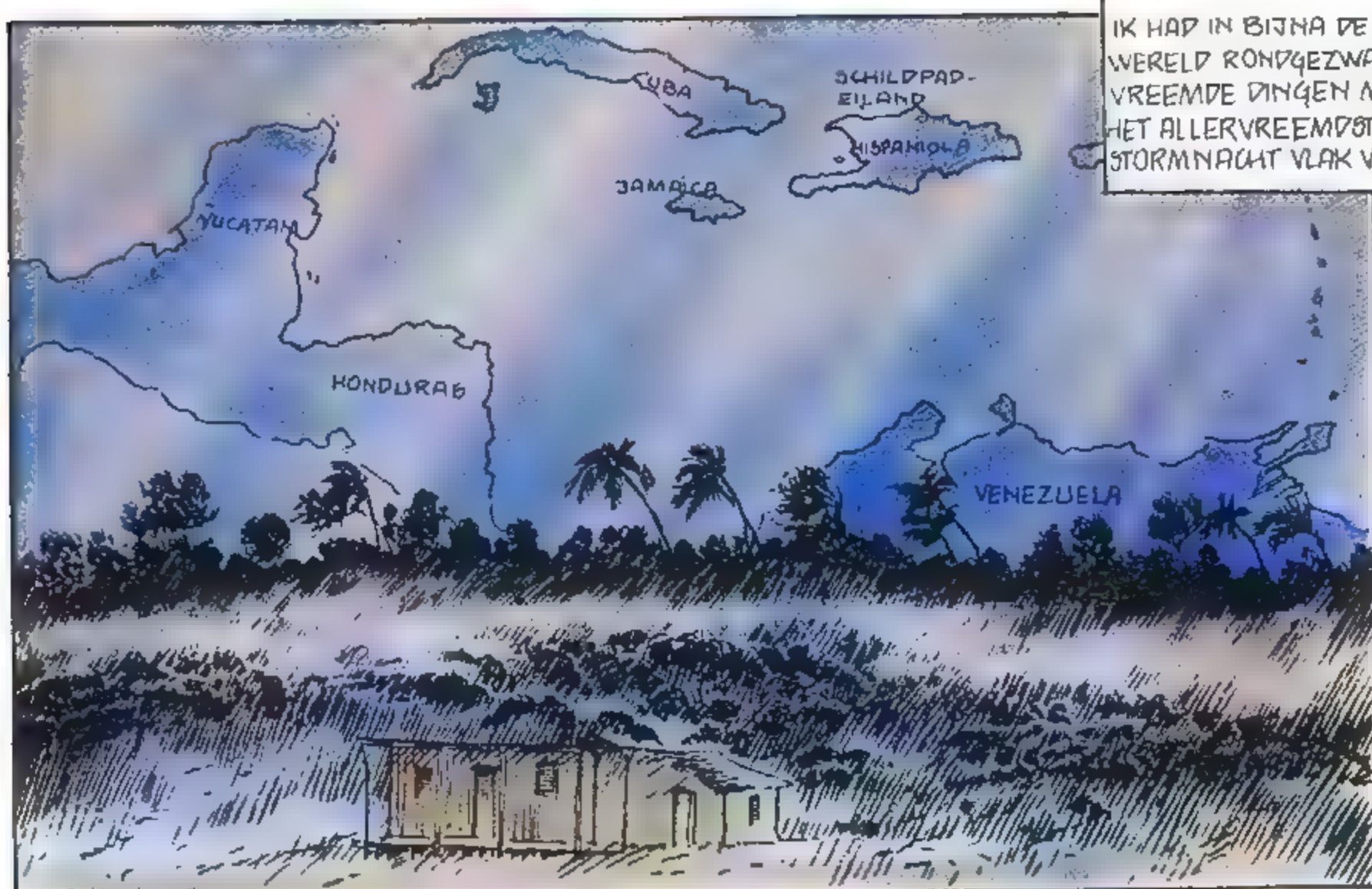
[illegible]

NEEM EEN ABONNEMENT OP
HET MAANDBLAD PENNY EN JE
KRIJGT DIE FANTASTISCHE
NIEUWE PENNY
SCHOOLAGENDA KADO!
ZIE DE KAART IN DIT BLAD OF
GEBRUIK DE COUPON OP DEZE
PAGINA.

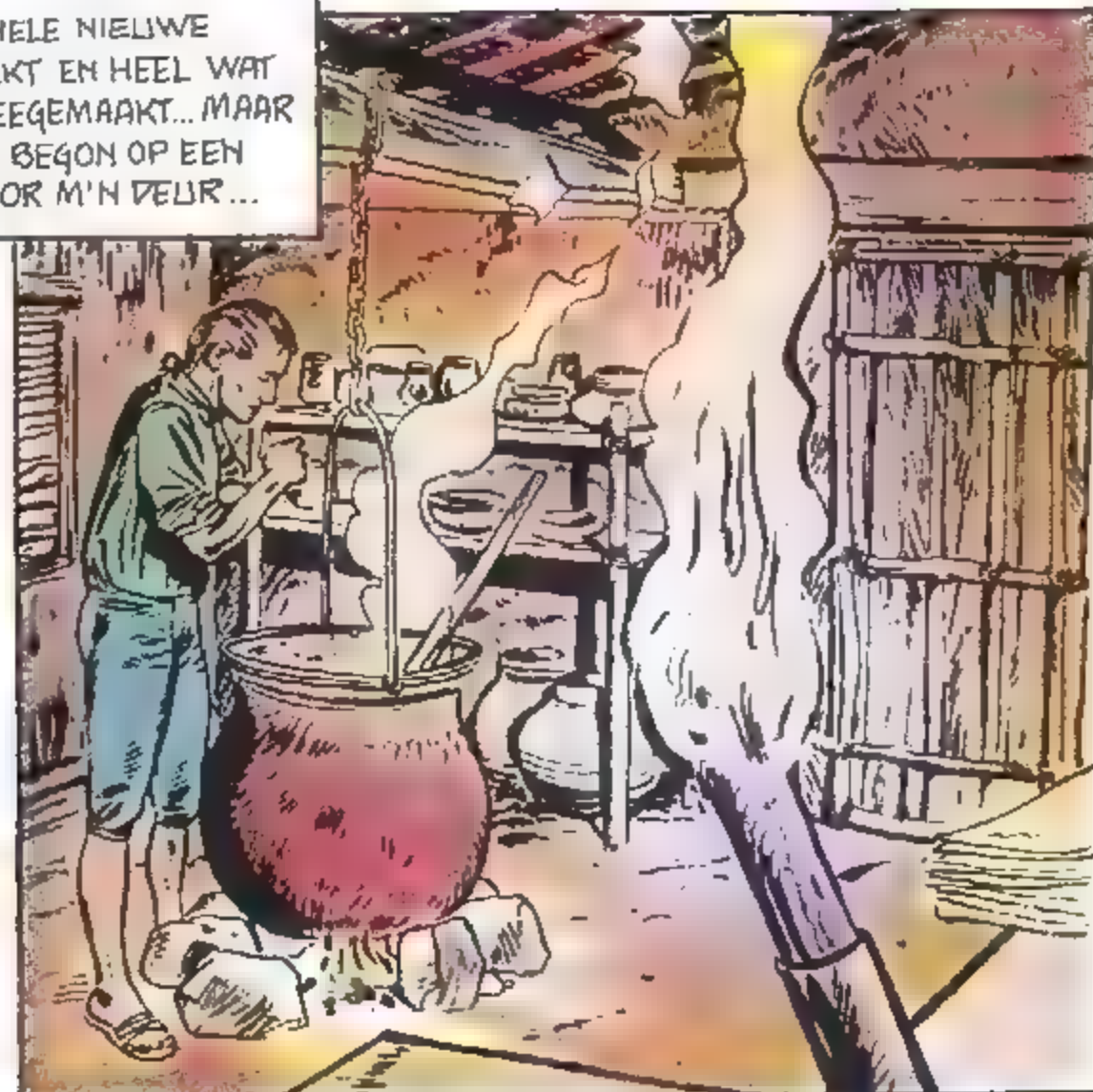
IK NEEM EEN ABONNEMENT OP
 PENNY TOT WEDEROPZEGGING:
 NAAM: _____
 ADRES: _____
 POSTWOONPLAATS: _____
 Ik krijg een acceptgirokaart voor een
 jaarabonnement van f 42,- en ontvang na
 betaling de schoolagenda.
 (coupon in enveloppe zenden aan:
 Penny, Postbus 267, 1800 AG in Alkmaar)

TRINITÉ

IK HAD IN BIJNA DE HELE NIEUWE
WERELD RONDGEZWALKT EN HEEL WAT
VREEMDE DINGEN MEEGEMAAKT... MAAR
HET ALLERVREEMDSTE BEGON OP EEN
STORMNACHT VLAK VOOR M'N DEUR...

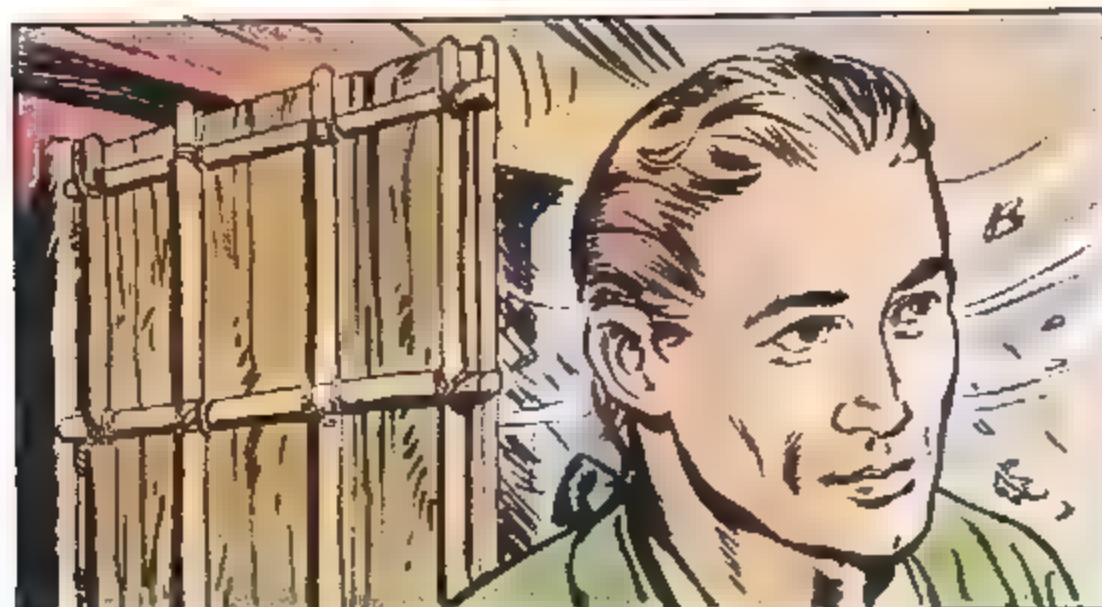
ZIEZO! DAT IS
TEGEN DE REUMATIEK
VAN ONZE VRIEND...

BEN JIJ DAAR
IJZERARM?

LIEVE
HEMEL!!

KOM NIET DICH-
TERBIJ!!...
GA...

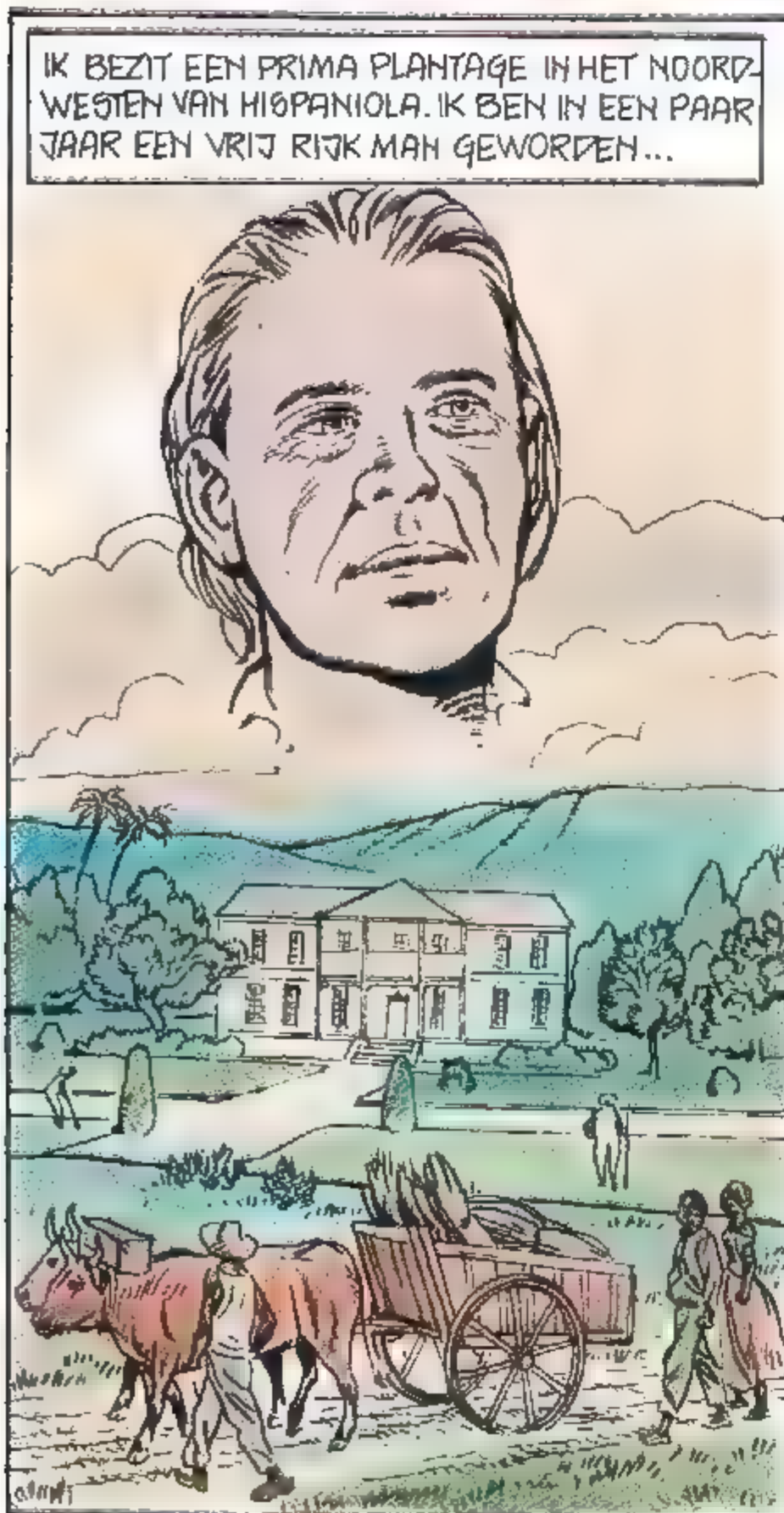
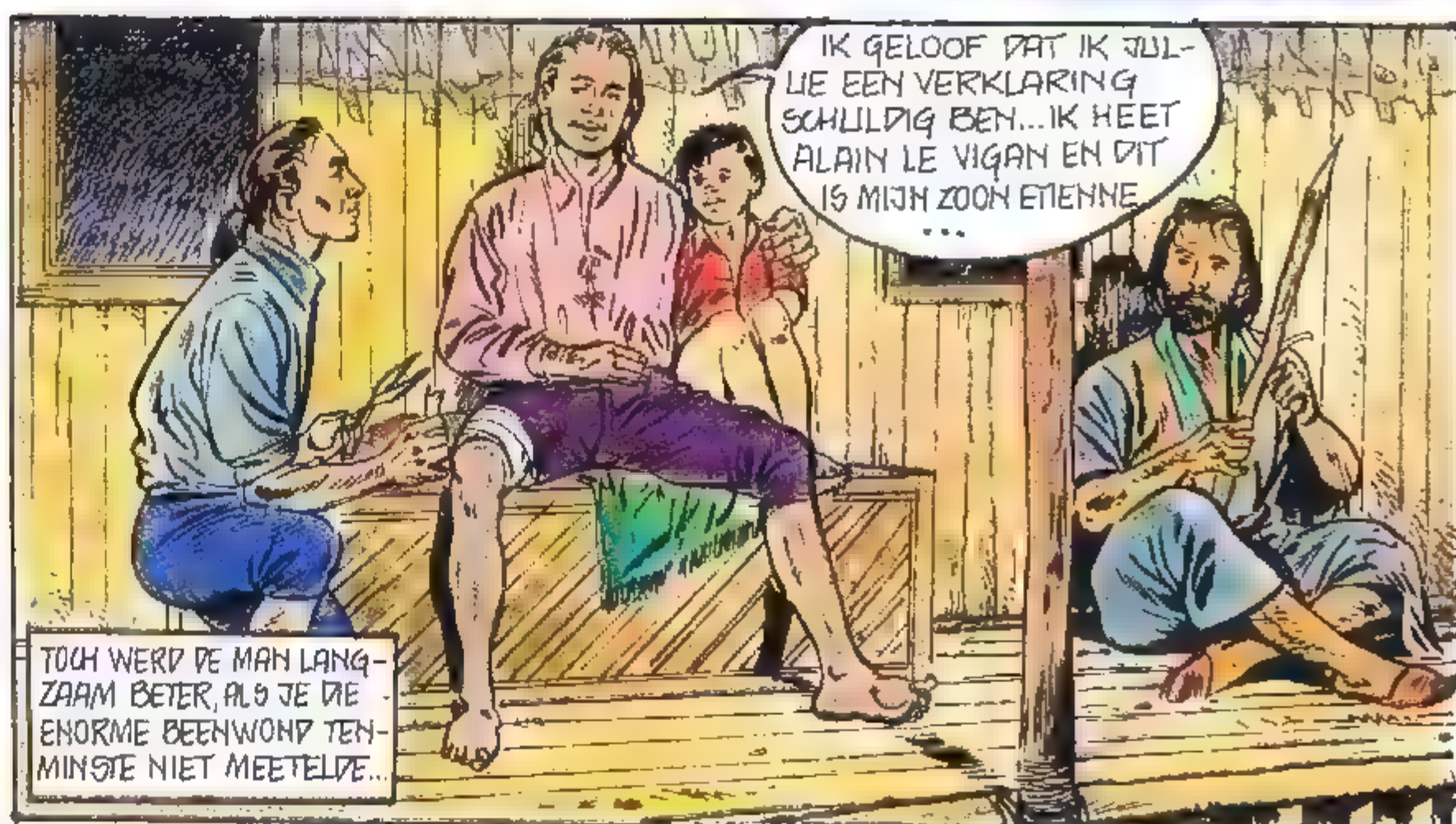
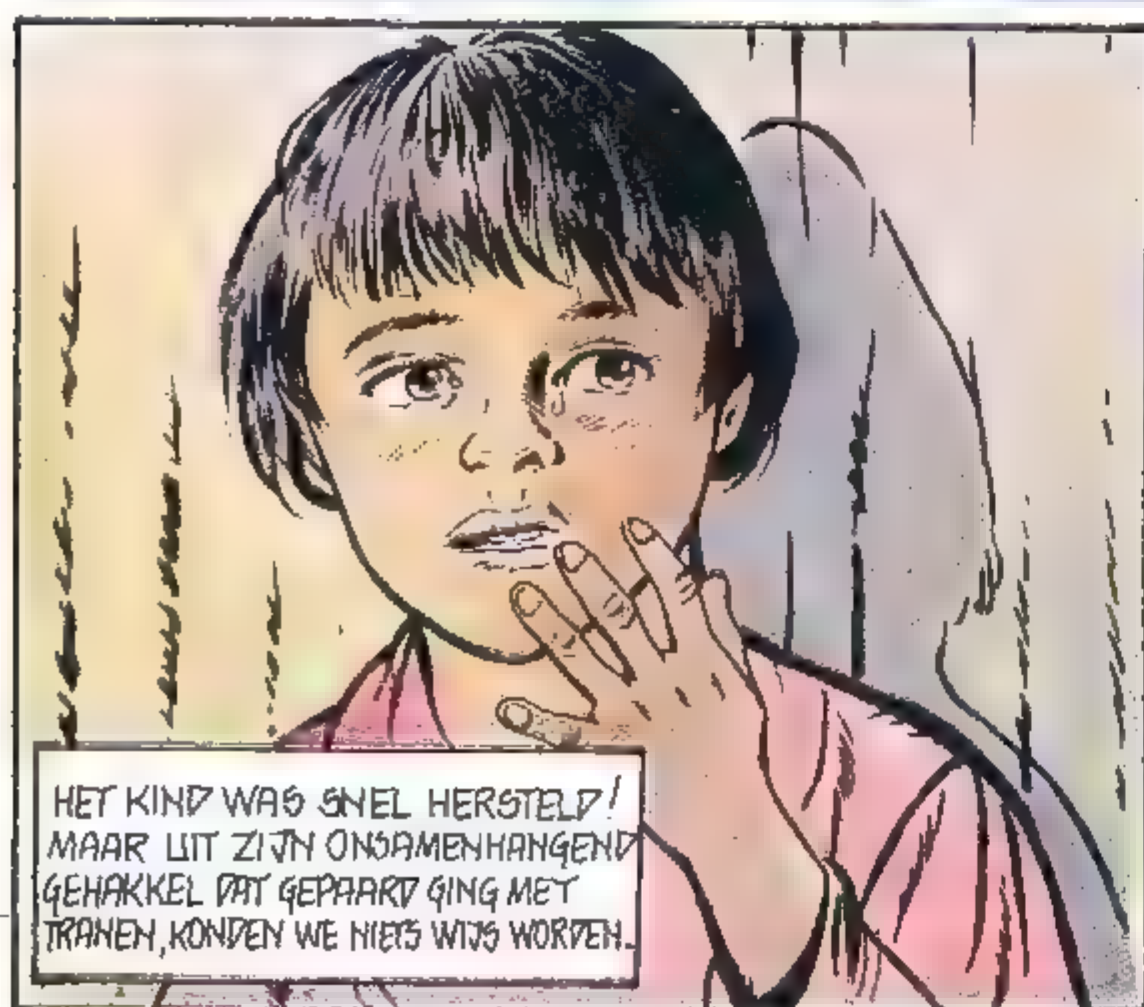

?

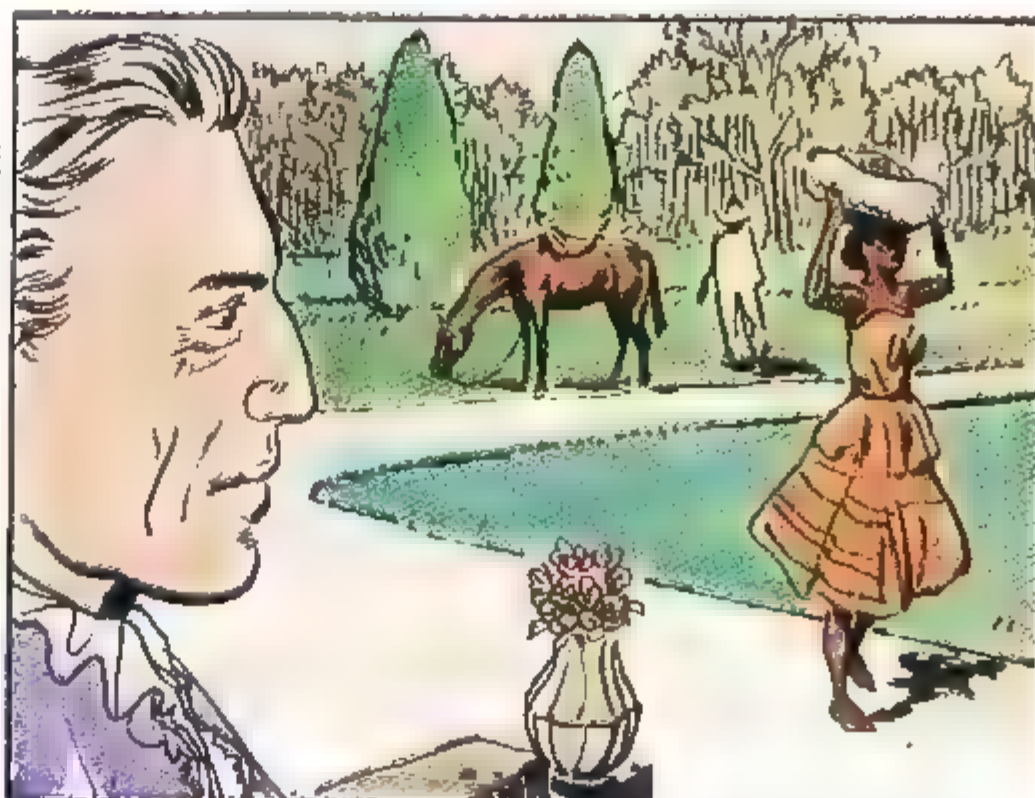
OH JEE! WAT IS
ER AAN DE HAND?

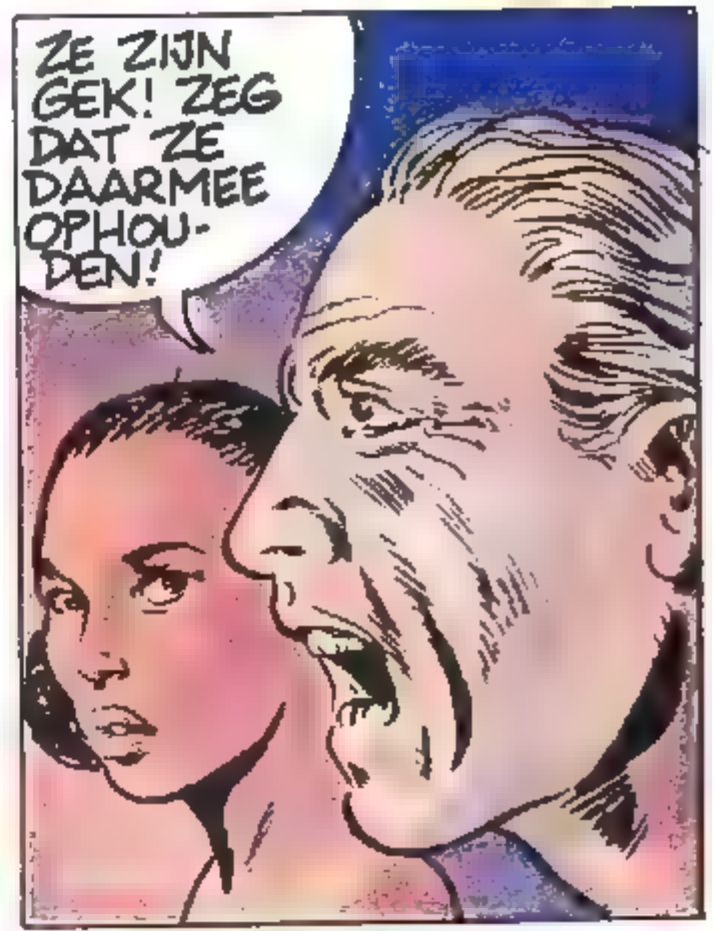
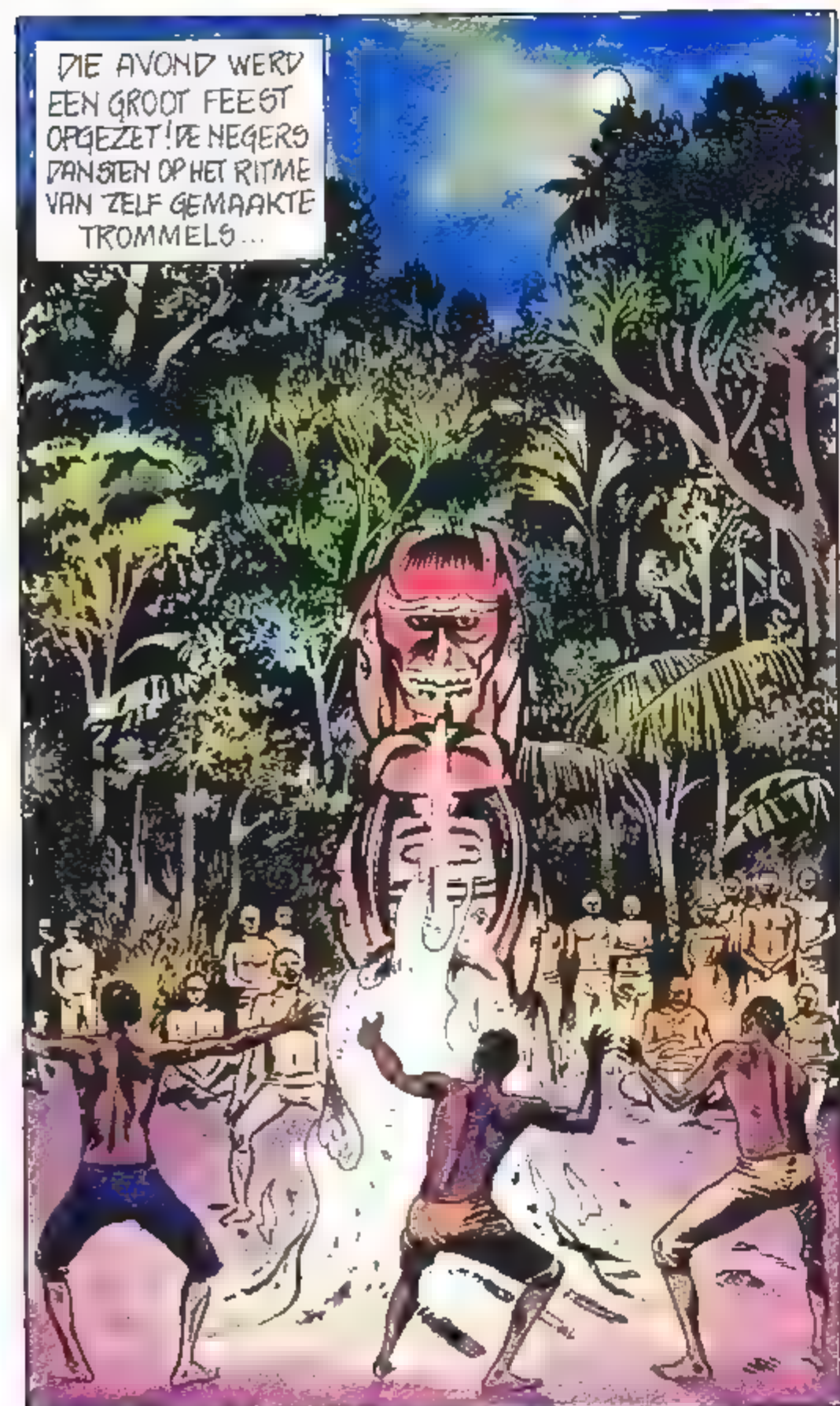
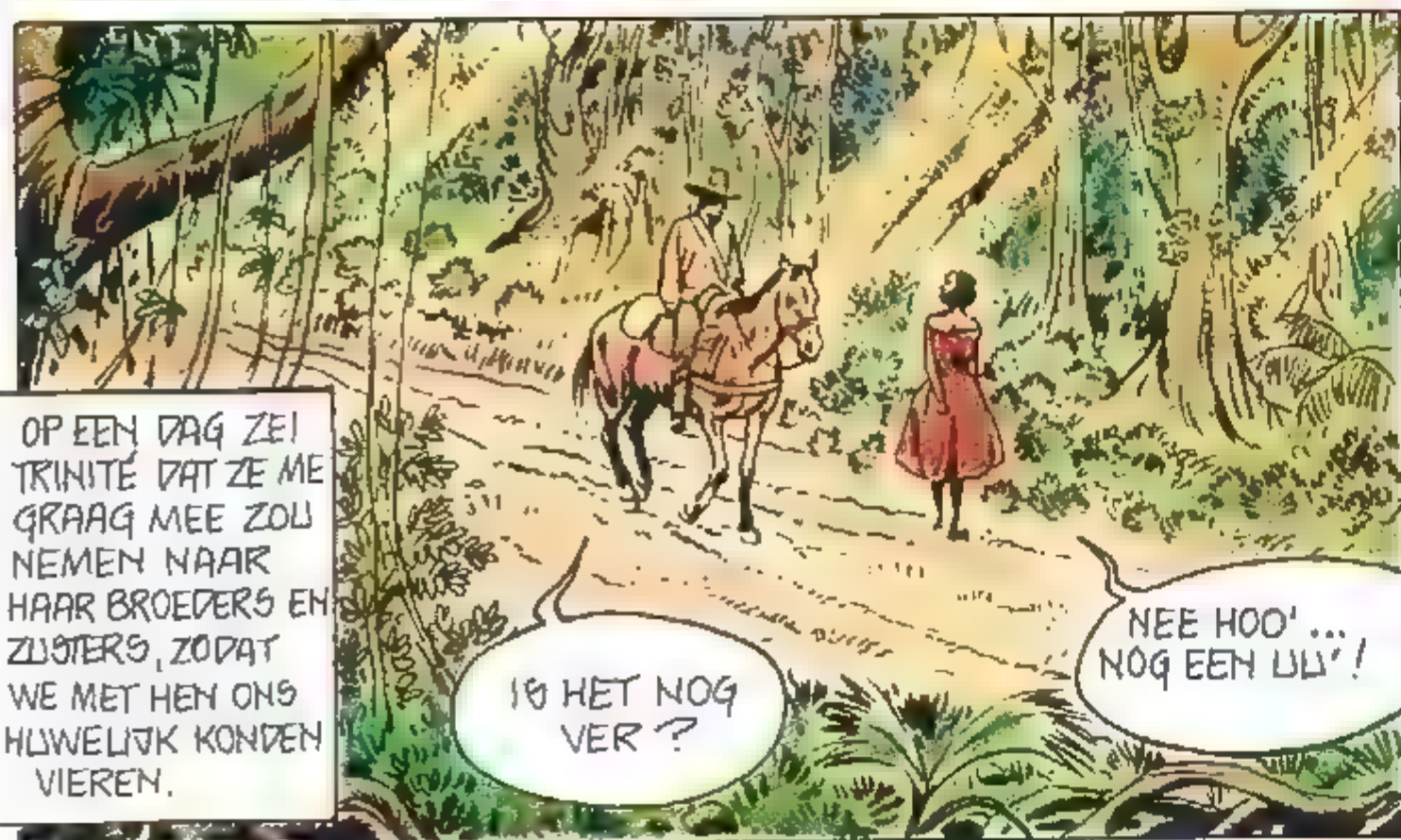
TRINITÉ

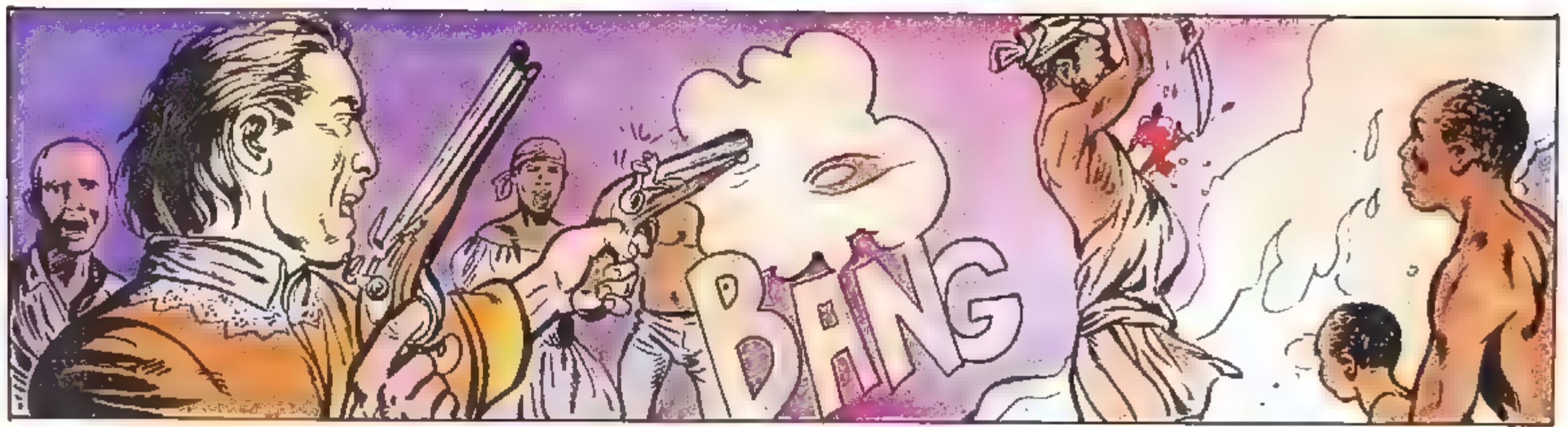
IK BRACHT HET GROOTSTE DEEL VAN MIJN TIJD IN DE VELDEN DOOR OM ER OP TOE TE ZIEN DAT MIJN DOMEIN ZO GOED MOGELIJK WERD BEWERKT... DE JAREN VERSTREKEN EN ER WAS MAAR EEN DING DAT AAN ME KNAAGDE... IK HAD GEEN OPVOLGER...

MAAR MET HET LEVEN DAT IK LEIDDE HAD IK NOOIT TIJD OM ME MET VROUWEN TE BEMOEIEN...

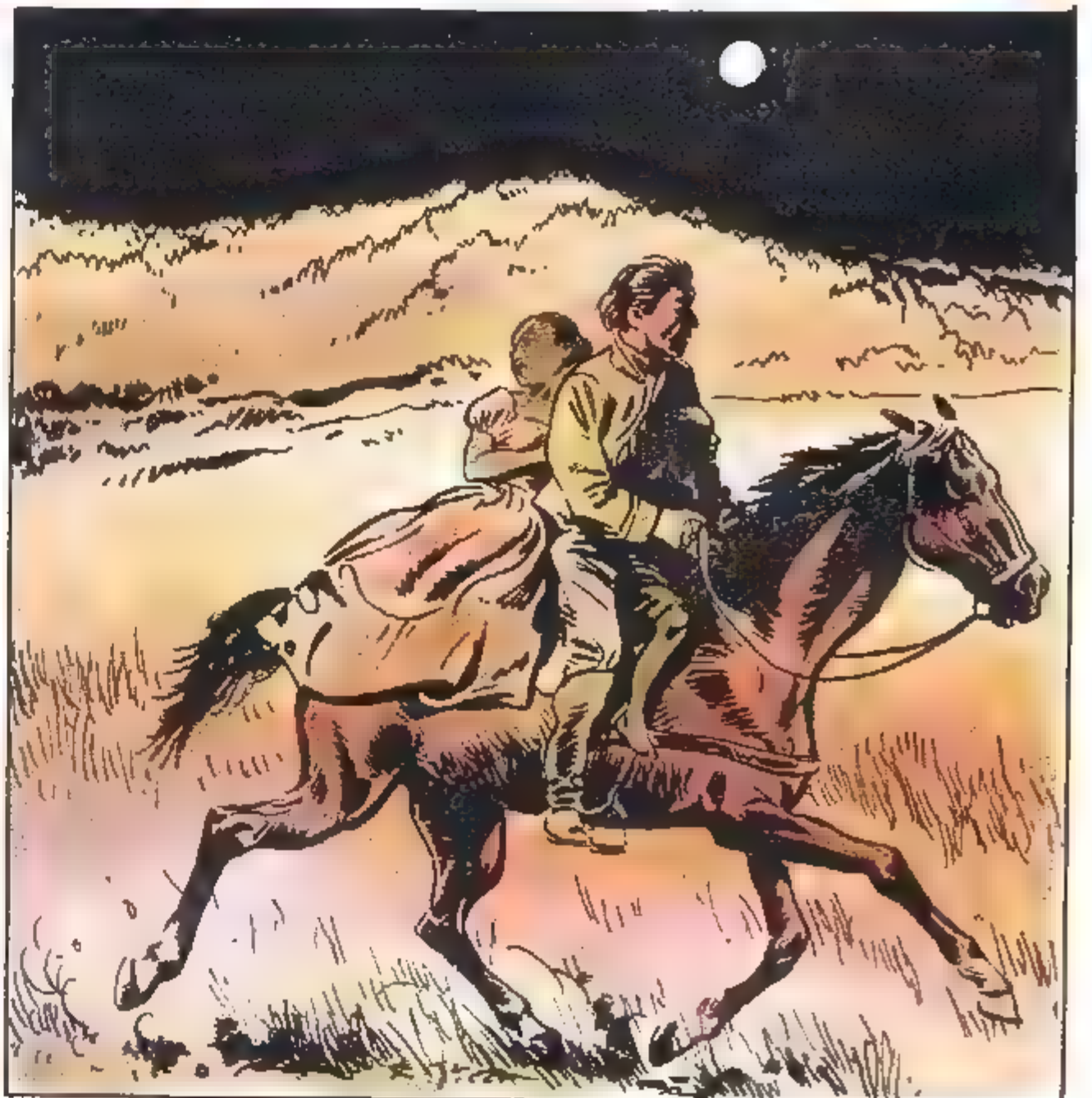

TRINITÉ

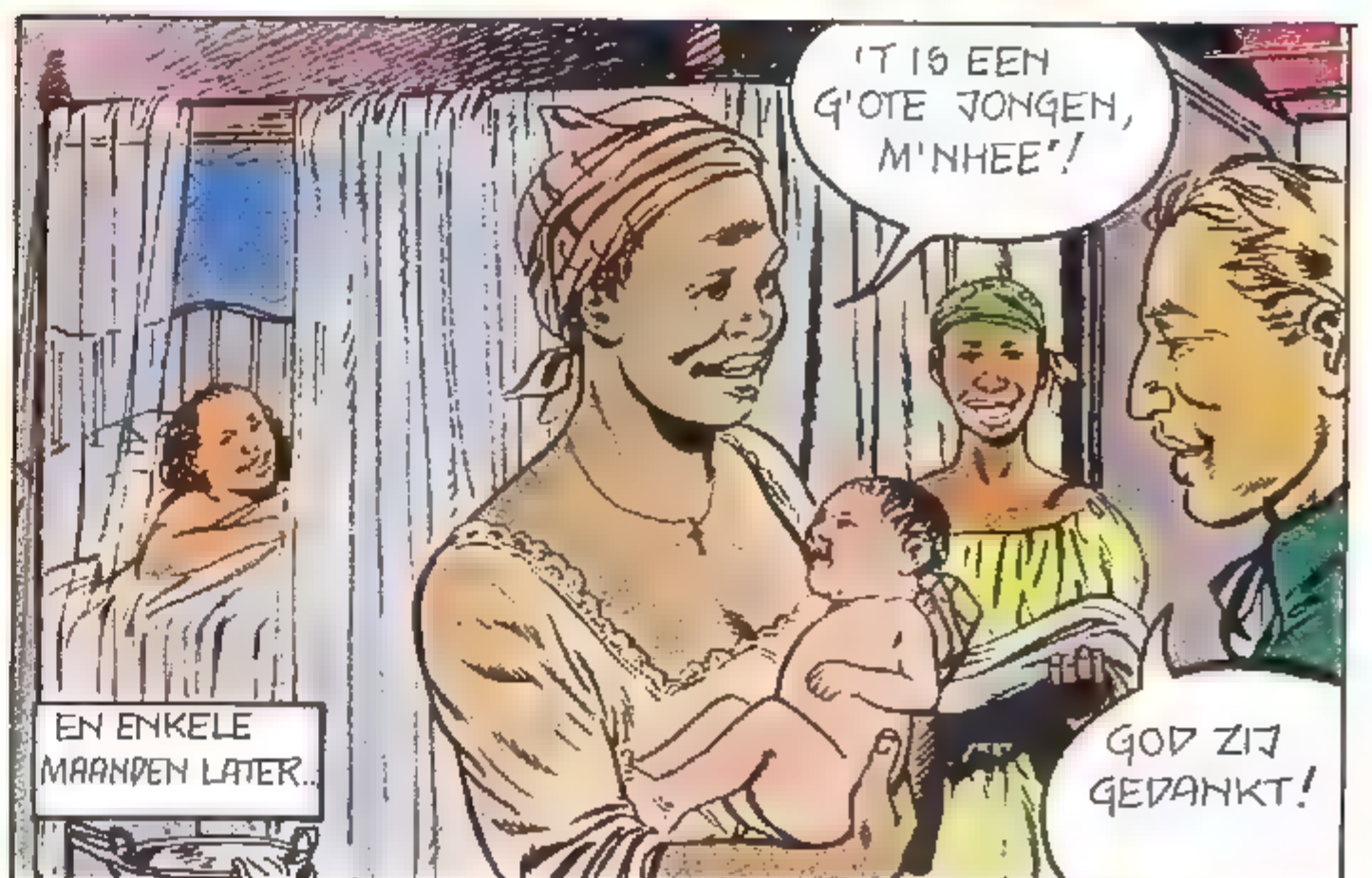

NU BEN JE
VE'VLOEKT! JE HEBT
DE TOVENAAR
GEDOOD!!

MOND DICH EN
RENNEN... WE
MOETEN BIJ HET
PAARD KO-
MEN!

HET LEVEN GING
WEER Z'N GEWONE
GANGETJE : ONS
HUWELIJK WAS
GELUKKIG EN WE
SPRAKEN NOOIT
MEER OVER DE
VREEMDE BIJEEN-
KOMST VAN DESTIJD.
HET NEGERJONGETJE
DAT IK HAD GERED
WERKTE OP DE
PLANTAGE ...

'T IS EEN
G'OTE JONGEN,
M'NHEE'!

EN ENKELE
MAANDEN LATER...

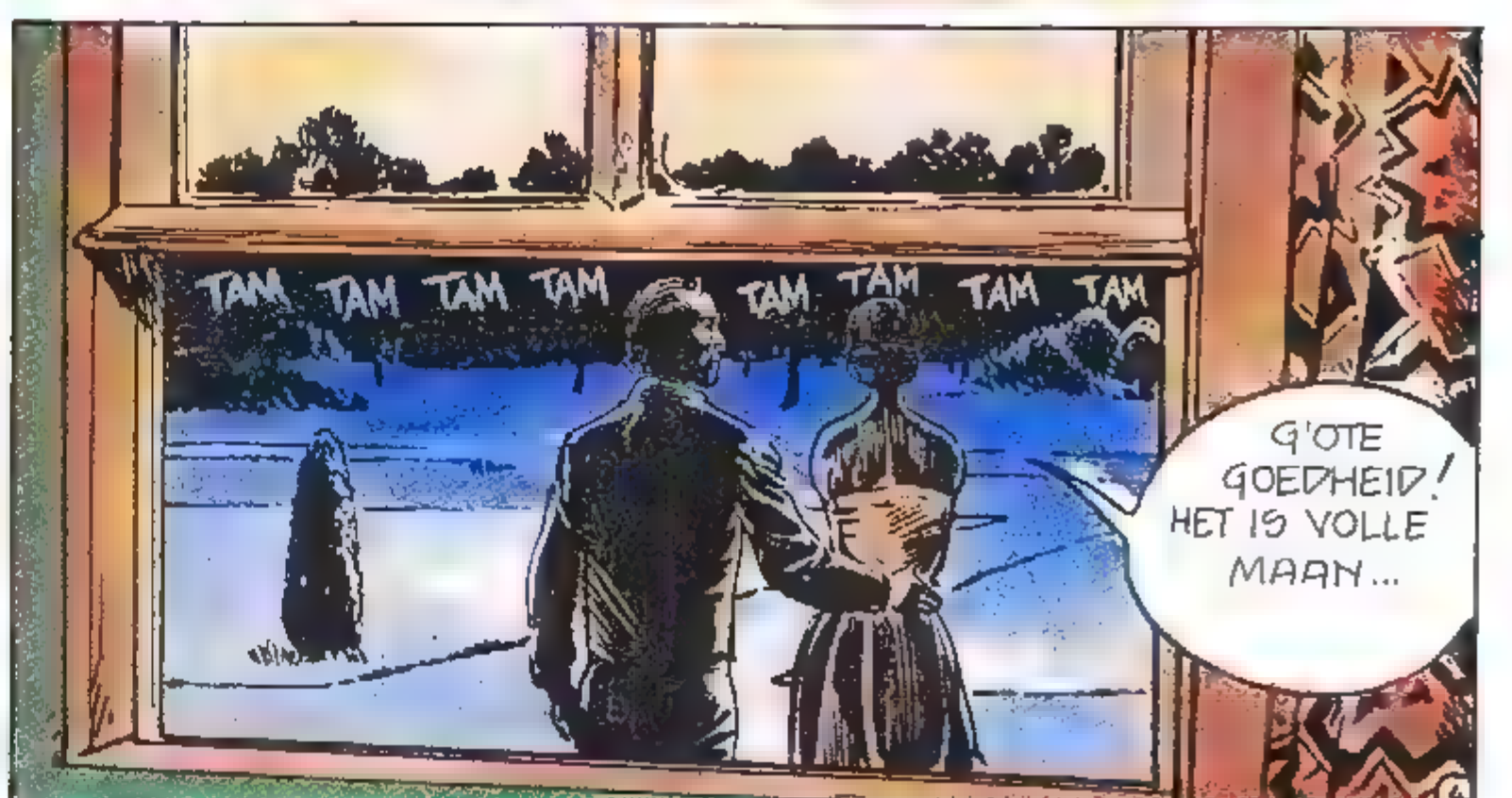
GOD ZIJ
GEDANKT!

ETIENNE WAS DRIE
JAAR TOEN HET
BEGON...

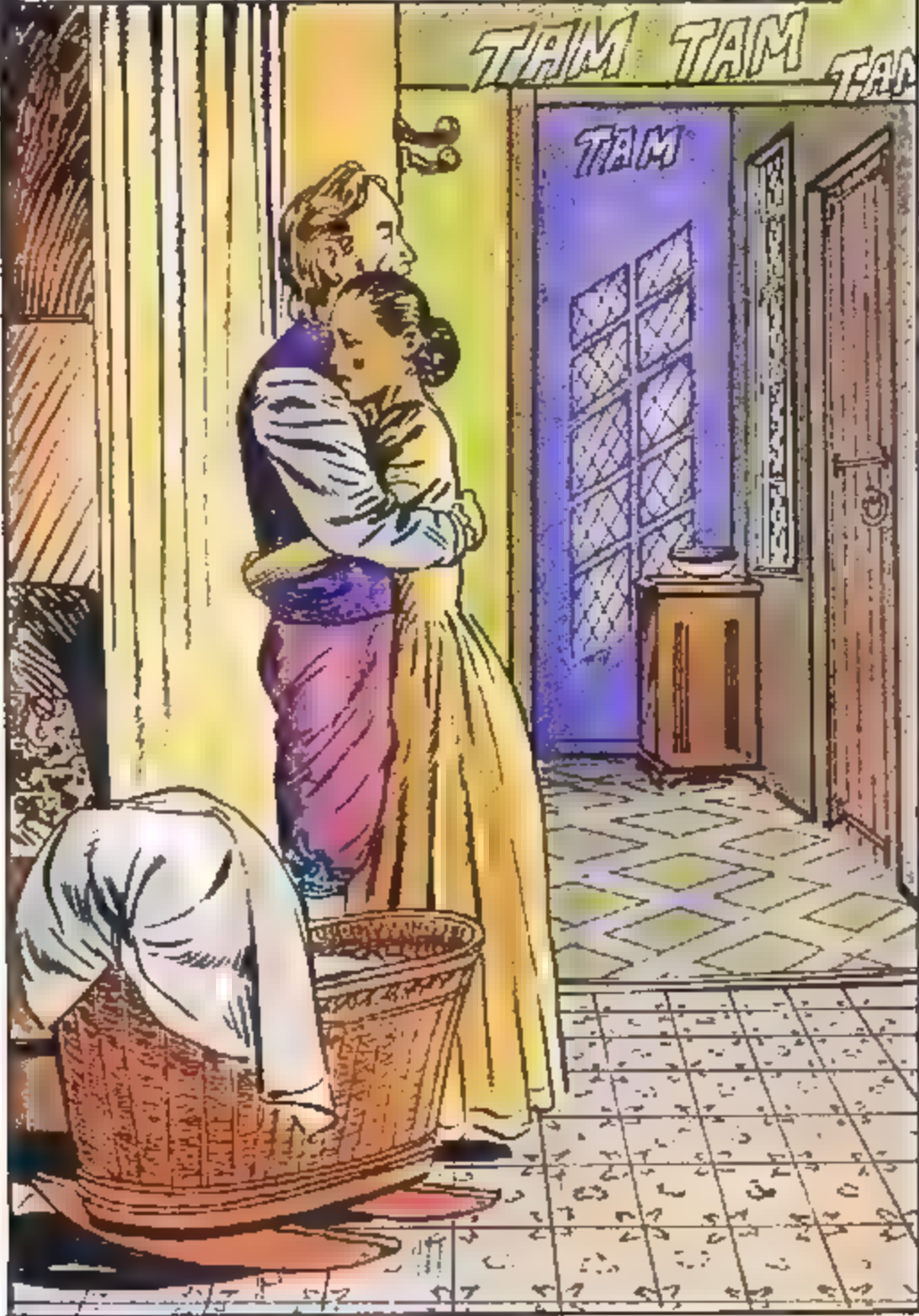
DA'S DE
TAM-TAM...
STIL!

WAT IS DAT?
HET LIJKT WEL
TROMGEROF-
FEL ...

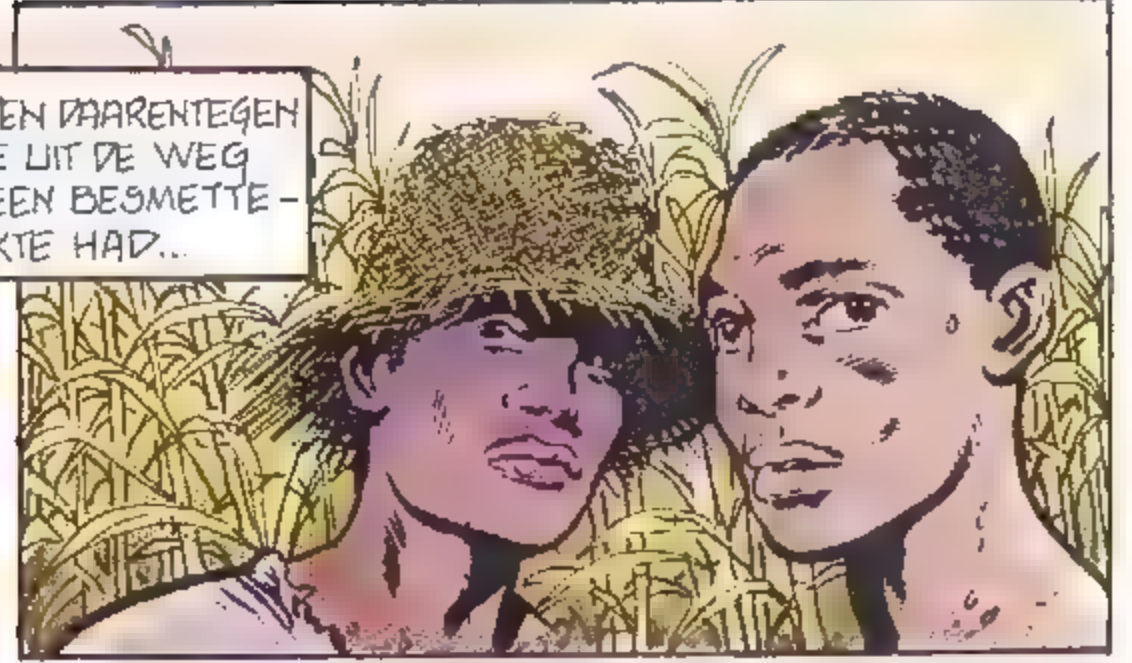

G'OTE
GOEDHEID!
HET IS VOLLE
MAAN...

VANAF DAT MOMENT DEED ZICH BIJ VOLLE MAAN
STEEDS HET ZELFDE VOOR! TRINITÉ WERD BIJNA
GEK VAN ANGST EN VERLIET ME GEEN MOMENT...

MIJN SLAVEN DAARENTEGEN
GINGEN ME LIT DE WEG
ALSOOF IK EEN BESMETTE-
LIJKE ZIEKTE HAD...

EN NA ELKE VOLLE MAAN ONTBRAKEN ER
EÉN OF TWEE OP HET APPEL! EN OF IK NU
DREIGDE OF STRAFTEEN LITDEELDE... EEN ANT-
WOORD OF EEN OPLOSSING BRACHT HET NIET...

OPEEN DAG...

ZIJ IS DE HOUNSSI
BOSSALE * DIE ZO'GT
VOOR DEZE GESELING !!
JE MOET HAA' DODEN,
M'NHEE' ANDE'S ZAL HET
JE BE'OUWEN!

WAT?!

* ONINGEWIJDE
TOVENARES.

MEELIJ! KOM
M'NHEE' IK ZAL JE
IETS LATEN ZIEN...

WEG! JE
KOMT HET
HUIS NOOIT
MEE' IN!

DE OUVVE
GEKKIN ZAL 'ER
VAN LUSTEN!

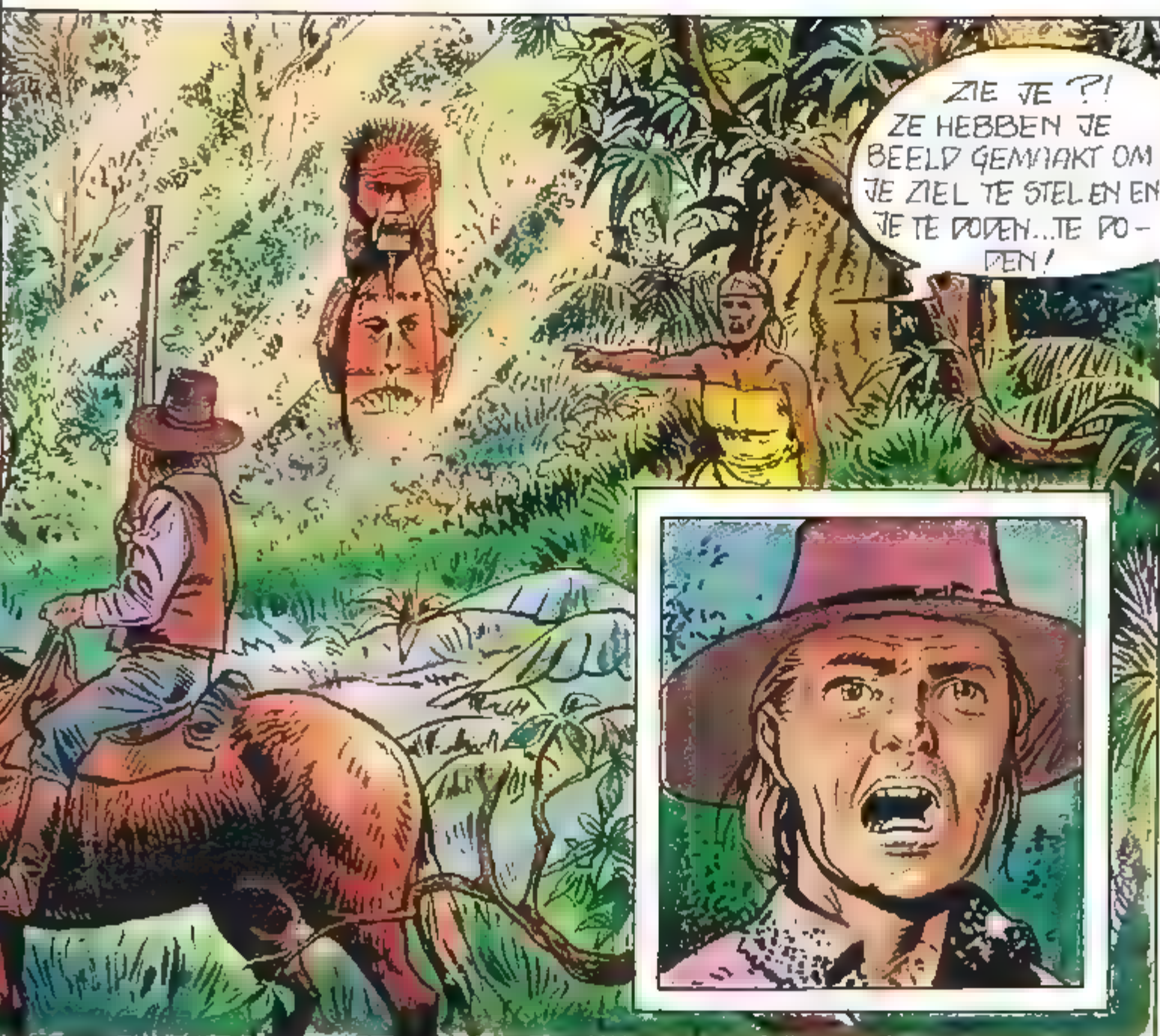

KOM! IK LAAT JE
HET BEELD IN HET
BOS ZIEN !!!

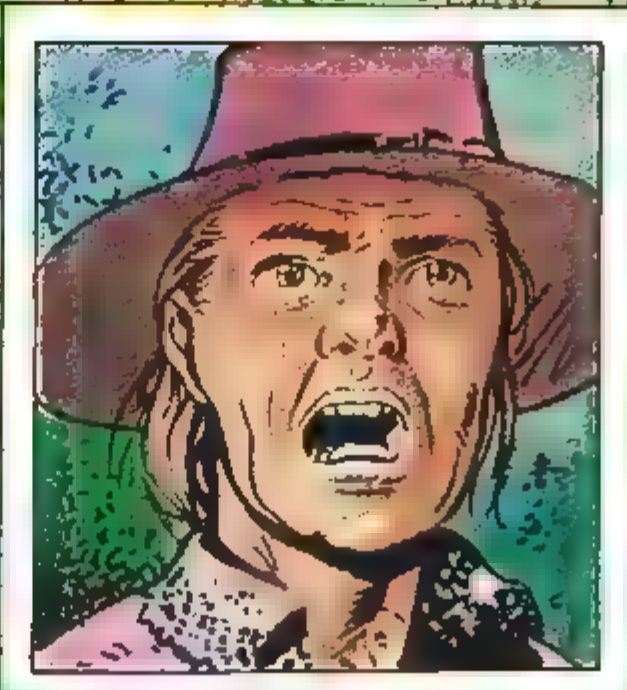
NEE!
GA E' NIET
HEEN!

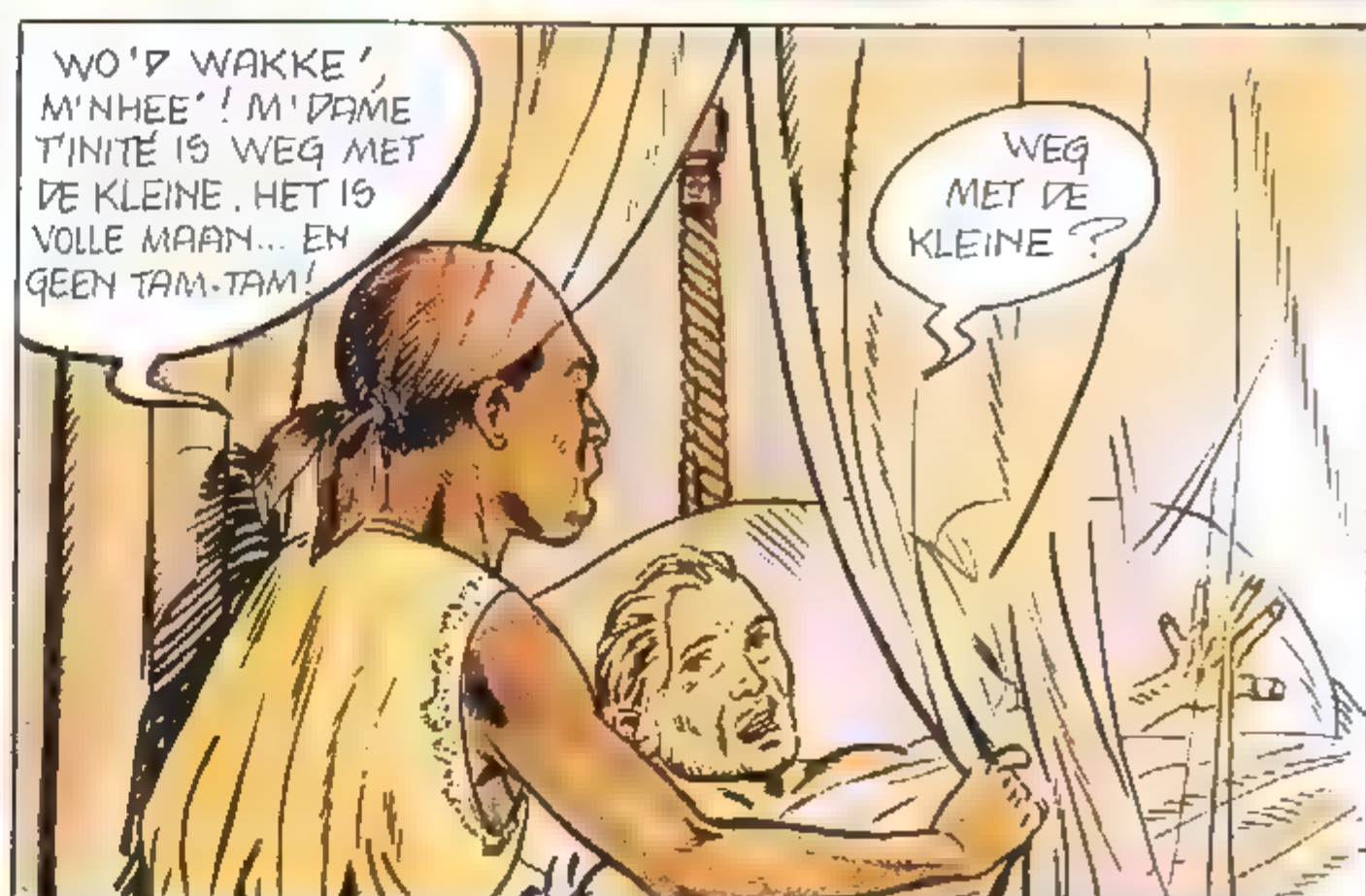
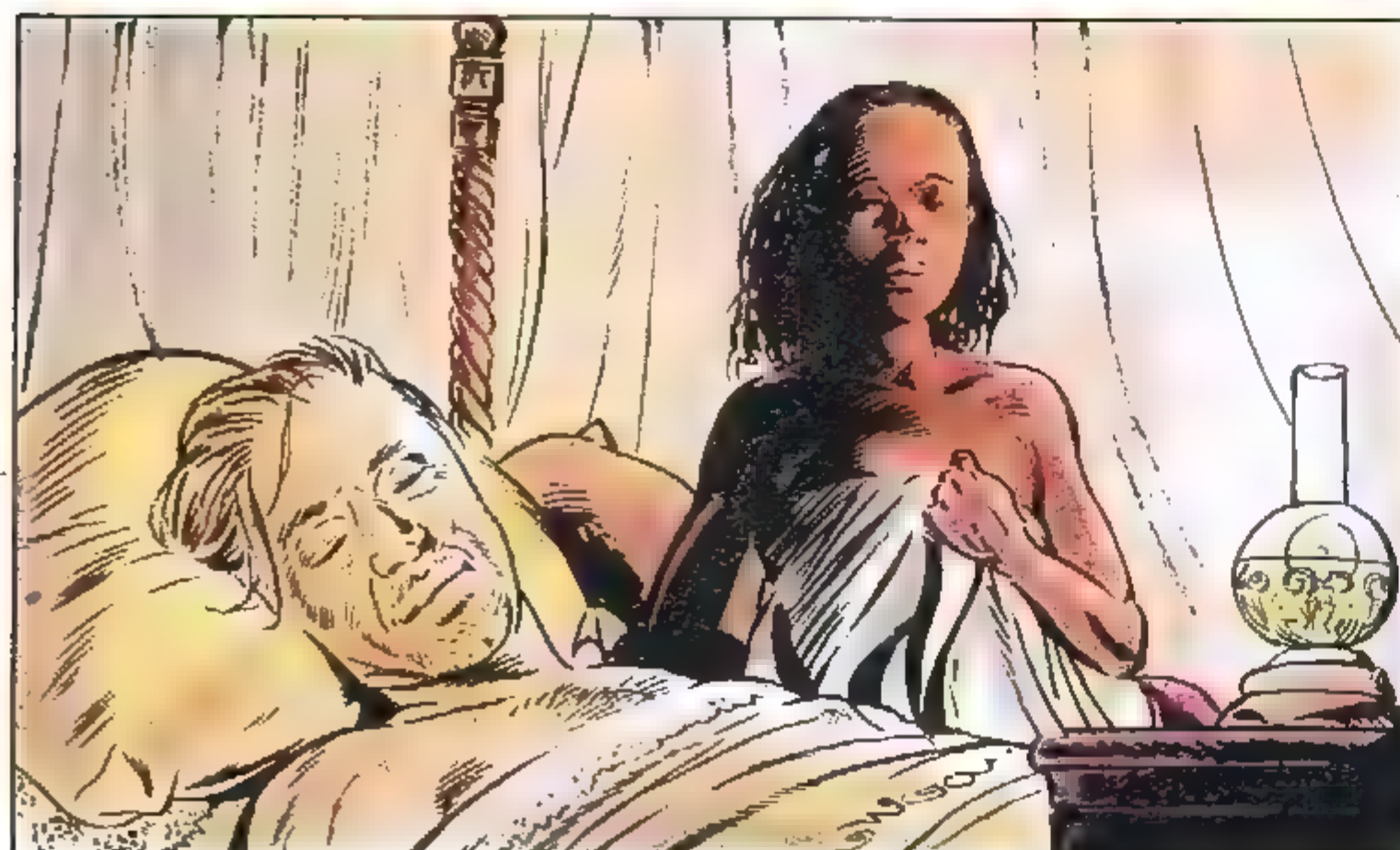
TRINITÉ

ZIE JE?!
ZE HEBBEN JE
BEELD GEMAAKT OM
JE ZIEL TE STELEN EN
JE TE DODEN... TE DO-
DEN!

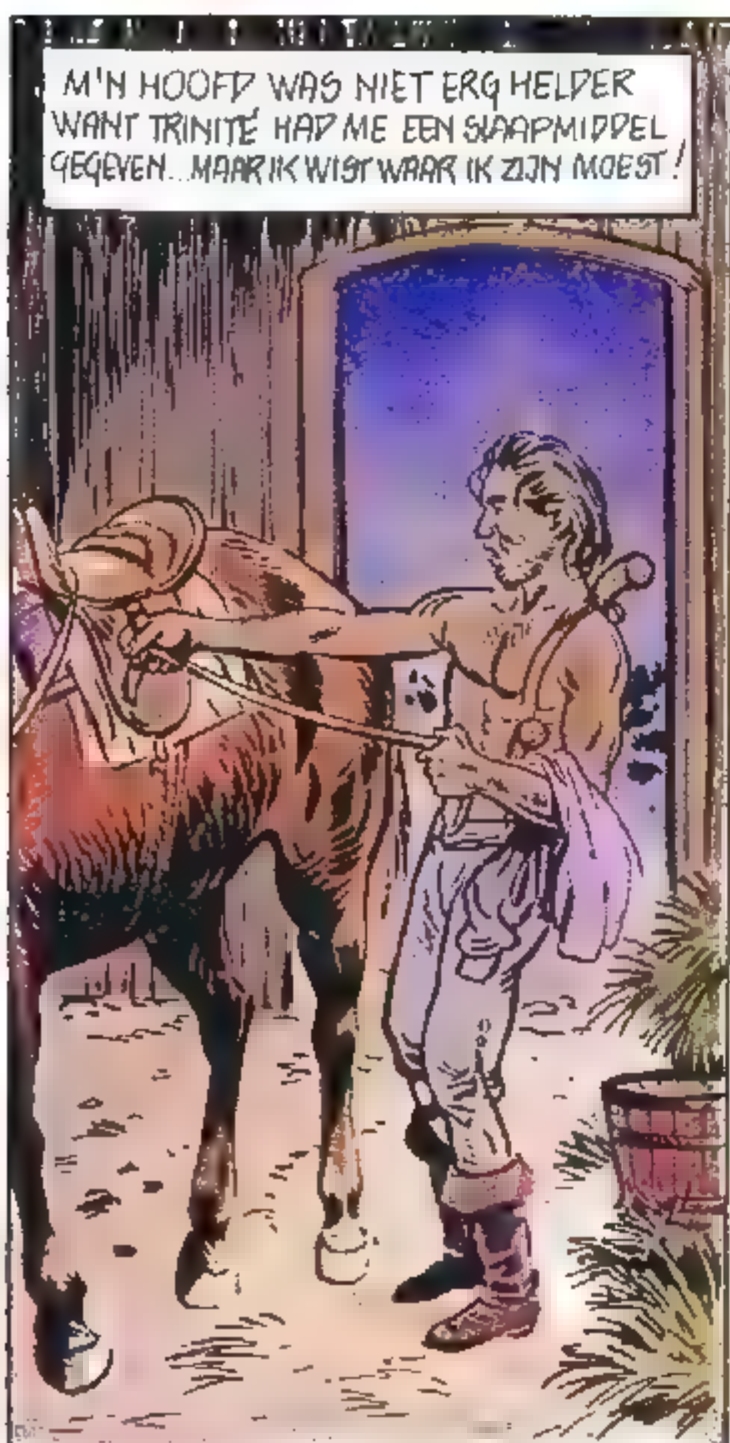

TRINITÉ HAD HET BEELD OOK GEZIEN: NAAR-
NA DEED ZE GEEN MOND MEER OPEN EN IK BEGON
BANG TE WORDEN... IK HAD M'N PISTOLEN STEEDS
BIJ ME, WANT HET WERD AL SNEL VOLLE MAAN...

WO'D WAKKE!
M'NHEE! M'DAME
TRINITÉ IS WEG MET
DE KLEINE. HET IS
VOLLE MAAN... EN
GEEN TAM-TAM!

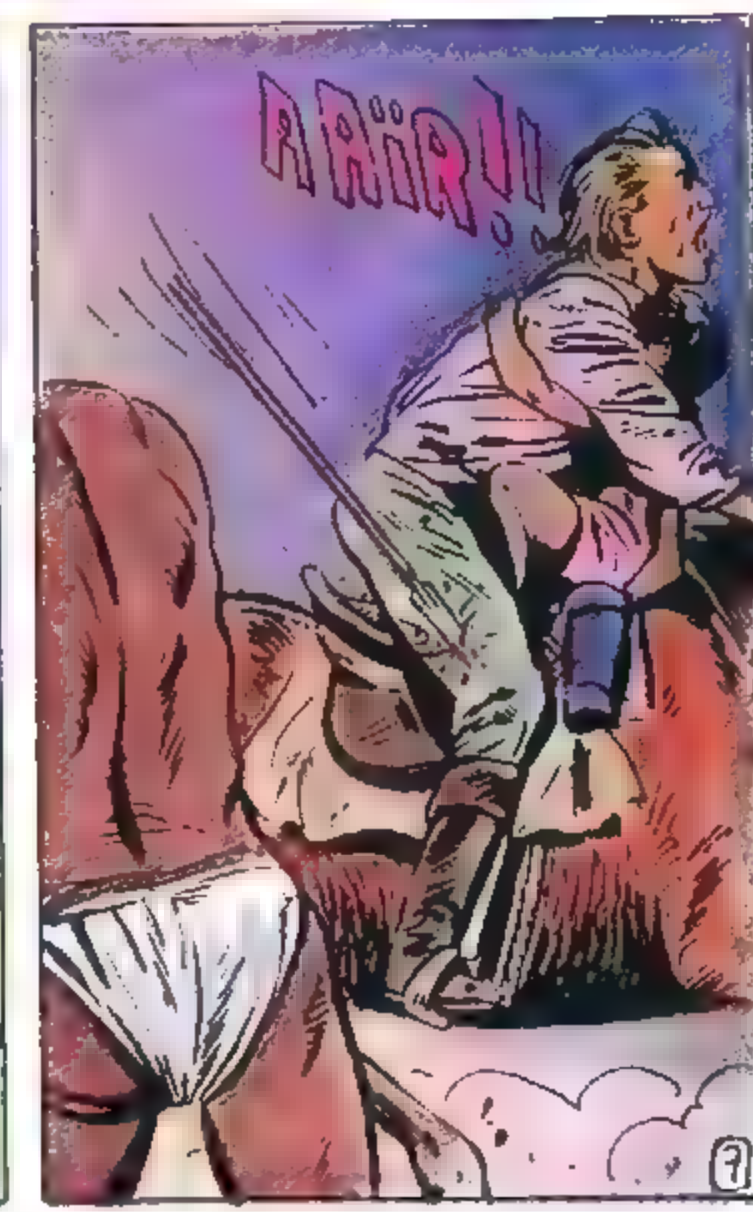
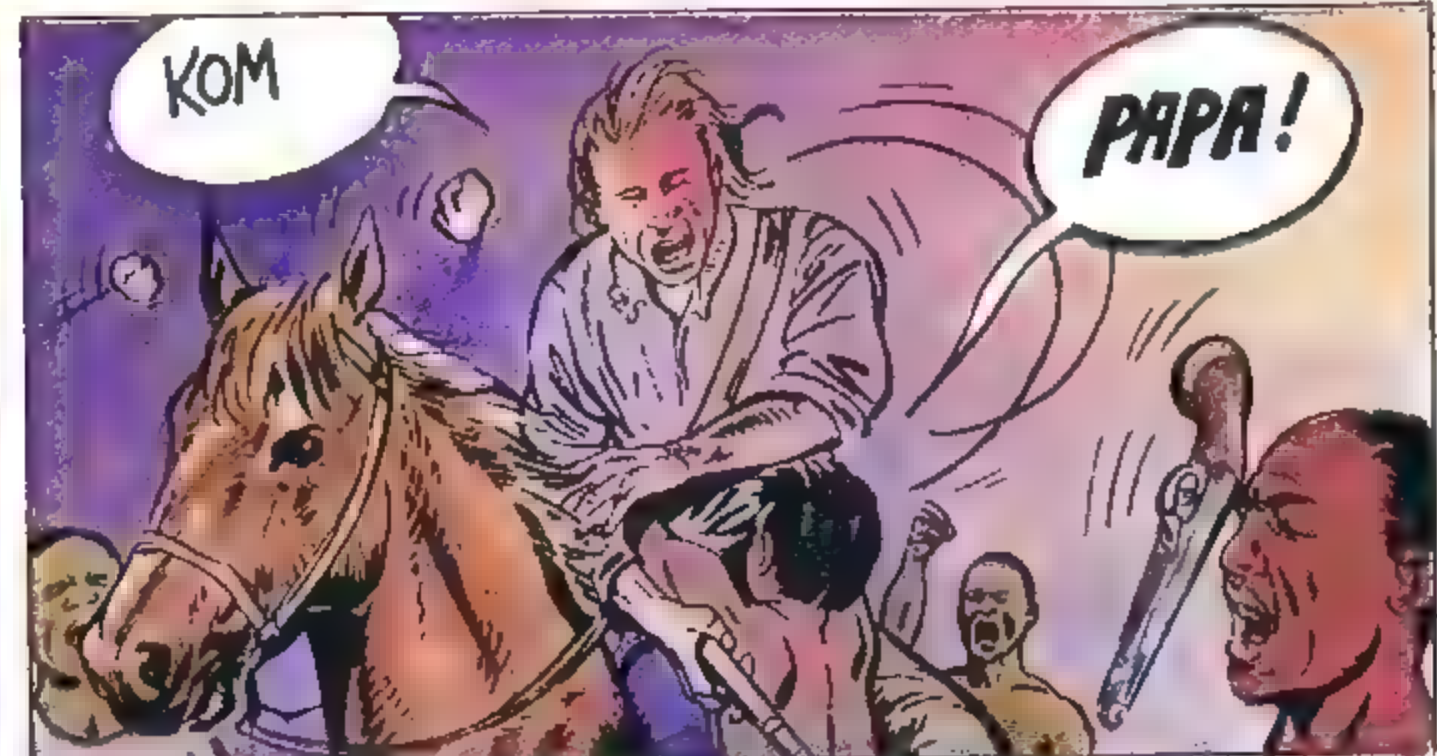
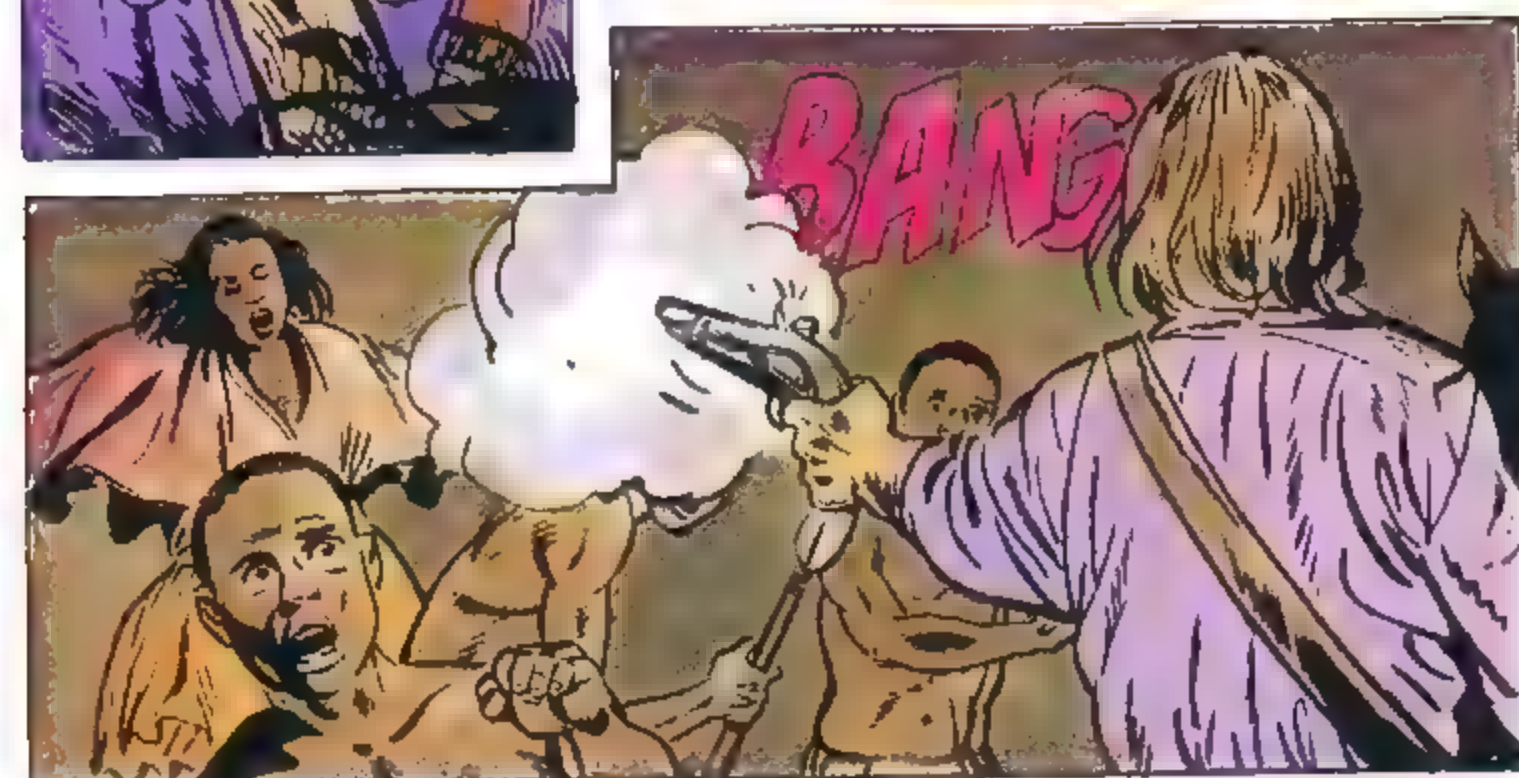
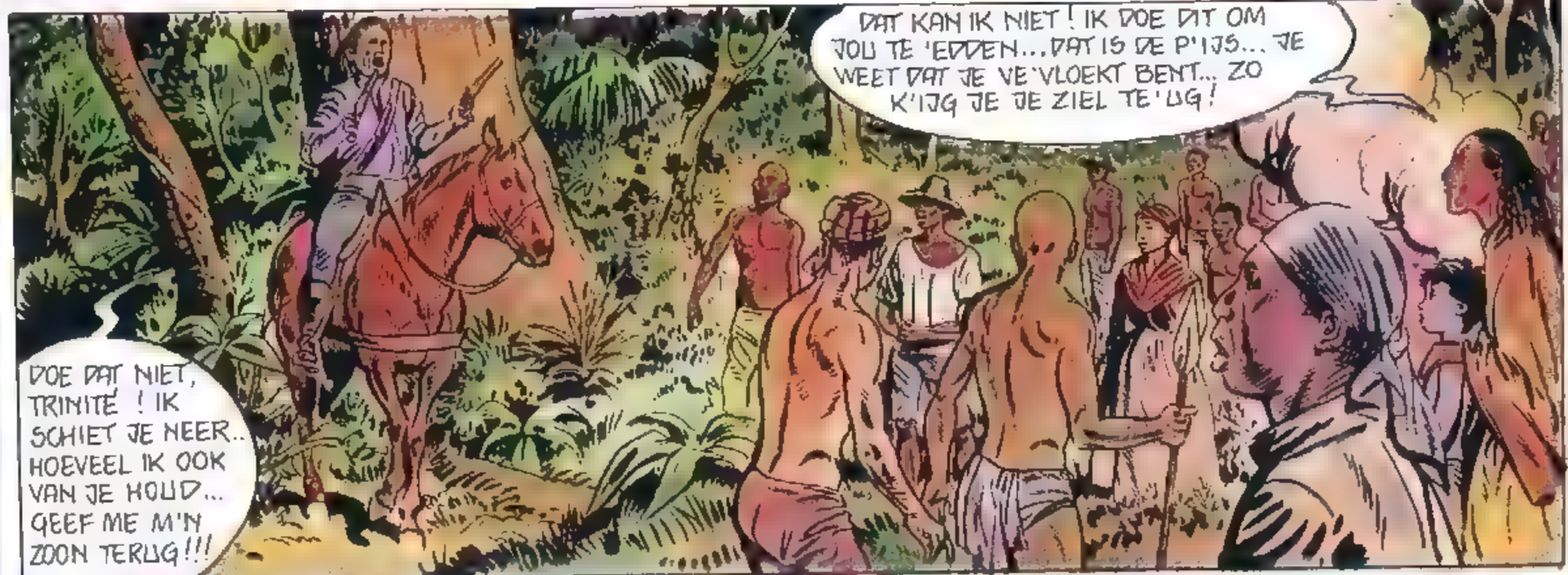
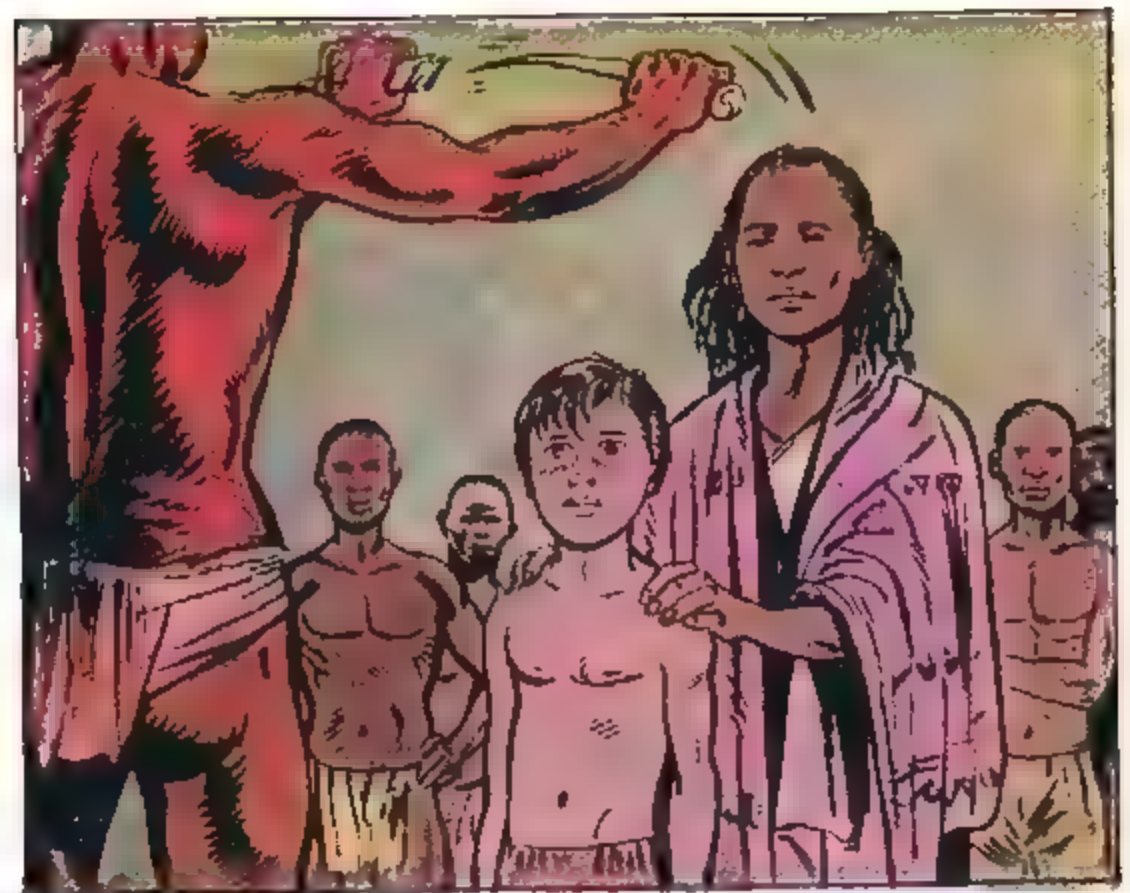
WEG
MET DE
KLEINE?

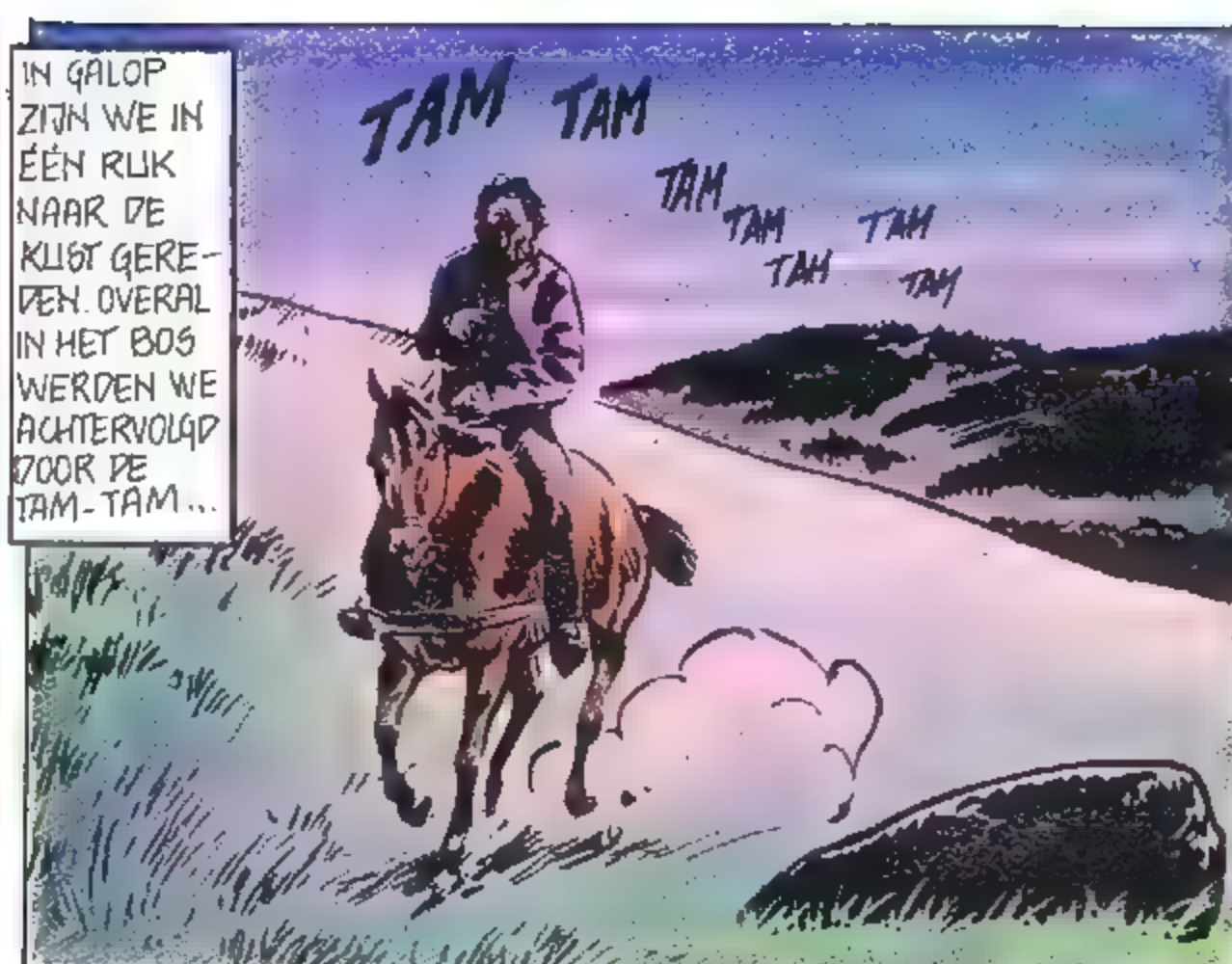
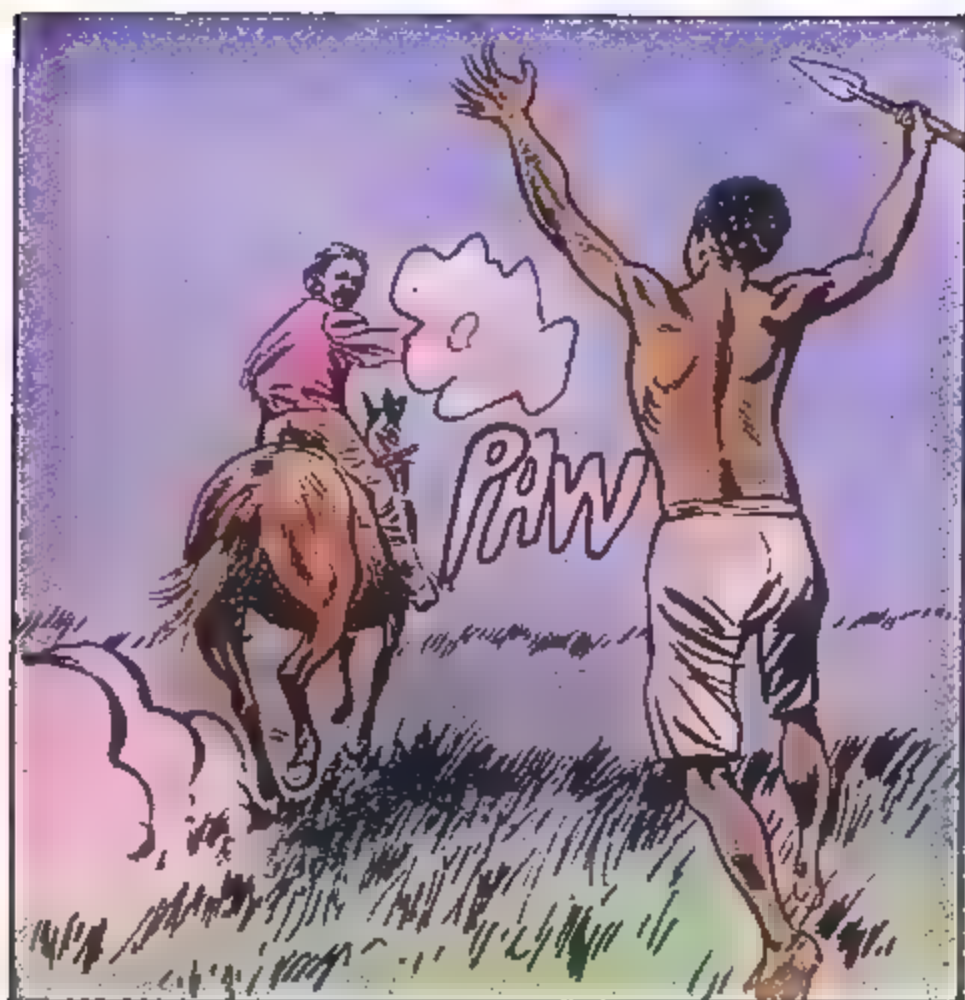
M'N HOOFD WAS NIET ERG HELPER
WANT TRINITÉ HAD ME EEN SUIJPMIDDEL
GEGEVEN... MAAR IK WIST WAAR IK ZIJN MOEST!

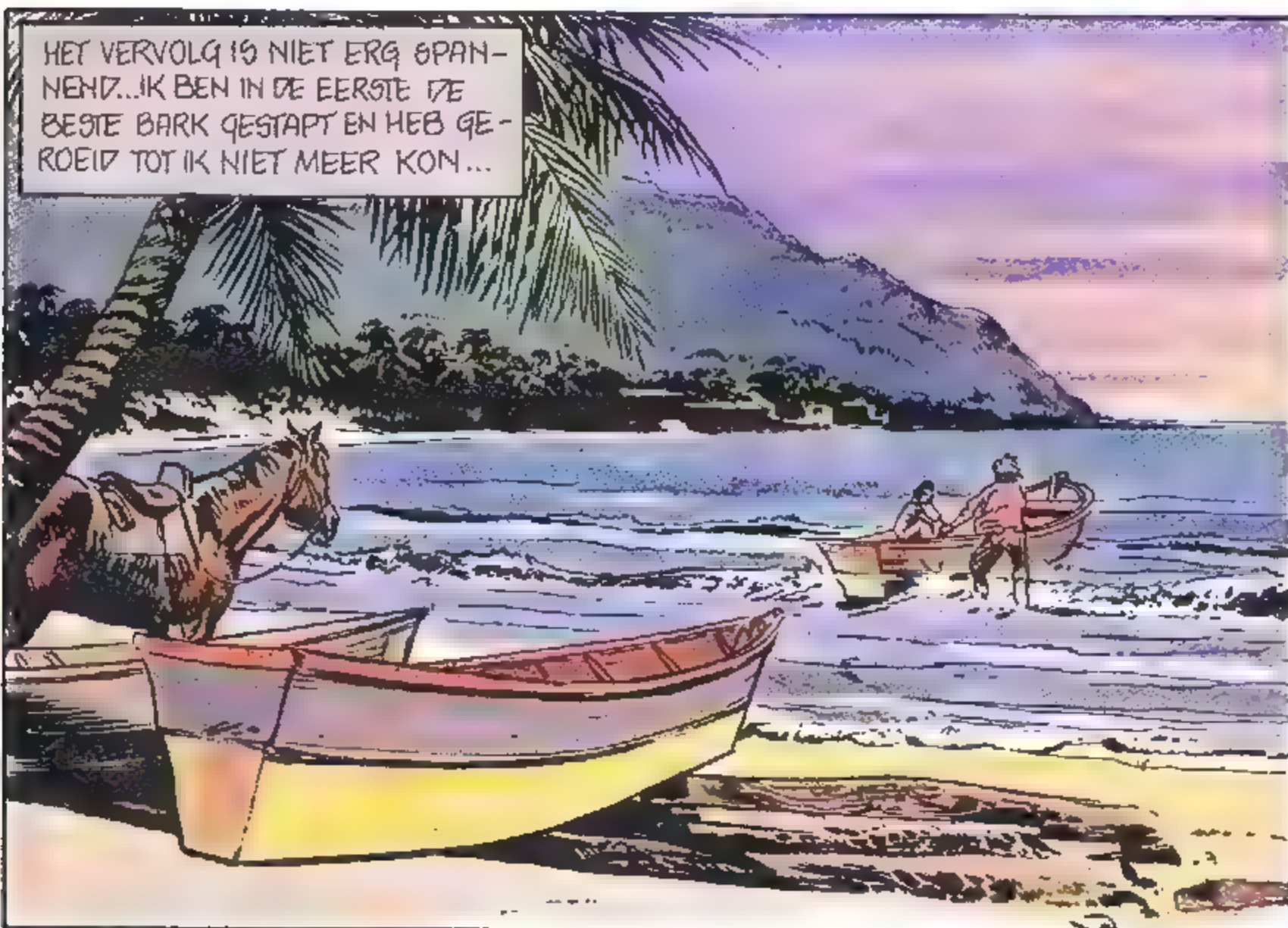
ER HEERSTE EEN VREEMDE
STILTE: ALLEEN DE MILJOENEN
INSEKTEN ZOEMDEN.

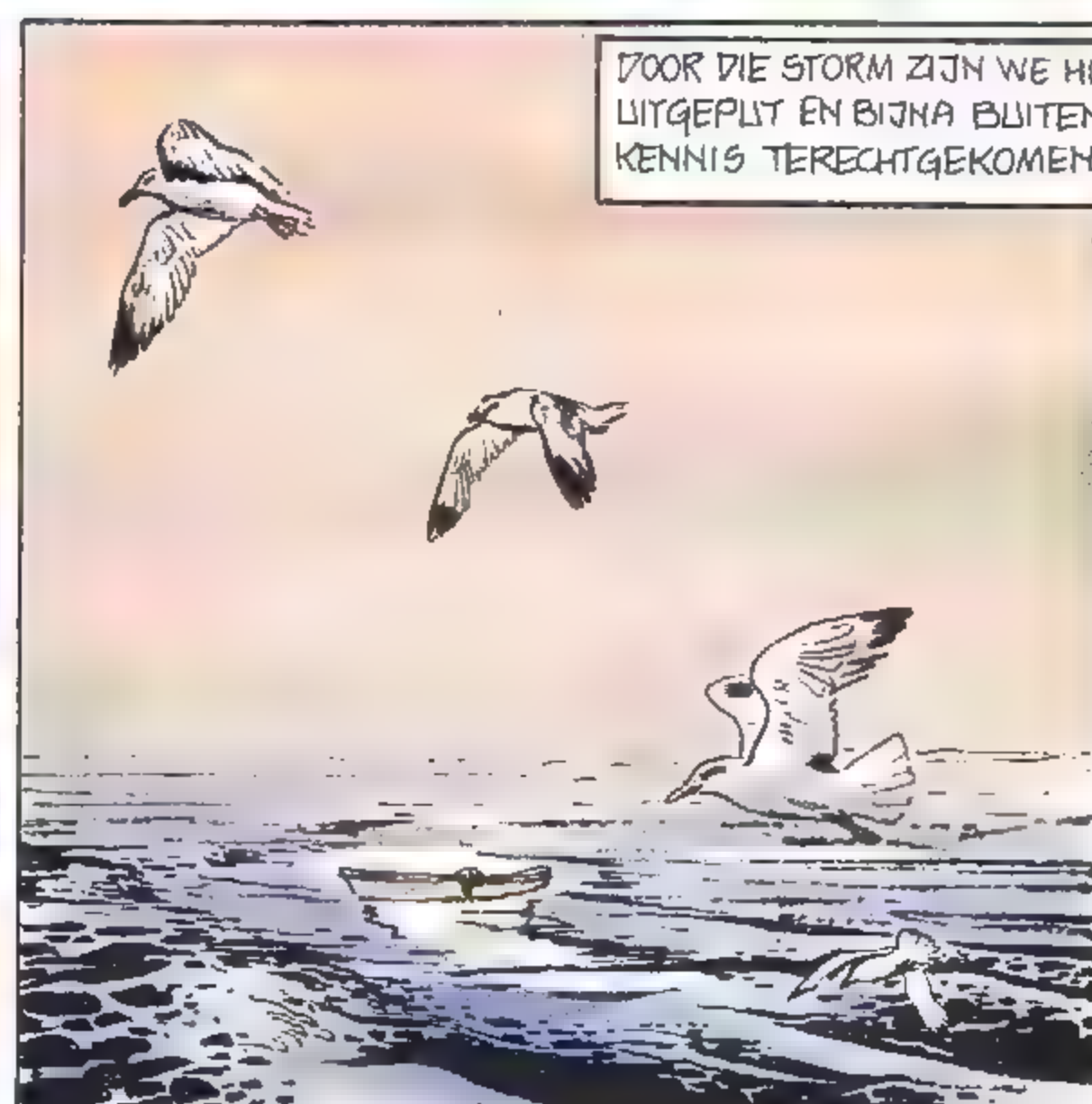
TRINITÉ

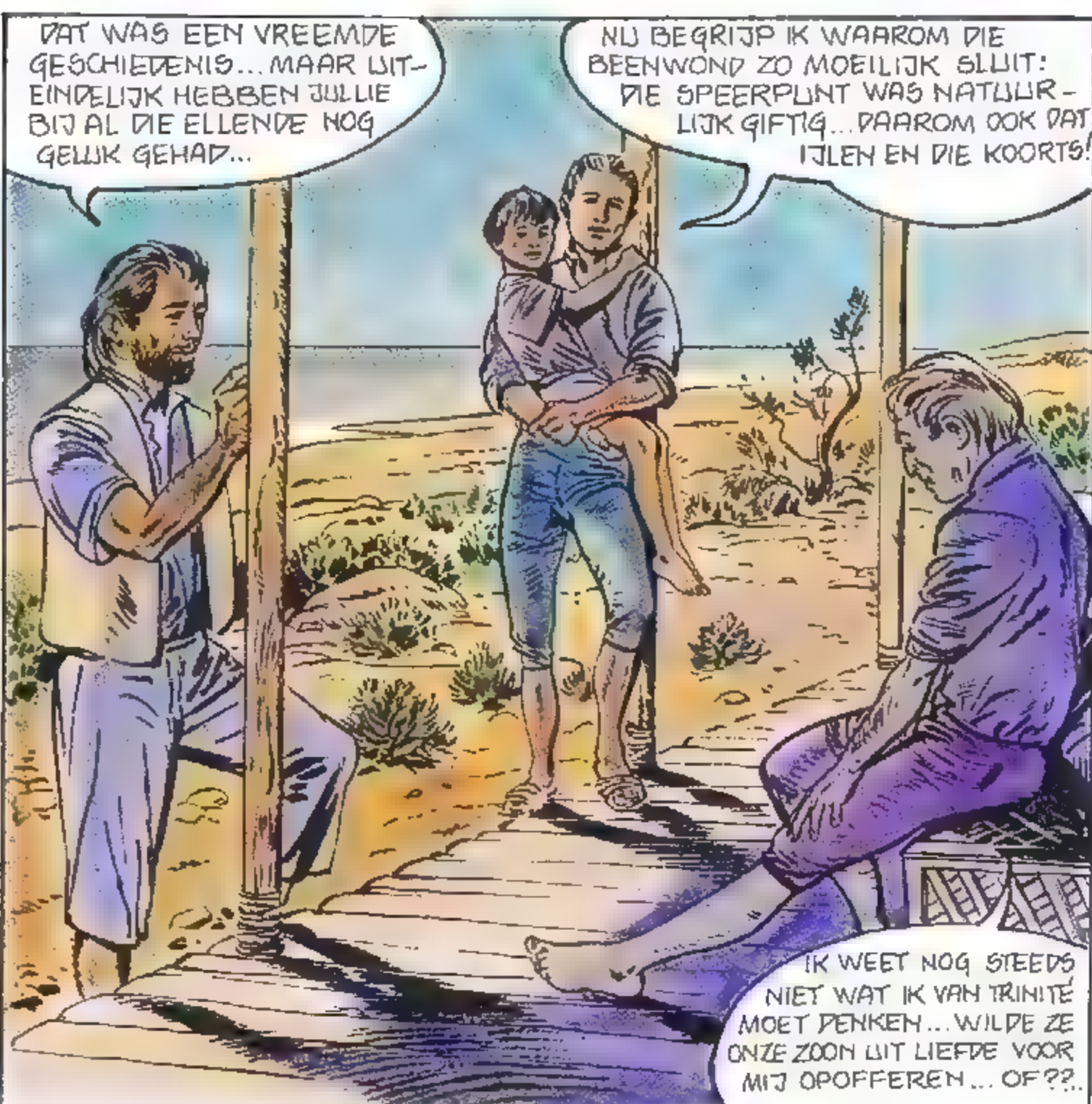
IN GALOP
ZIJN WE IN
EEN RUK
NAAR DE
KUST GERE-
DEN. OVERAL
IN HET BOS
WERDEN WE
ACHTERVOLGD
DOOR DE
TAM-TAM...

HET VERVOLG IS NIET ERG SPAN-
NEND... IK BEN IN DE EERSTE DE
BESTE BARK GESTAPT EN HEB GE-
ROEID TOT IK NIET MEER KON...

DOOR DIE STORM ZIJN WE HIER
UITGEPLUFT EN BIJNA BIJEN
KENNIS TERECHTGEKOMEN.

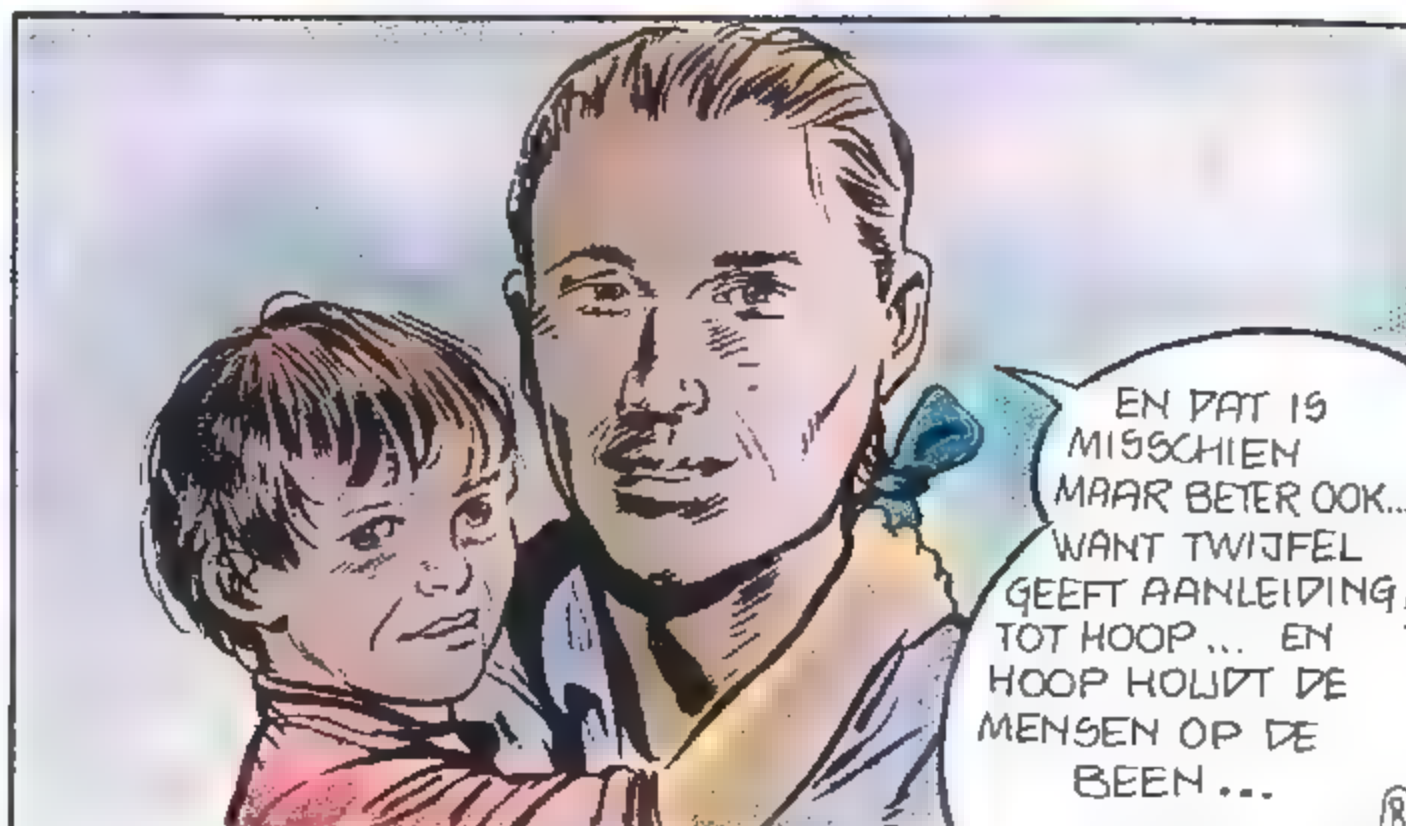
DAT WAS EEN VREEMDE
GESCHIEDENIS... MAAR UIT-
EINDELIJK HEBBEN JULIE
BIJ AL DIE ELLENDE NOG
GEWIK GEHAD...

NU BEGRIJP IK WAAROM DIE
BEENWOND ZO MOEILIK SLUIT:
DIE SPEERPLINT WAS NATUUR-
LIJK GIFTIG... DAAROM OOK DAT
IJLEN EN DIE KOORTS!

IK WEET NOG STEEDS
NIET WAT IK VAN TRINITE
MOET DENKEN... WILDE ZE
ONZE ZOON UIT LIEFDE VOOR
MIJ OPPERFEN... OF??

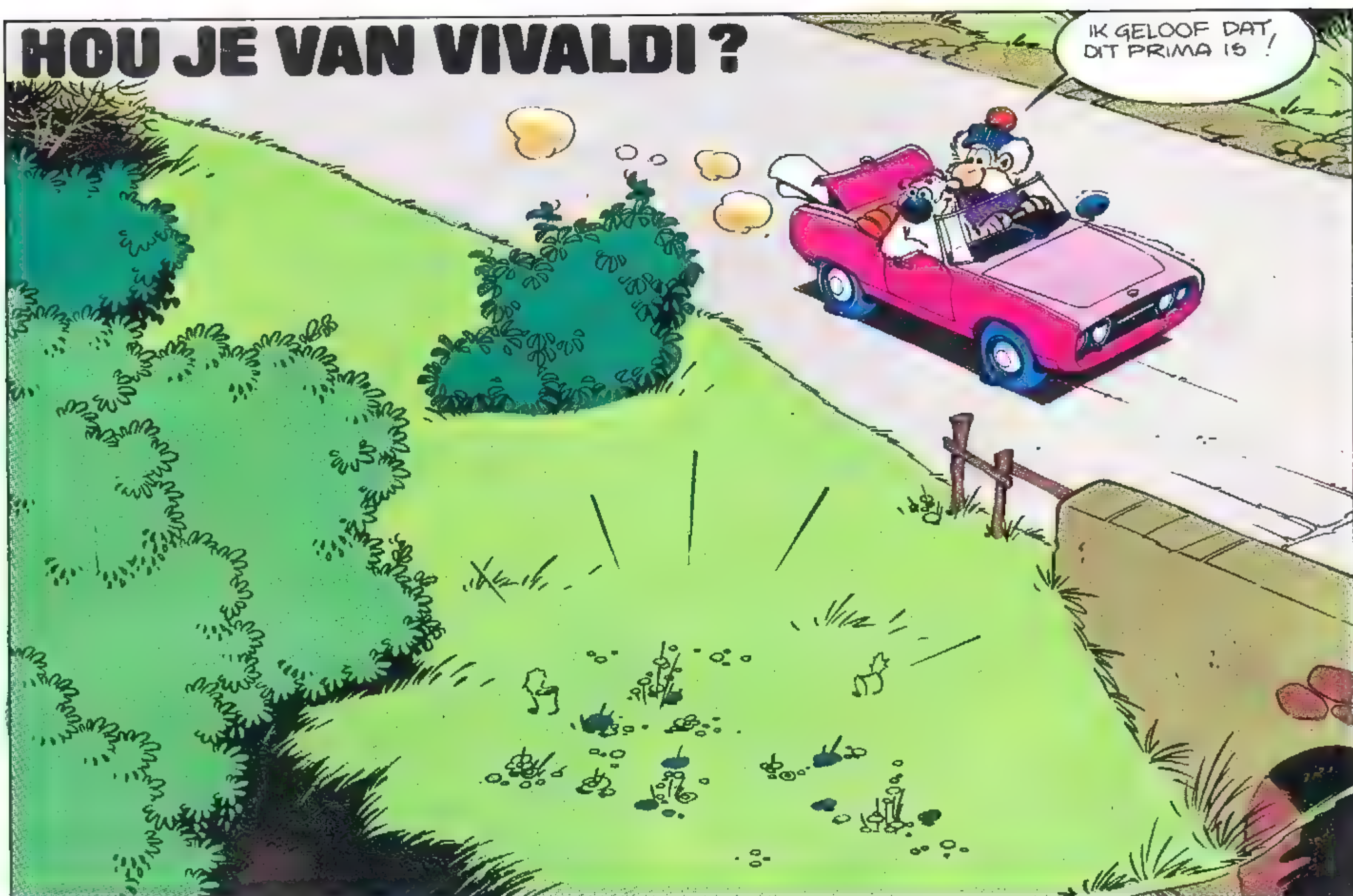
OF WILDE
ZE U HET
BOS INLOKKEN
U ZULT HET
WAARSCHIJN-
LIJK NOOIT TE
WETEN KOMEN!

EN DAT IS
MISSCHIEN
MAAR BETER OOK...
WANT TWIJFEL
GEEFT AANLEIDING,
TOT HOOP... EN
HOOP HOUDT DE
MENSEN OP DE
BEEN...

einde

HOU JE VAN VIVALDI?

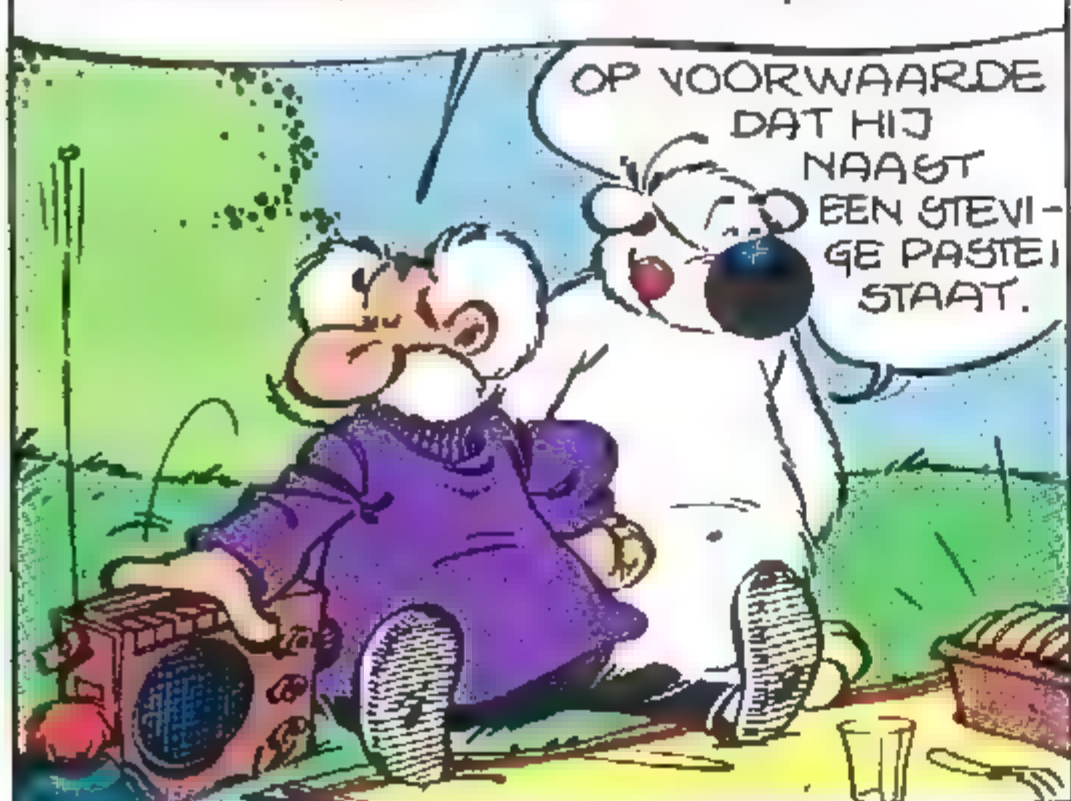
IK WEET DAT SOMMIGEN HET OUDERWETS VINDEN OM OP ZONDAG GENOEGEN TE NEMEN MET EEN PIKNIK IN HET VRIJE VELD, MAAR ALS IK MOET KIEZEN TUSSEN DIT EN DE VERPLICHTE SPORT OP DE TV, DAN WEET IK HET WEL!

EEN BEETJE ORGANISATIE EN DE SPULLEN BIJ DE HAND HEBBEN.

... NIETS GAAT ER BOVEN EEN BRAVE OUDE TRANSISTOR IN HET GRAB...

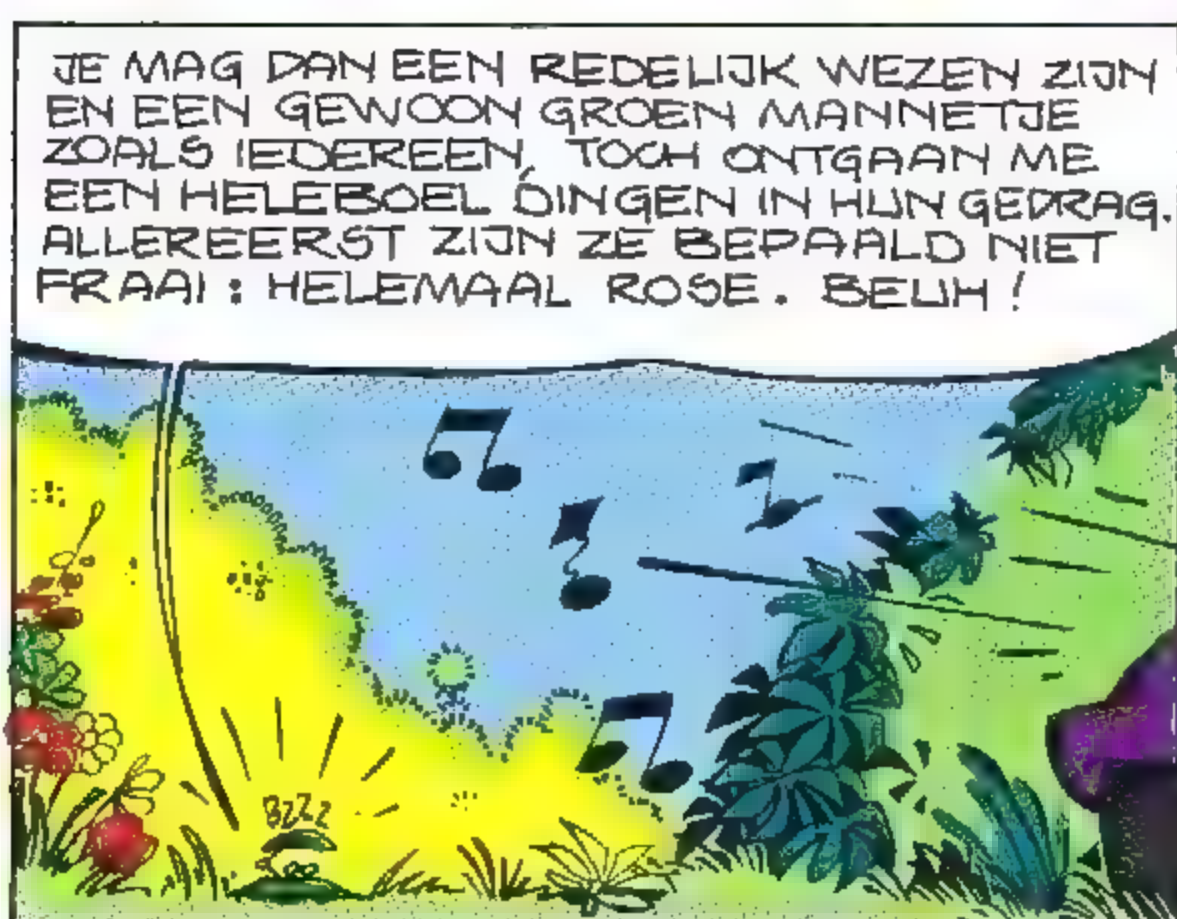

VIVALDI EN DE NATUUR: WAT WIL JE NOG MEER? ZELFS DE MIEREN ZULLEN TOT MEDITATIE KOMEN...

DOMMEL HOU JE VAN VIVALDI?

MIJN ARME DOMMEL!
ALS
 JE TOCH EENS
 WIST
HOE VER
 JE VAN DE WAARHEID
 VERWIJDERD WAS...WANT
NIET VER
 DAAR VANDAAN...
 (ZOALS ALLE SCHRIJVERS
 VAN SPANNENDE VERHA-
 LEN SCHRIJVEN...)

DOMMEL

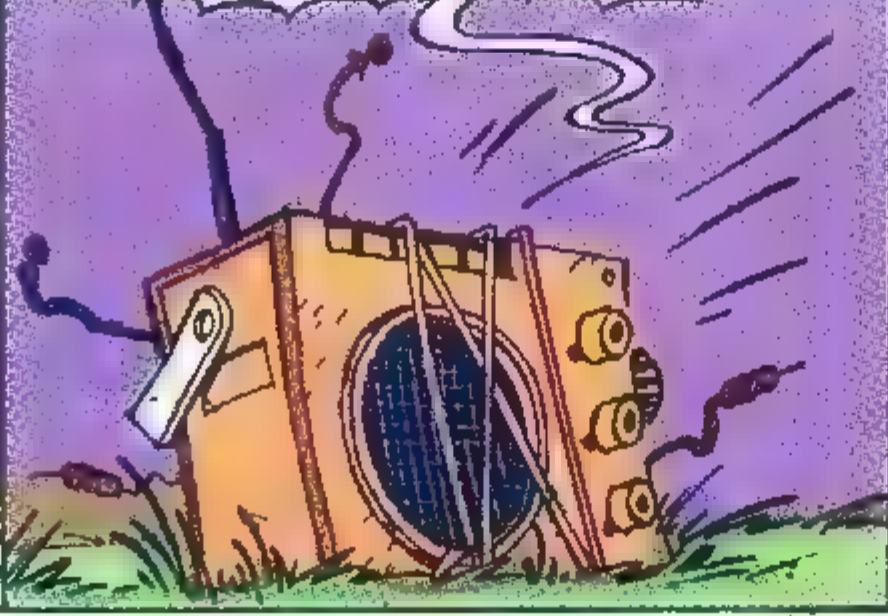

DE VOLGENDE KEER WAT RUSTIGER AAN, HÉ? ANDERS WEIGER IK EN ZEG DAN MAAR DAG MET JE HANDJE TEGEN VIVALDI!

VOORAL OMDAT IK NOG EEN "VIJFDE JAARGETIJD" VAN HEM IN PETTO HEBB, DAT HIJ VOOR EEN VRIENDINNETJE GESCHREVEN HEEFT MAAR WAAR HIJ LIEVER GEEN RIJTBAAKHEID AAN GAF...

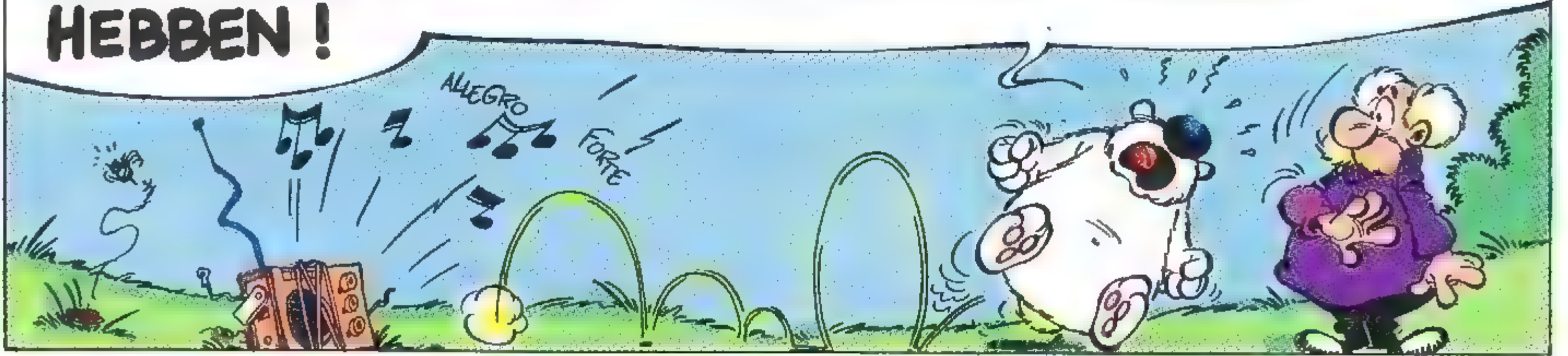

IK HEB ZO DE INDRUK DAT ER HIER IETS GEBEURT DAT IK NIET BEGRIJP.

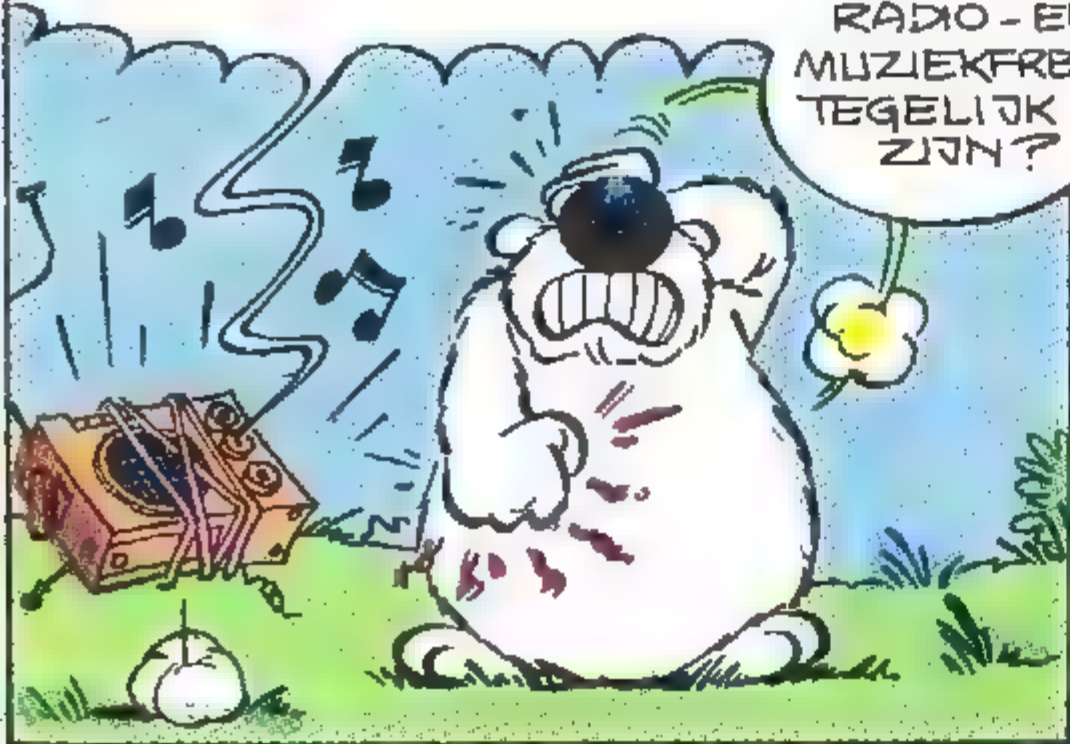
ALS JIJ MET JE VINGERS AAN DE SPULLEN ZIT ONTSTAAN ER ALTIJD RAMPEN!

MAAR INTUSSEN IS HET TOCH WEL DANKZIJ MIJ DAT DAT DING HET DOET EN DAT WE MUZIEK HEBBEN!

STIL EENS EEN BEETJE! IK WIST NAAR DIT CONCERT EN JULLIE VERPESTEN HET!

IK HEB ZIN OM 'HELP' TE ROEPEN, MAAR IK DURF NIET, DAAROM DENK IK HET MAAR!

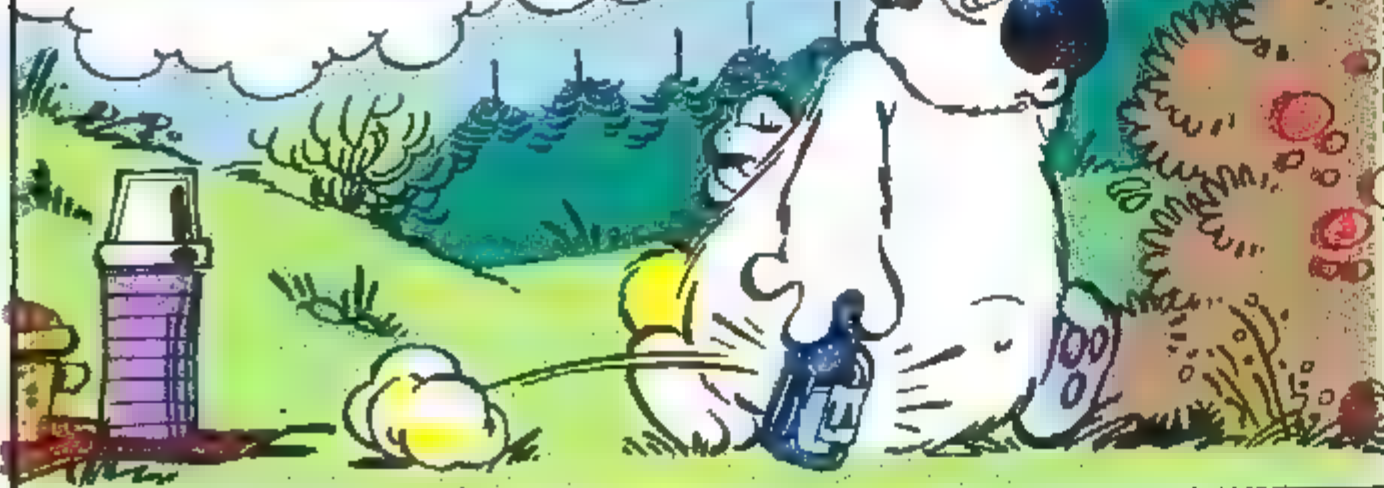

IK HOU ME GOED, ZOEK ALLES BIJ ELKAAR EN NEEM VIERKLAWENS DE POTEN.

ER GEBEUREN HIER DINGEN DIE M'N VERSTAND TE BOVEN GAAN EN DIE IK LIEVER NIET WIL WETEN.

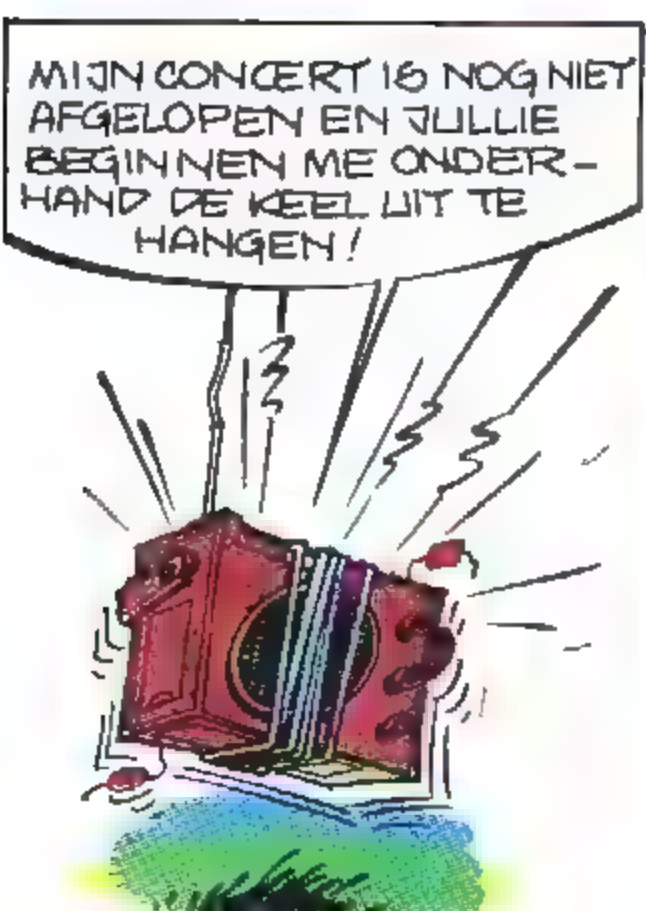
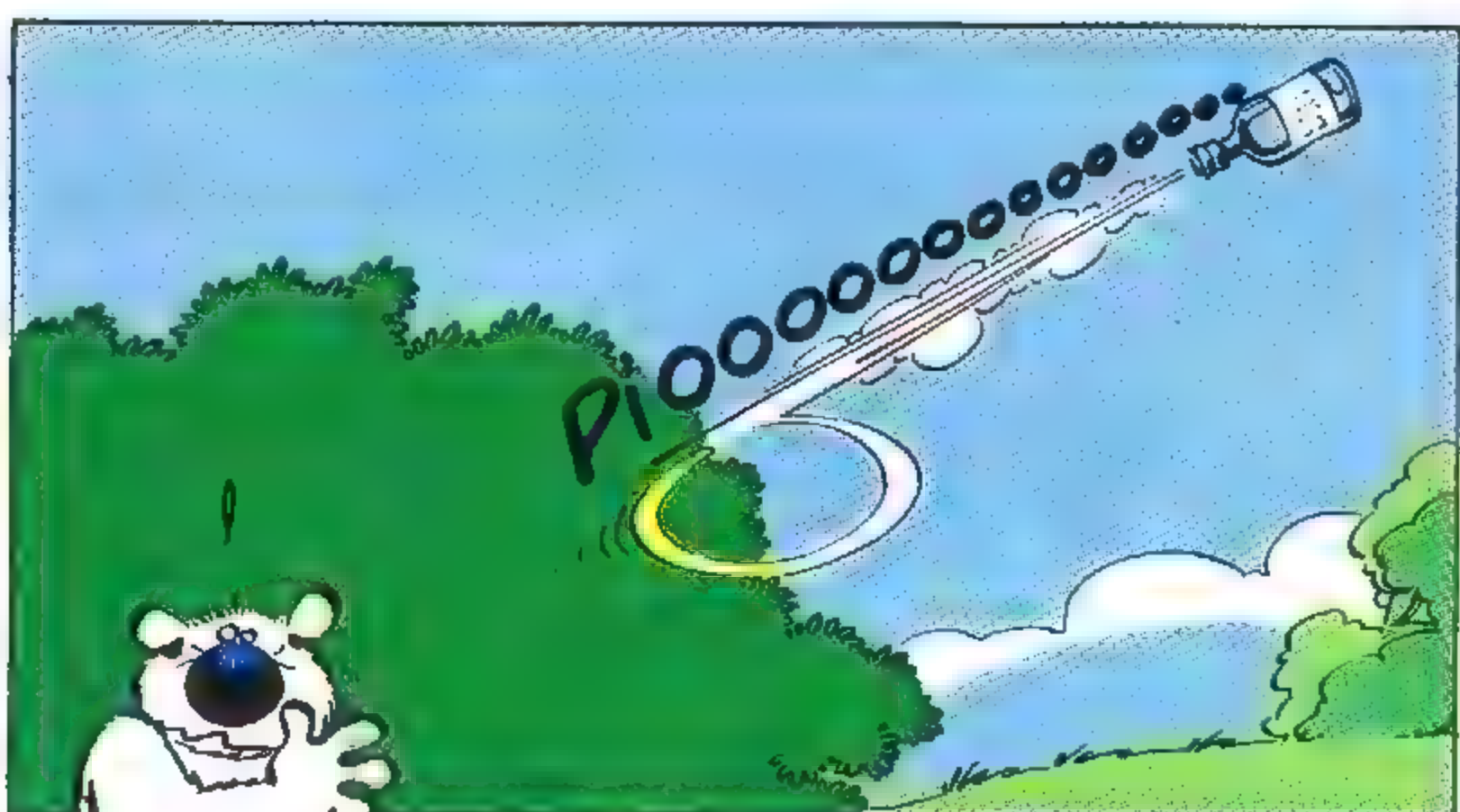
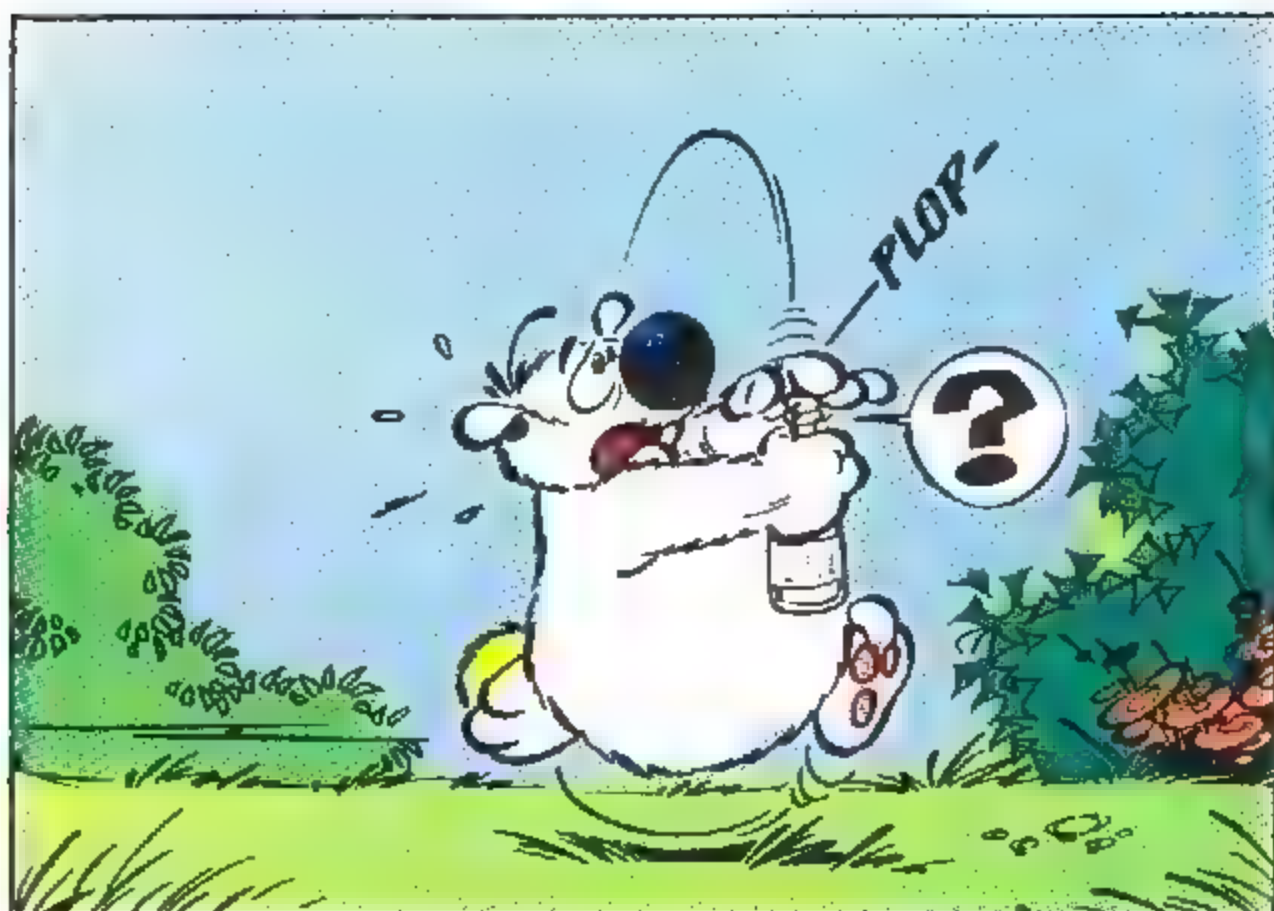
IK GRIJP DE MELKFLES IN HET VOORBIJGAAN... JE WEET MAAR NOOIT... VOOR NOODGEVALLEN ONDERWEG...

... EN DE DOP...

DOMMEL

PAS
VERSCHEENEN BIJ
DE LOMBARDI
UITGAVEN!
ZET ZIJN BESTE
POOTJE VOOR!

IN IEDER GEVAL IS DIT DE LAAT-
STE KEER DAT ZE ME OP HET
PLATTELAND HEBBEN
GEZIEN!

HET IS ER NIET
MEER ZO ALS IN DE
TIJD DAT IK NOG OP MIJN
OUDE WALVISVAAR-
DER VOER...

VOLGENS MIJ VERWAR
JIJ KARPERS MET POTVIS-
SEN... MAAR BIJ JOU
VERBAAST ME NIKS...

WROOOOOOAAAR

IN IEDER GEVAL IS DIT DE LAATSTE KEER DAT ZE ME OP AARDE
ZIEN! EN DAT ZAL IK AL MIJN VRIENDEN OOK AANRADEN!

HEUS, HET SPIJT ME
VRESELIJK... DIT IS ECHT DE EERSTE
KEER DAT IK TWEE VAN DIE
VERVELENDE GNOESHANEN
TEGENKOM!

EEN DING ZIT IK NOG MEE:
WAAR LATEN WE DIE BELACHE-
LIJK GROTE FLES ALS
WE THUIS ZIJN?

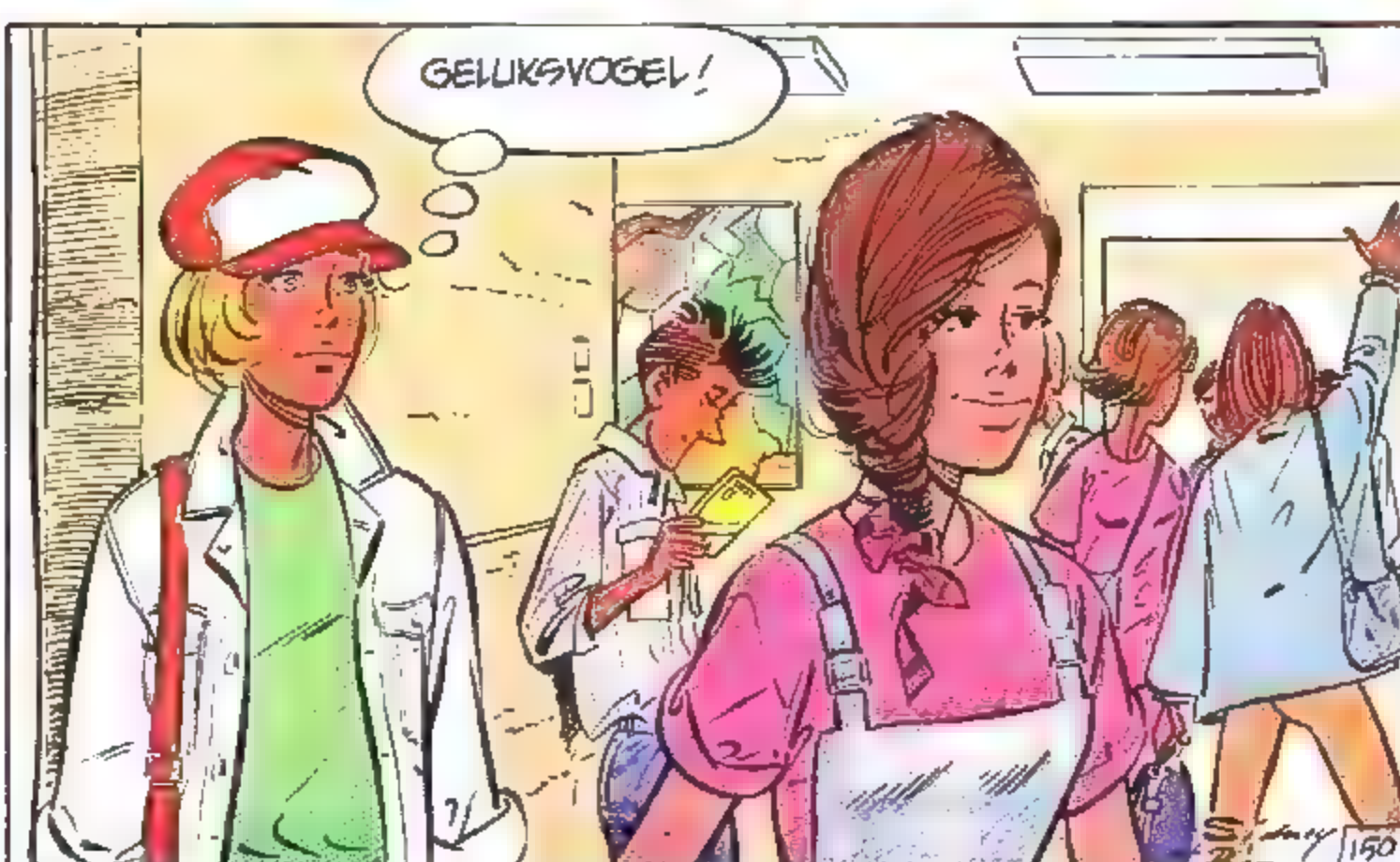
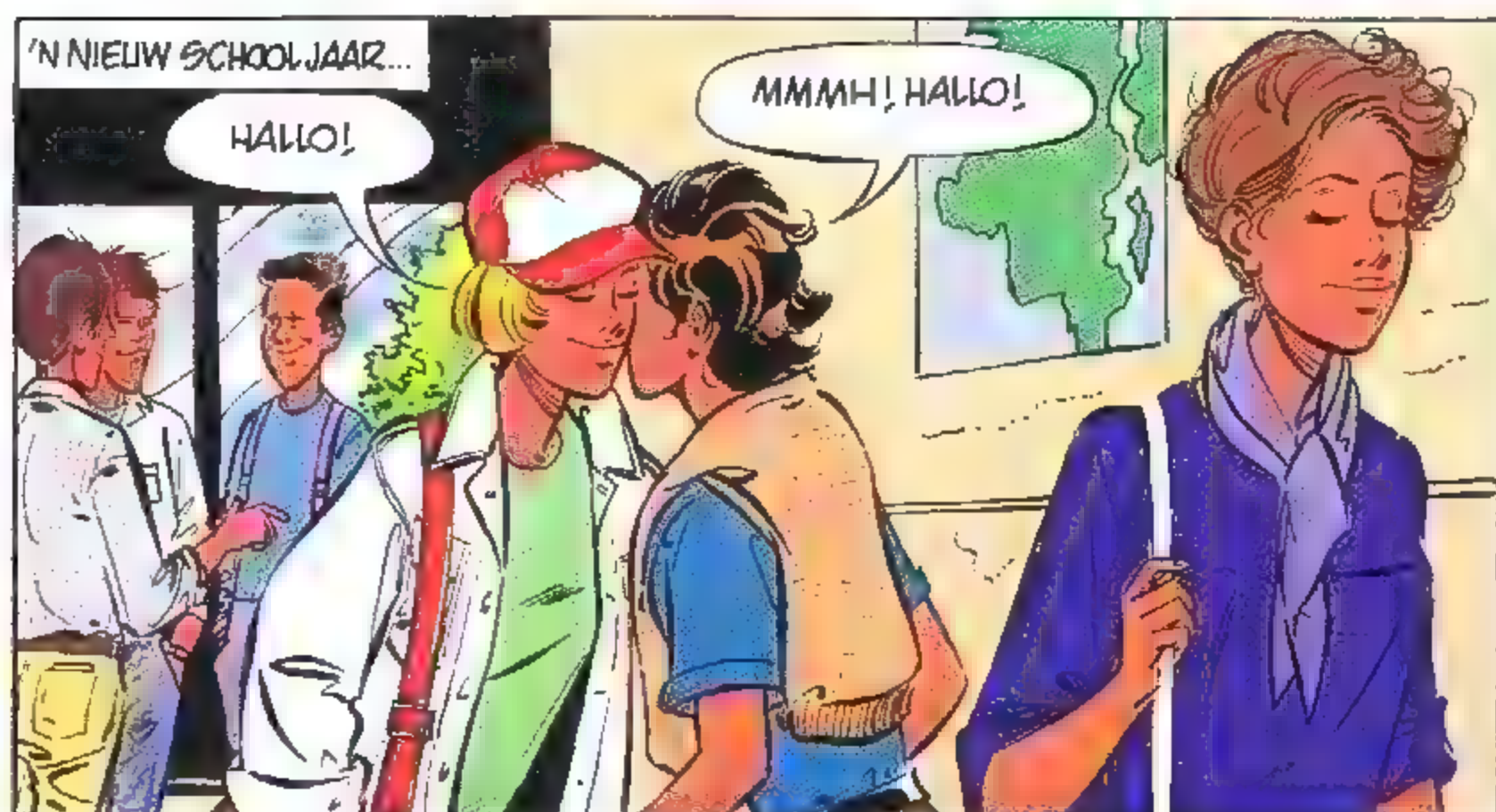
EN DE TRANSISTOR? WAT DACHT JE... DIE GING DOOR MET VIVALDI TOT DE BATTERIJEN OP WAREN EN
DAARNA HIELD HIJ GEWOON Z'N MOND...

EINDELIJK EEN
GOED PUBLIEK!

EN DE ENIGE DIE ECHT VOORDEEL VAN DEZE PICKNICKPARTIJ HEBBEN GEHAD, WAREN DE DIEREN UIT
DE RIJLT. HOU JIJ VAN VIVALDI?

ZEVEN EN
LAATSTE

JULIE, KLAARTJE, CECILE

Kies maar uit!

**Als je nu een abonnement
neemt op het weekblad Kuifje
mag je kiezen uit:**

1

Een buro pennenstandaard met drie fluoriserende pennen in de kleuren blauw — geel — rood/groen. Een standaard met je eigen striphelden voor je buro of om te gebruiken op school.

2

Een luciferdoozje als calculator. Op school, thuis en in de tram (met je eigen striphelden). Een leuk gadget om te hebben. En nergens te koop.

**➔ Vul de bon of antwoordkaart snel in en kruis aan
welk kado je hebben wilt. Kuifje zorgt voor de rest.**

Bon of briefkaart opsturen naar, «Weekblad Kuifje»,

Voor België: Postbus 176
1060 Brussel 31

Voor Nederland: Antwoordnr. 60.018
5100 VJ GILZE

Deze aanbieding
is geldig
tot 1 september 1989.

Ik neem een jaarabonnement (52 nrs) voor BF 1.990 / f 130 op het weekblad Kuifje en kies als welkomstgeschenk:

Naam:

Adres: Nr:

Postcode: Plaats:

Geboortedatum:

Betaling: voor België, door storting op rekening 210-0985103-23 van weekblad Kuifje Brussel, voor Nederland, wordt een acceptgirokaart toegestuurd.

☐ een pennenstandaard

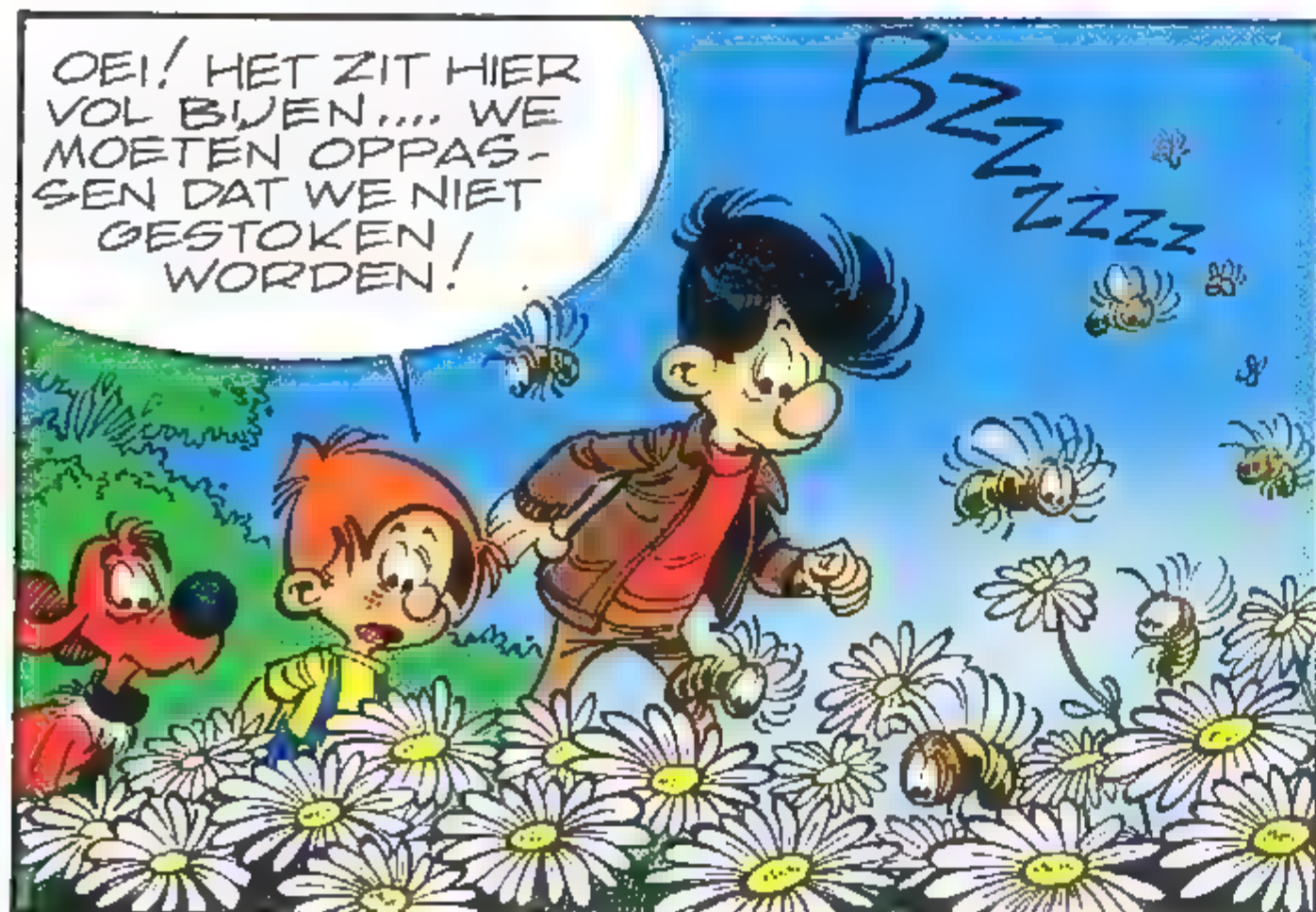
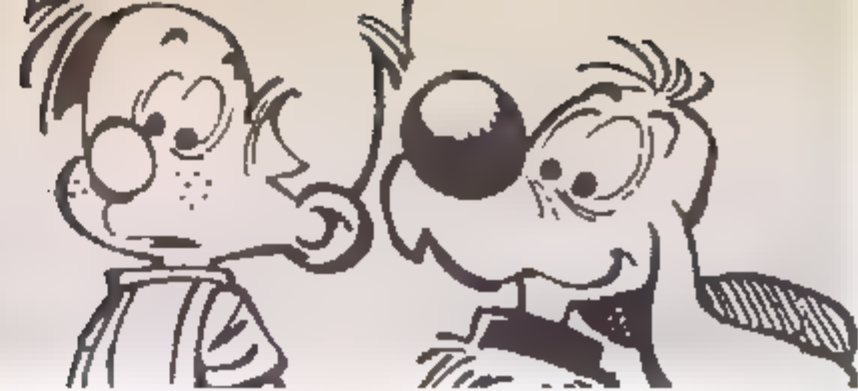
☐ een calculator

* aankruisen wat je kiest

Opletten: leesportefuillelezers s.v.p. niet in dit blad knippen, maar de bon overnemen of briefkaartje sturen.

Prijswijzigingen voorbehouden.

BOLLIE EN BILLIE SHOW BZZZ

(1) DIT IS WETENSCHAPPELIJK AANGETOOND.

EEN 10 VOOR GEDRAG

In zijn gloednieuwe blad '**DIERENMANIEREN/MENSENMANIEREN**' vertelt **MARTIN GAUS** je alles over het gedrag van mensen en dieren. Hij heeft zelf een interview met **HENNIE HUISMAN**. Hij legt uit waarom de opvoeding van honden

niet eens zoveel verschilt van die van kinderen. Hij schrijft over de teckel en hij doet nog veel meer in '**DIERENMANIEREN/MENSENMANIEREN**', een blad dat je móet lezen.

In het eerste nummer staat verder:

OM TE BEWAREN DIERENENCYCLOPEDIE:

over bedreigde diersoorten

WAAROM HOUDEN KINDEREN VAN ZOET?:

redactrice Josee Veering legt het uit

COLUMN VAN MINISTER ED NIJPELS:

over het milieu

HONDEN, KATTEN, VOGELS EN VISSSEN:

experts vertellen je er alles over

EN VERDER:

de verleidingskunsten van de dotter, ontdekkings-
tocht naar de halfapen van Madagascar, kort
verhaal 'De hond, die zijn baasje uit het bed

verdrong', een drankje tegen zure regen, strip, reportages, cartoons en nog veel,
veel, VEEL meer
u vindt het allemaal in

DIERENMANIEREN
MENSENMANIEREN

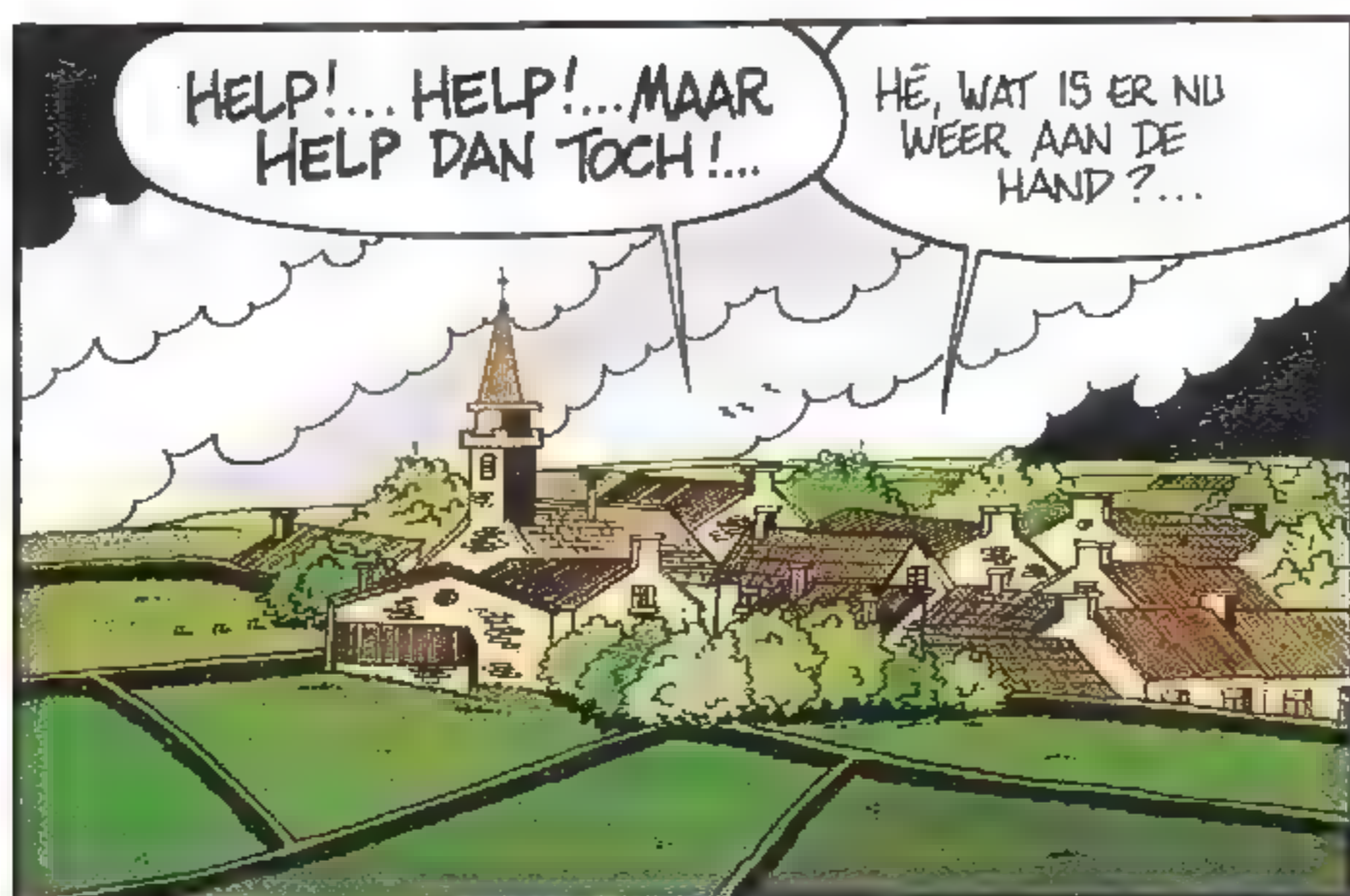
*Over mensen
en dieren*

dat nu in de winkel ligt

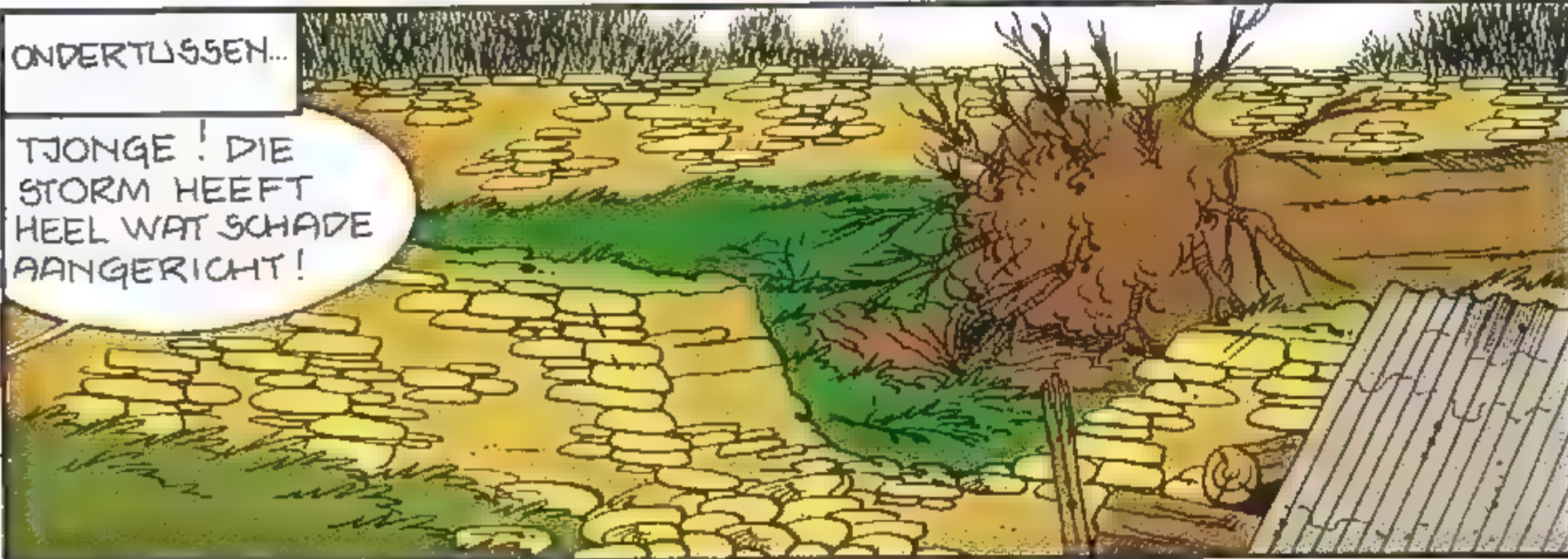
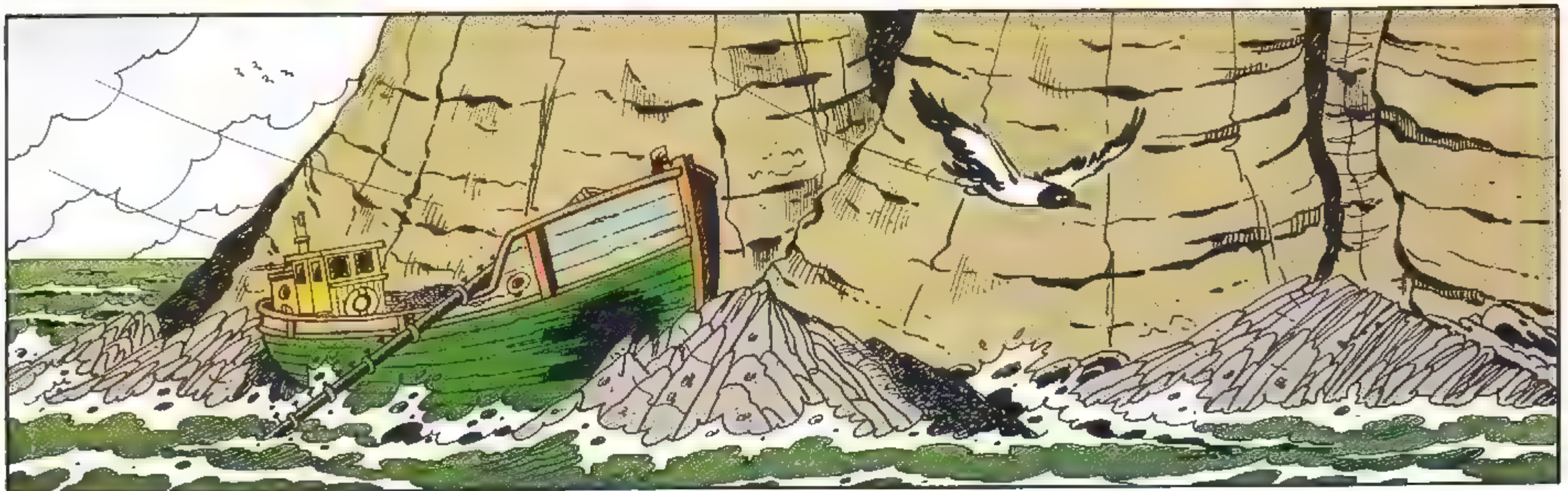
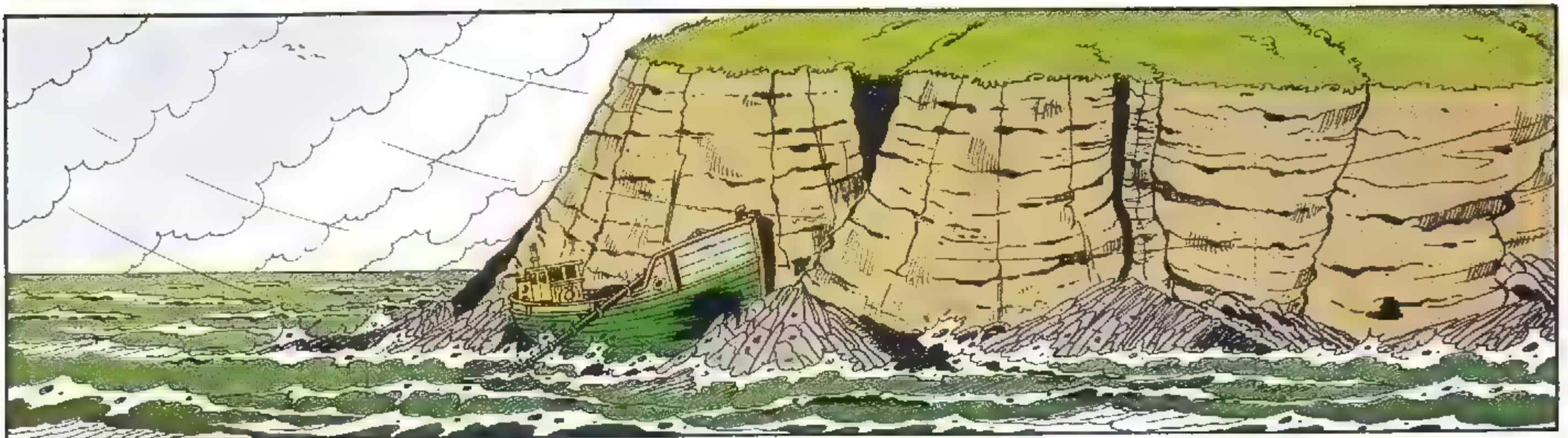
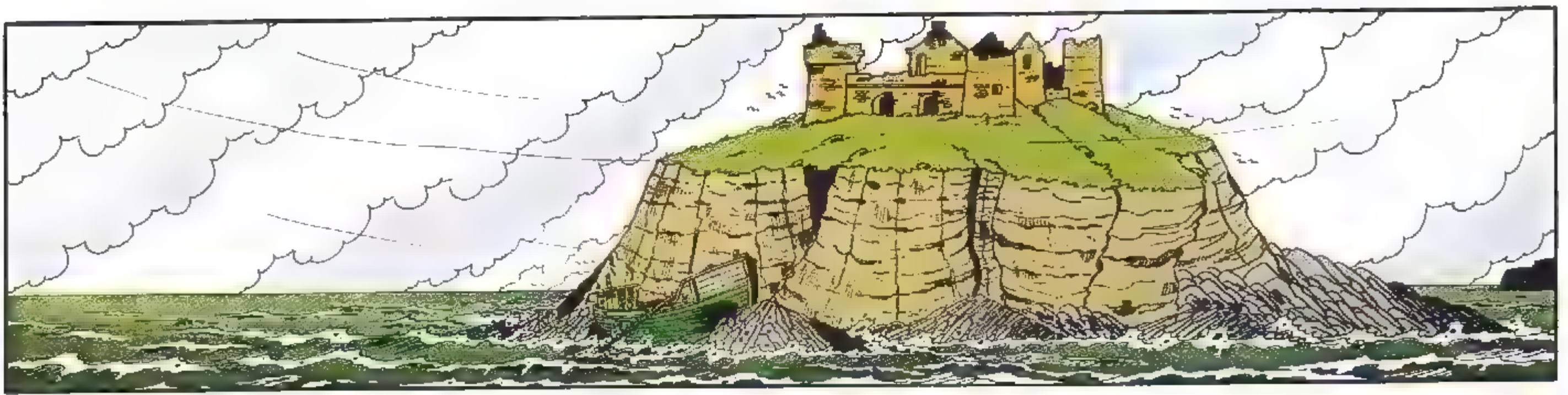
JORDAN DE VERZWOLGEN STANDBEELDEN

SAMENVATTING: Jordan kan niet slapen en besluit een bezoek te brengen aan het huis van de onderwijzer... Waarom heeft hij zich naar de ruïnes begeven? Heeft dat toverboek er wat mee te maken?

ONDERTUSSEN...

TJONGE! DIE STORM HEEFT HEEL WAT SCHADE AANGERICHT!

JA, HET IS ONTZETTEND WAT DE ELEMENTEN KUNNEN AANRICHTEN ALS ZE ZIJN LOSGE-BROKEN EN GOD WEET DAT ZE DAT VANNACHT WAREN! IK WED DAT JE GEEN OOG DICHT HEBT KUNNEN DOEN!...

ELIH... JA... DAT IS ZO... MAAR HOE?!

HABA! NIET MOEILIK TE RADEN ALS JE DE WALLEN ONDER JE OGEN KON ZIEN!...

OCH, UITEINDELIJK KUN JE BETER EEN SLAPELOZE NACHT IN EEN WARM BED DOORBRENGEN DAN BLIJVEN IN DE STORM... VIND JE NIET?...

EH... JA... NATUURLIJK... DIE WIND MAAKTE TOCH EEN KABAAL!...

GOED, GENOEG GEPRAAKT. IK BEGIN MET DIE ARME EIK... WIL JIJ ONDERTUSSEN DE KIPPEN VOEREN?

DE GELE DWERG

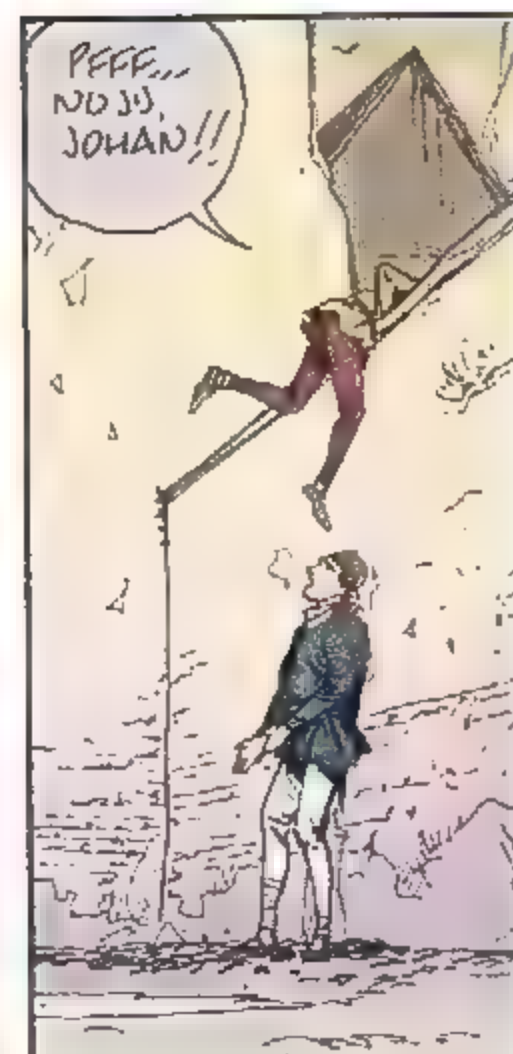
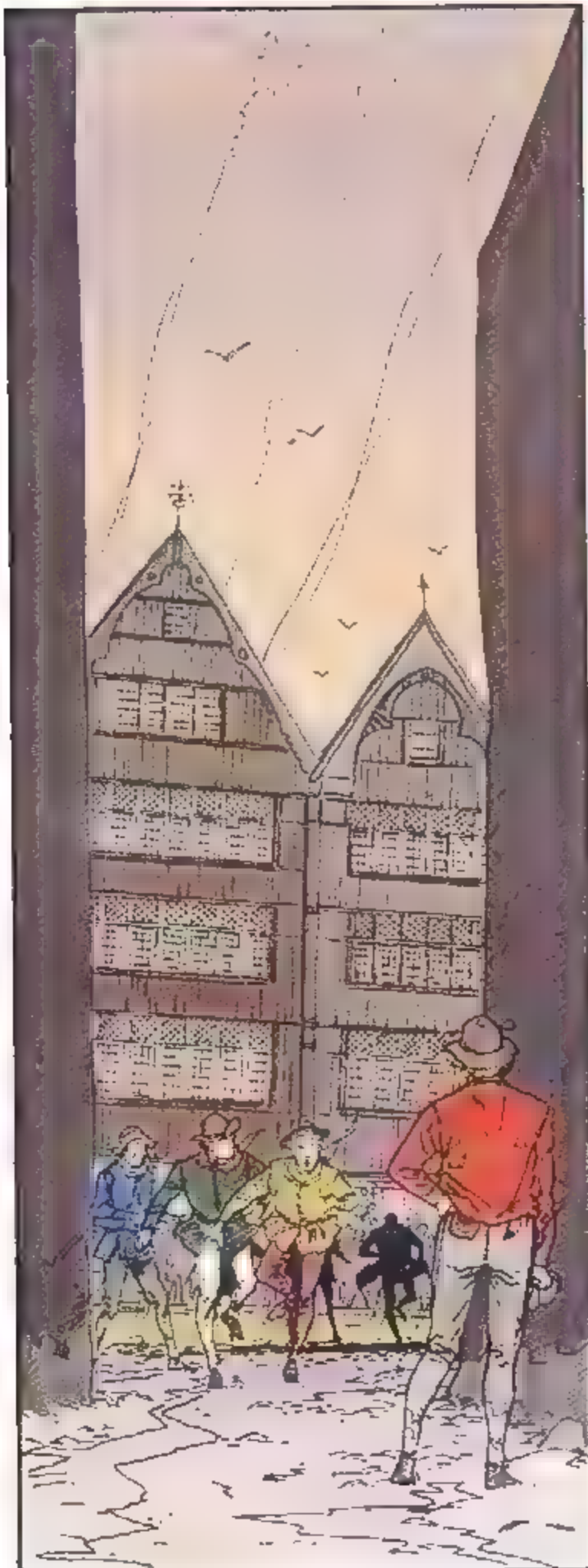

HE! HO, SCHAUDT IT!
GEEF MI M'N INZET
TERUG, JOUW DOBBEL-
STENEN ZIJN VER-
VALOT!

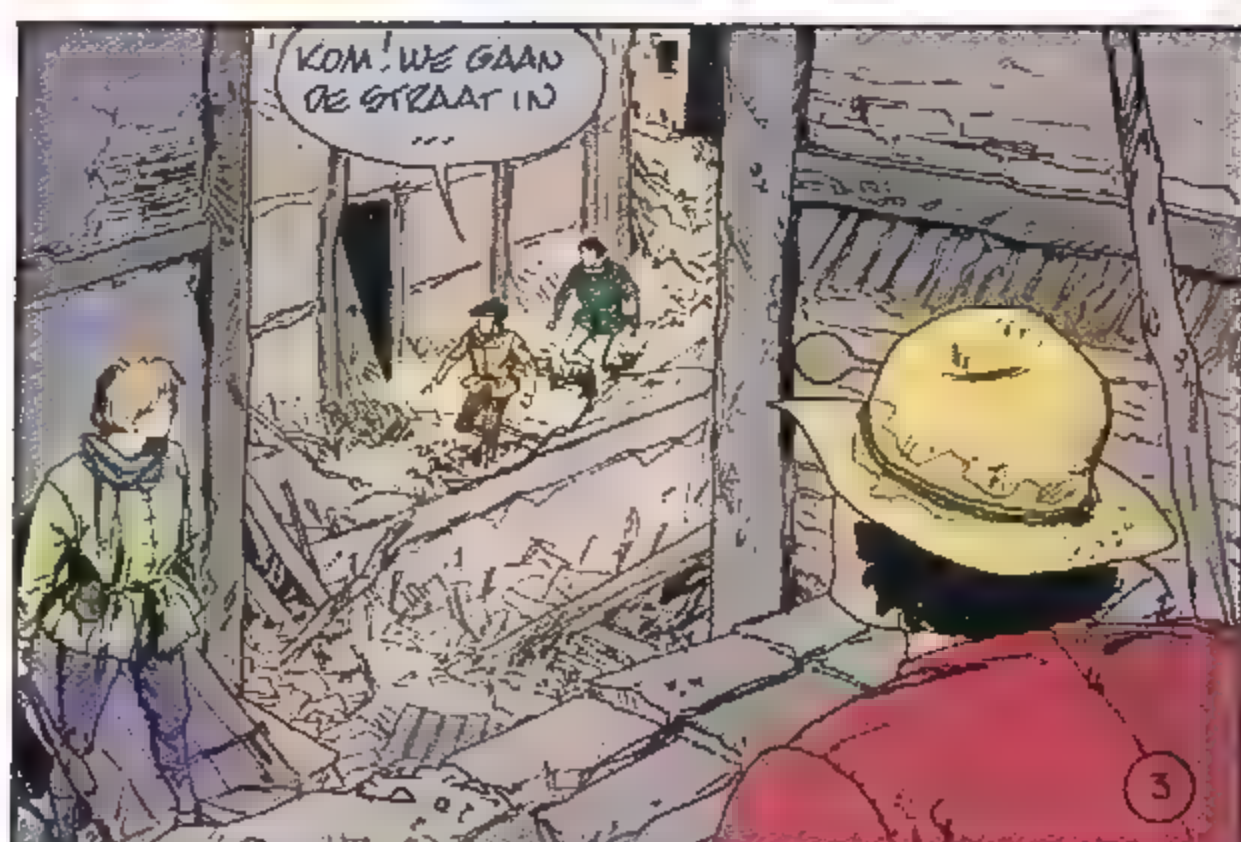
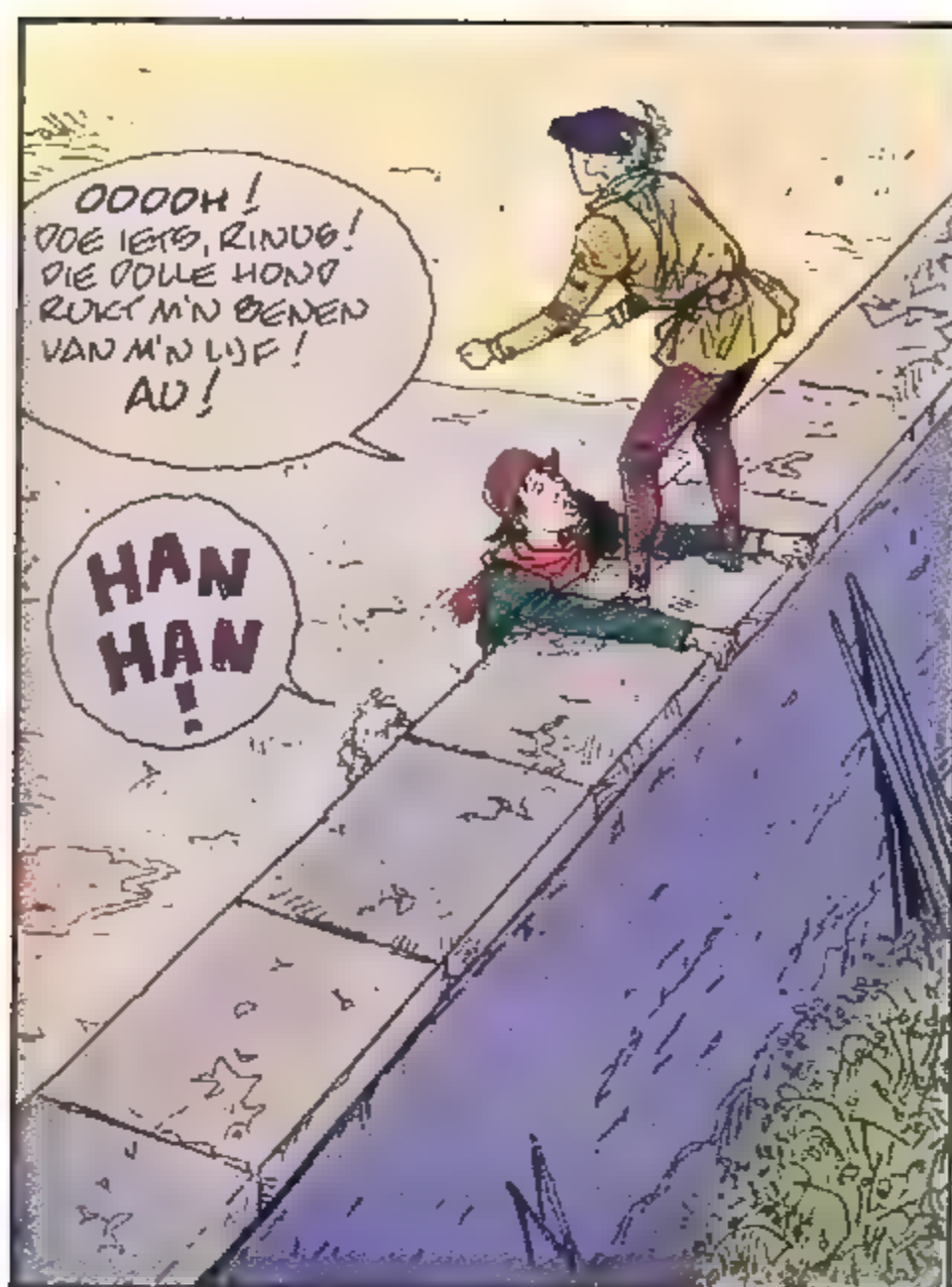
WAT? IK ZOU MES M'N
DOBBELSTENEN HEBBEN
GEKNOED? ZEG VRIEND,
TREK DAT OOMMOEDLIJK
TERUG!

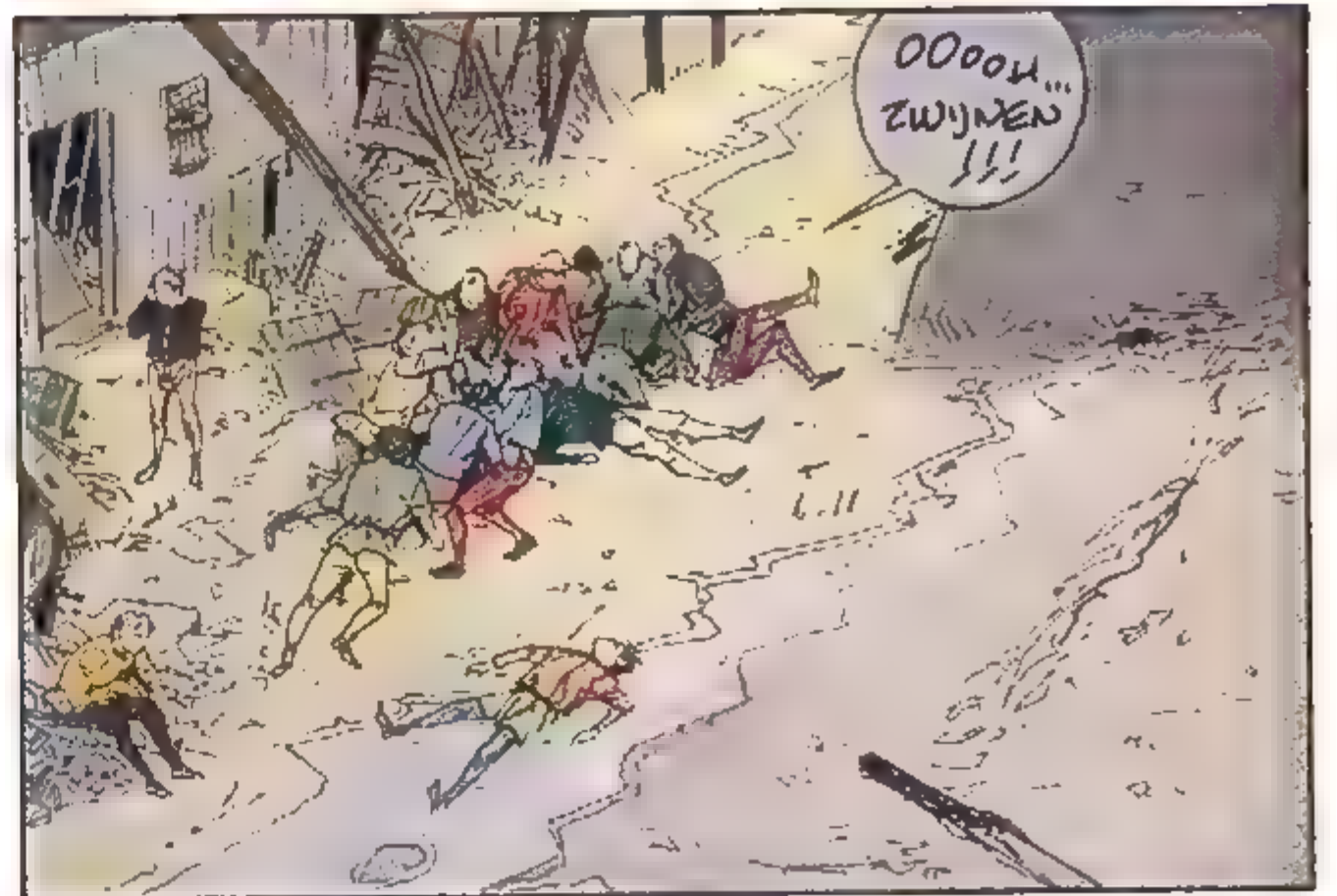
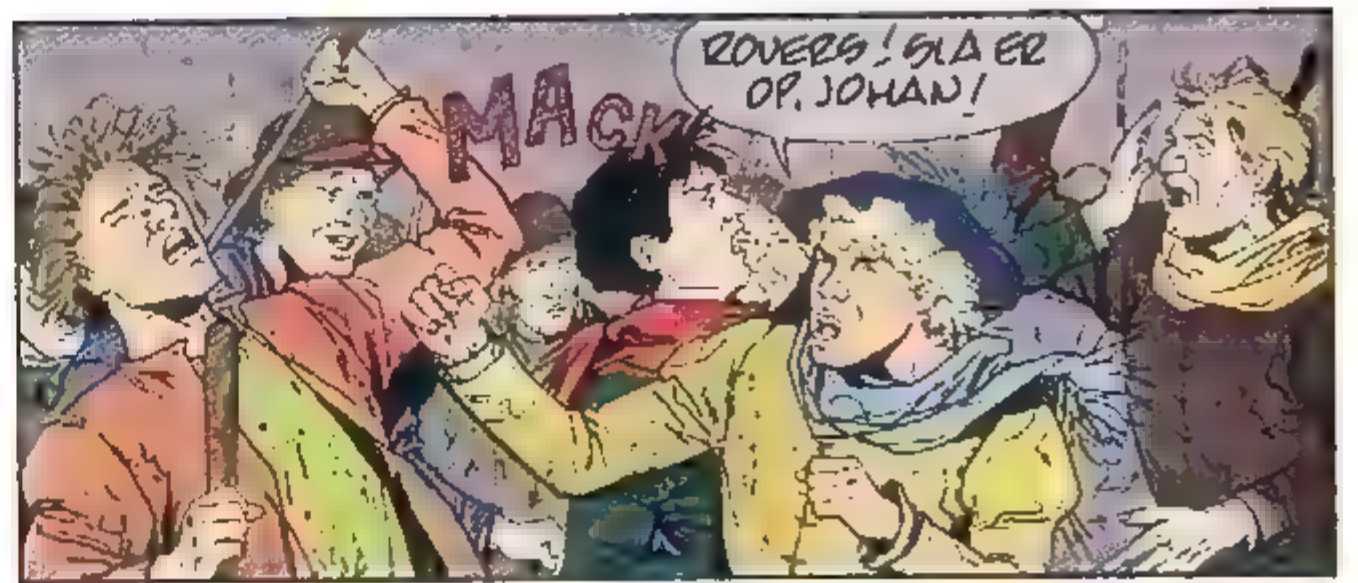
HENEL, WIL JE
AAN HET SCHOT,
GALGEBROK?!

JE DOET MAAR
HEERSCHAP
!!!

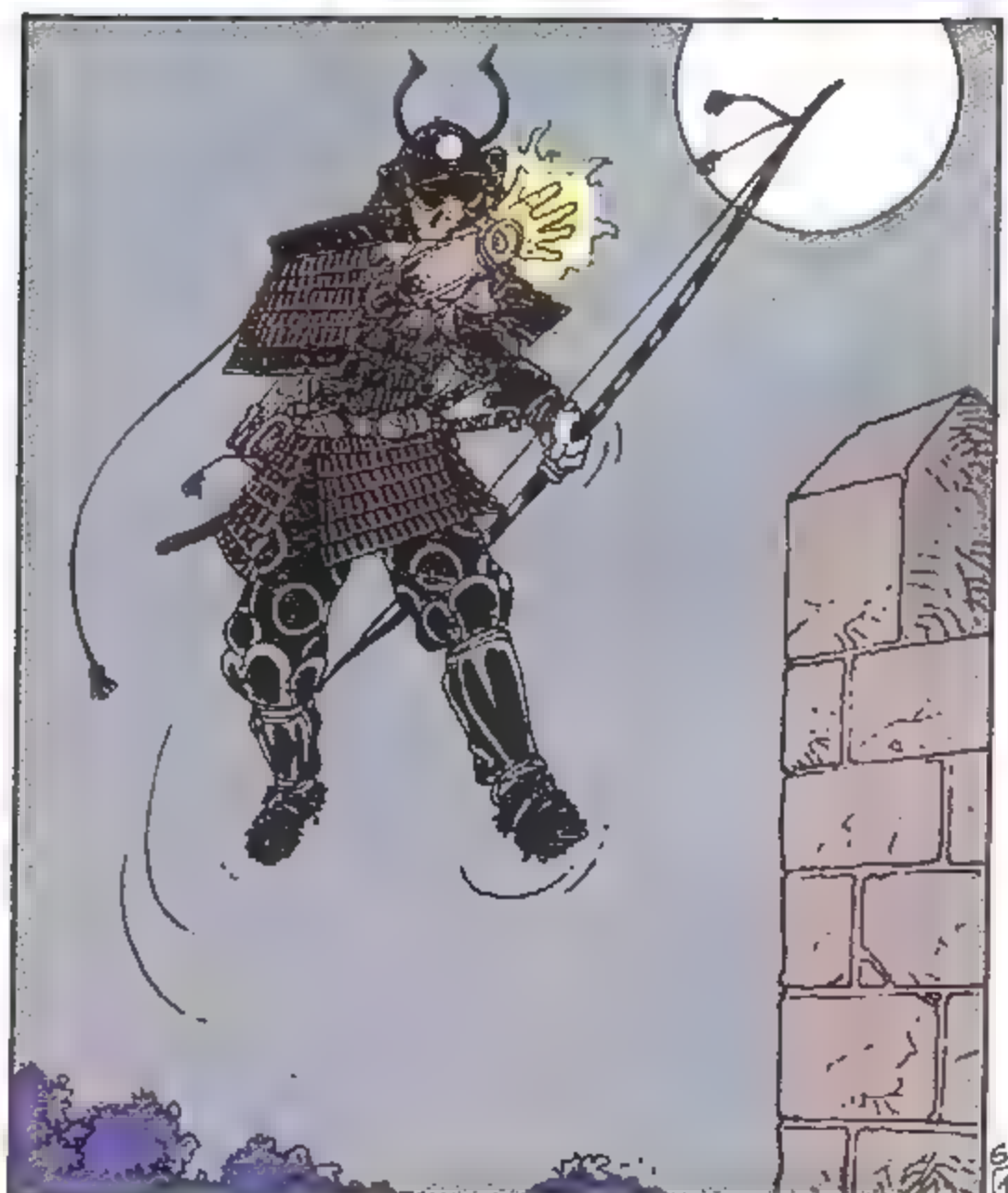
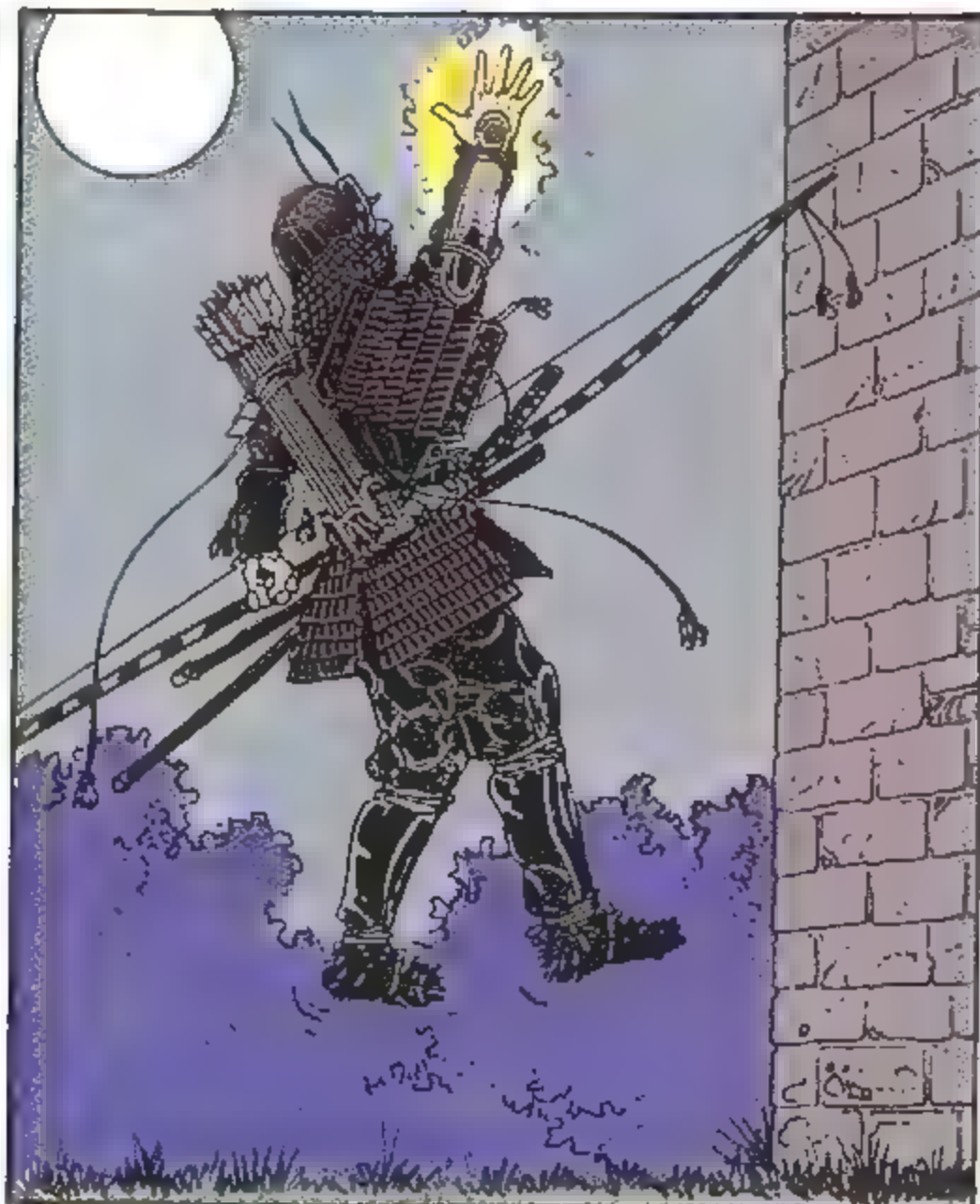
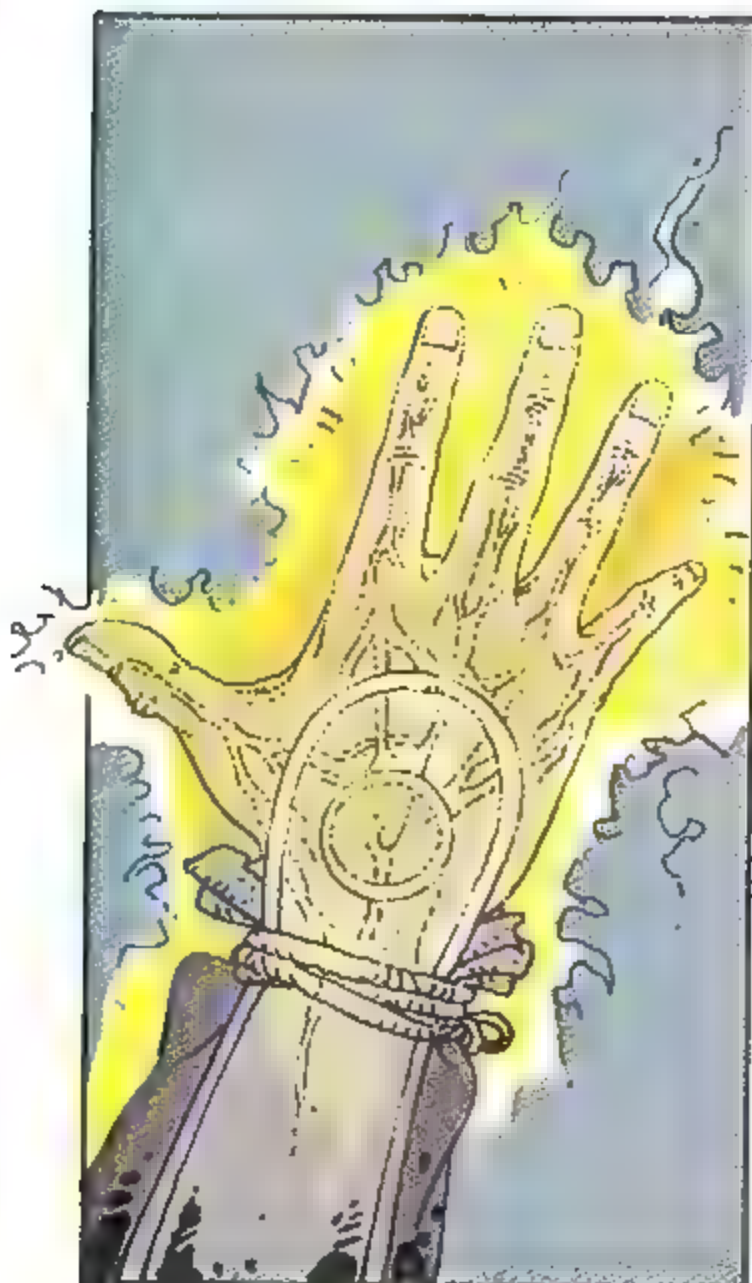
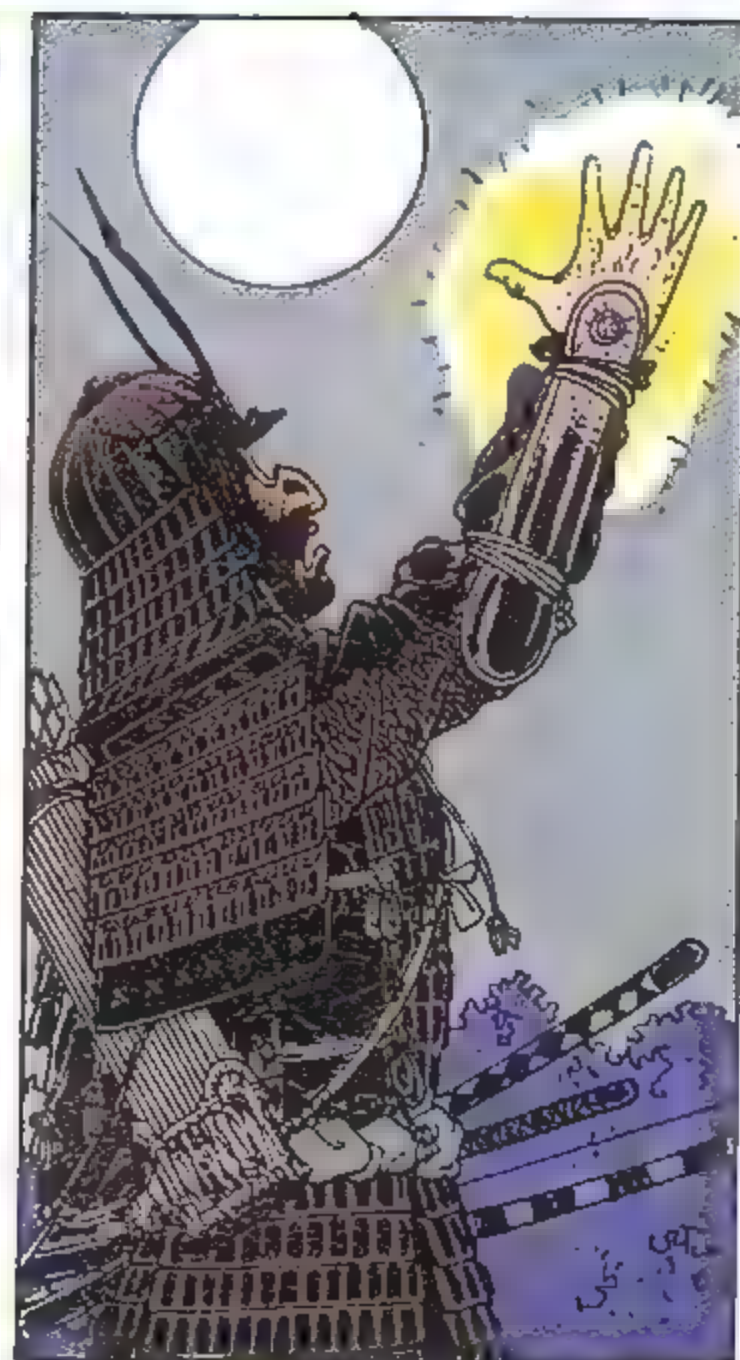
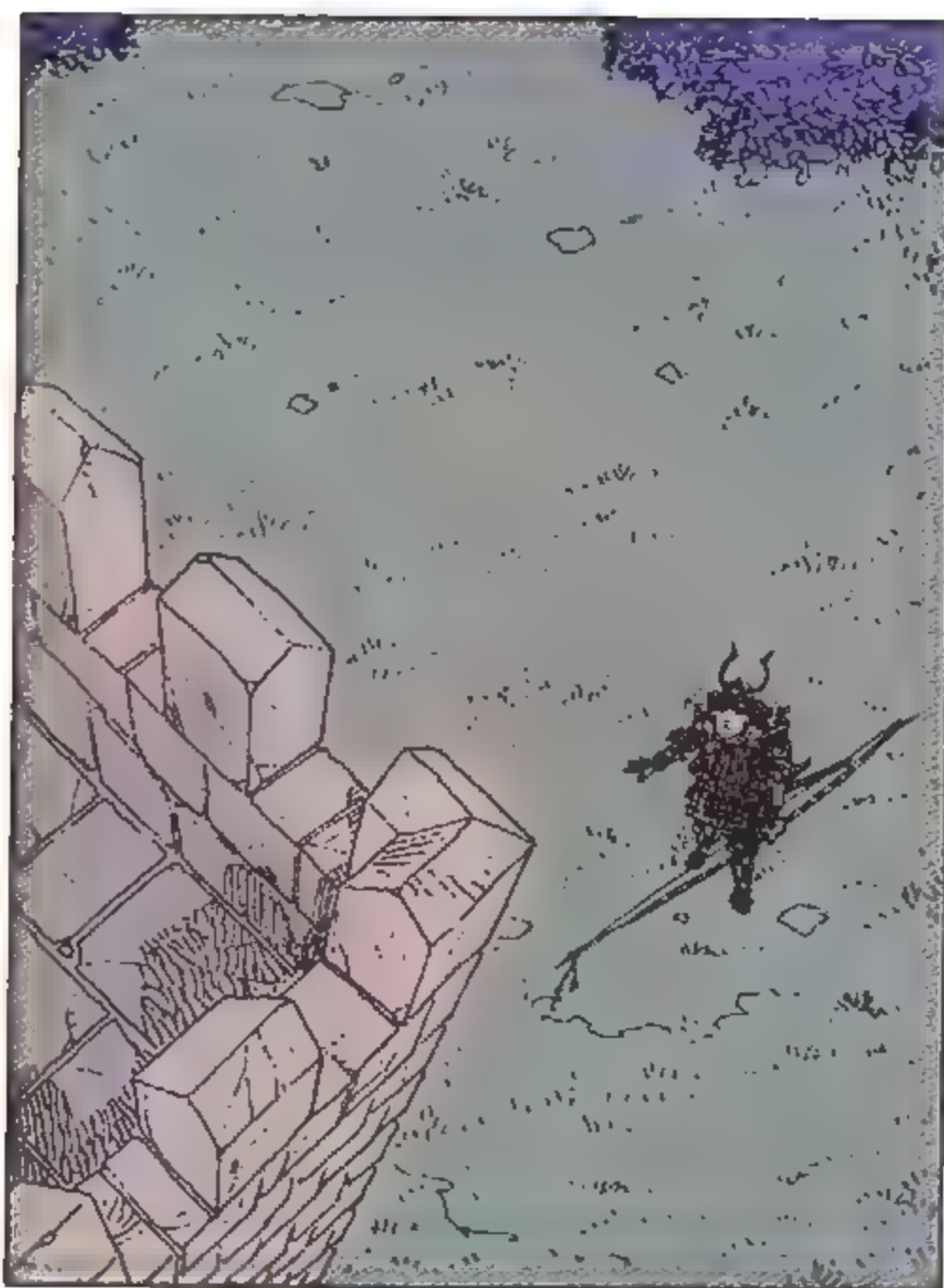
DE GELE DWERG

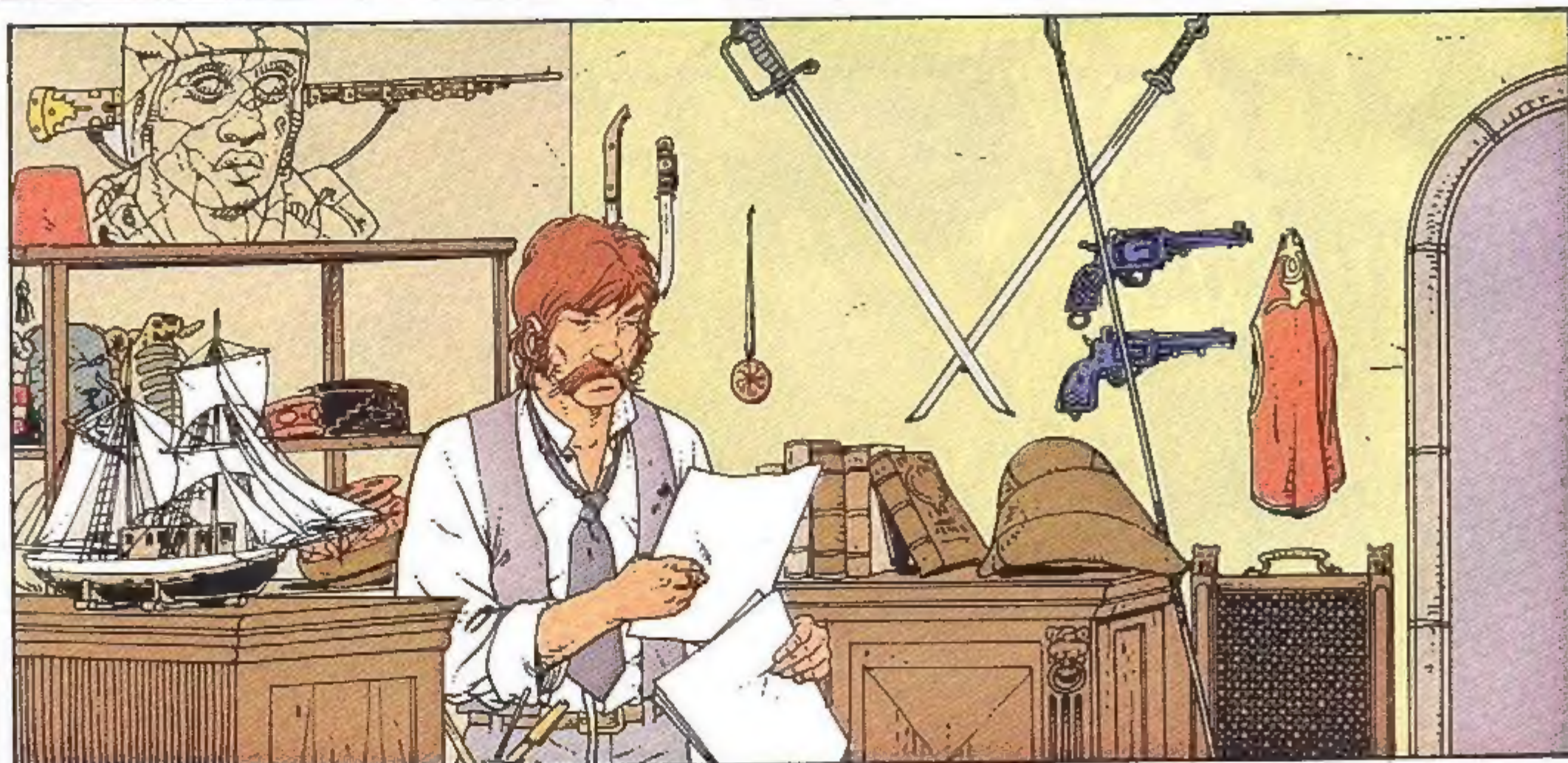
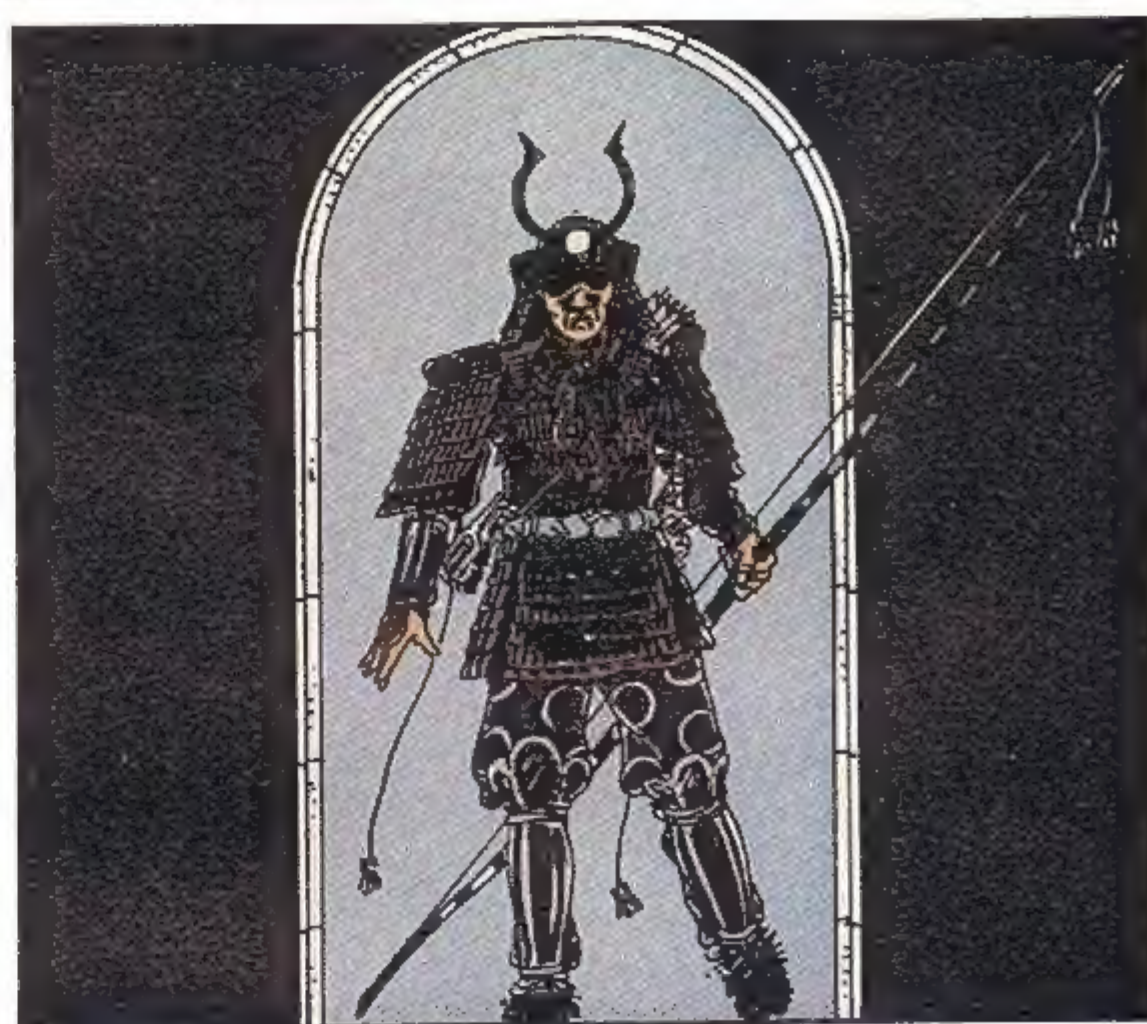
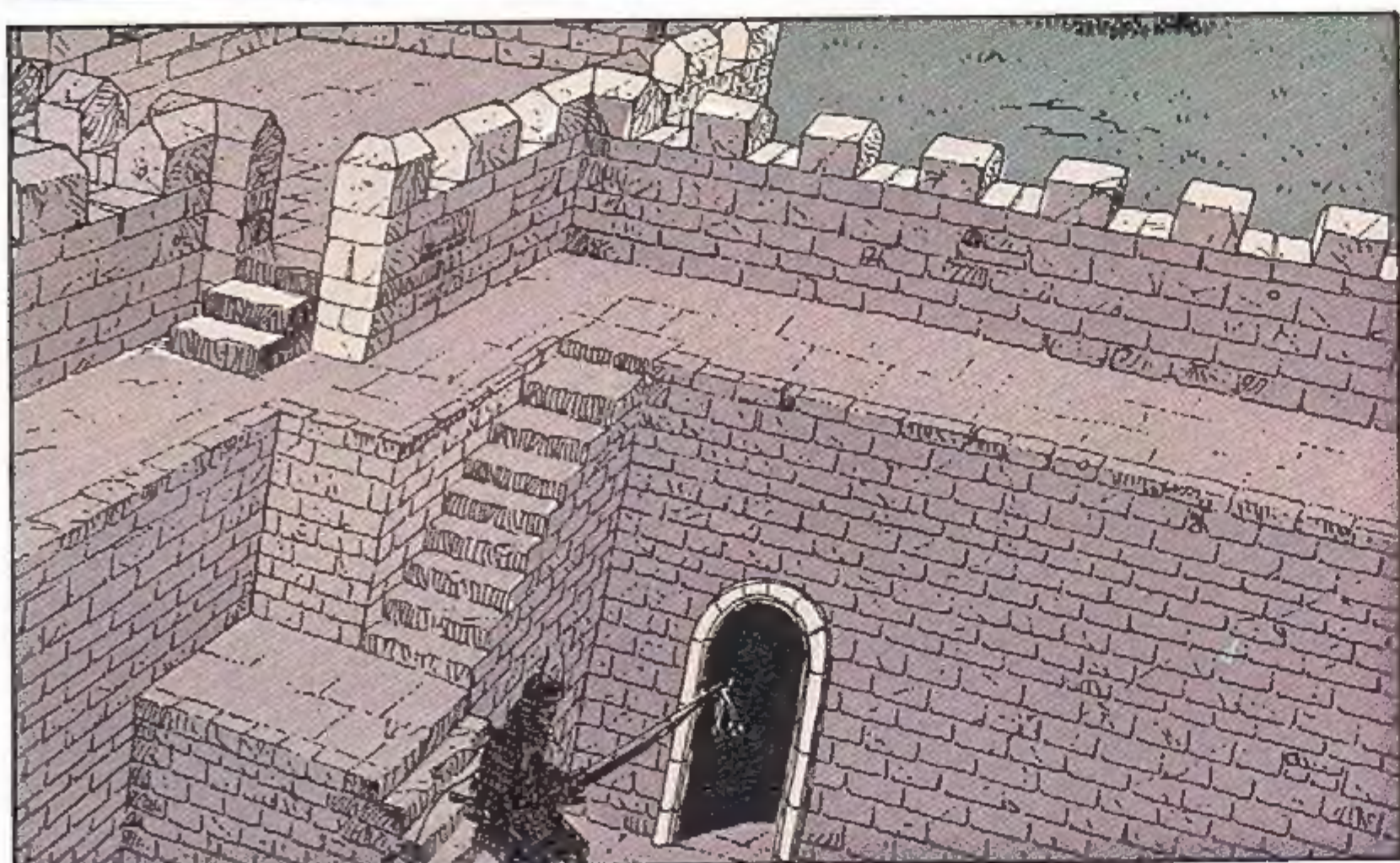
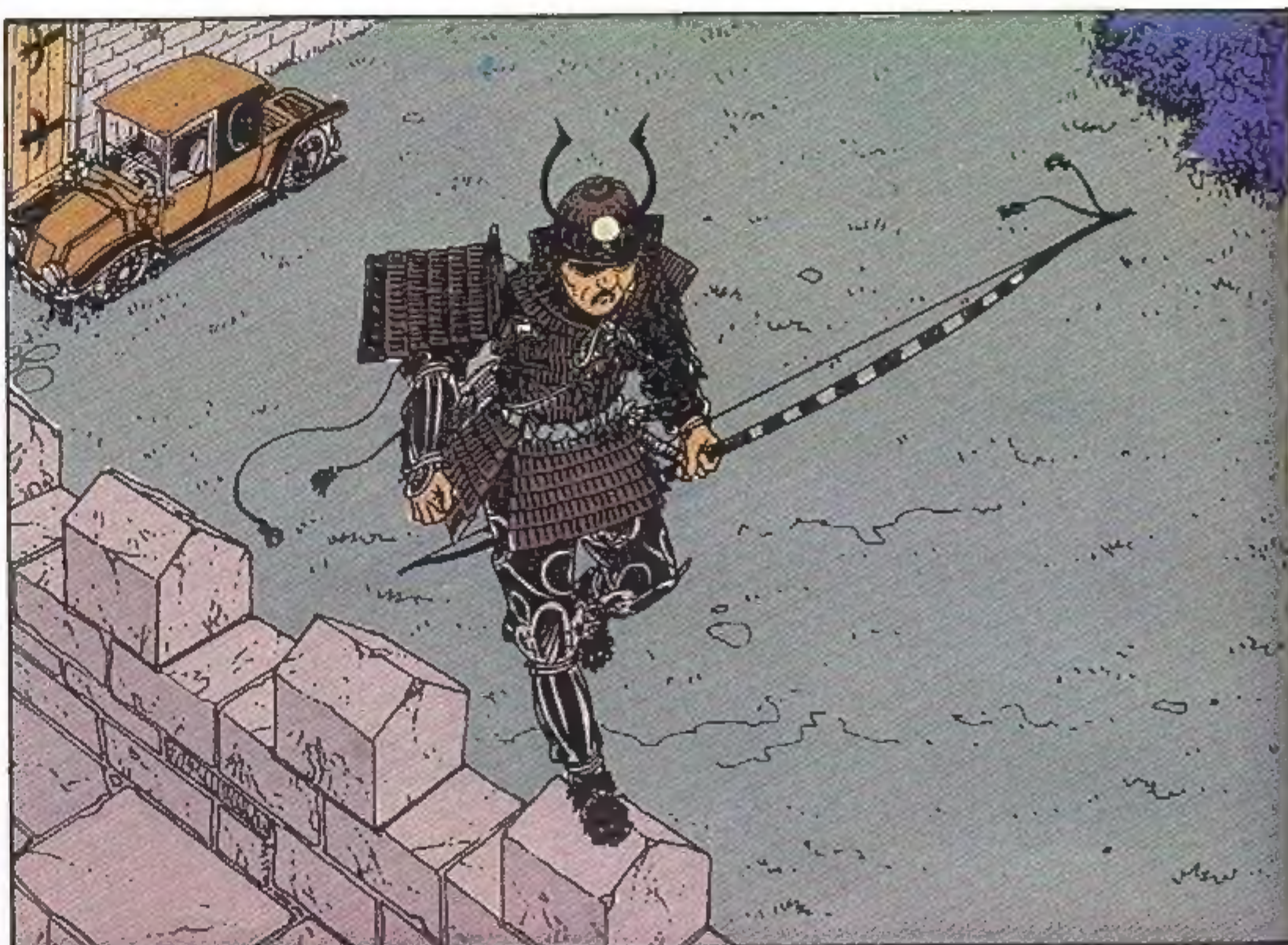
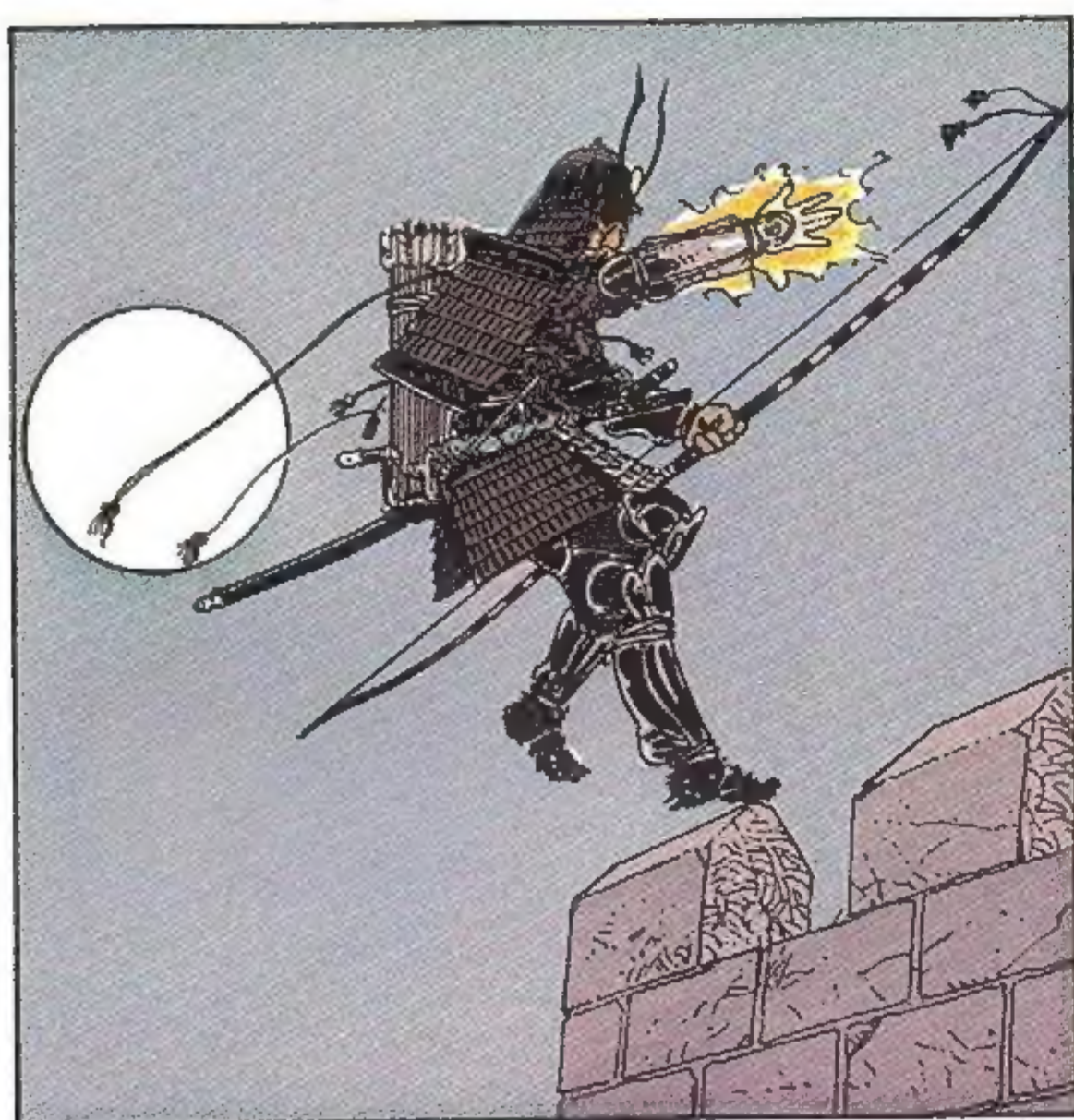

wordt vervolgd

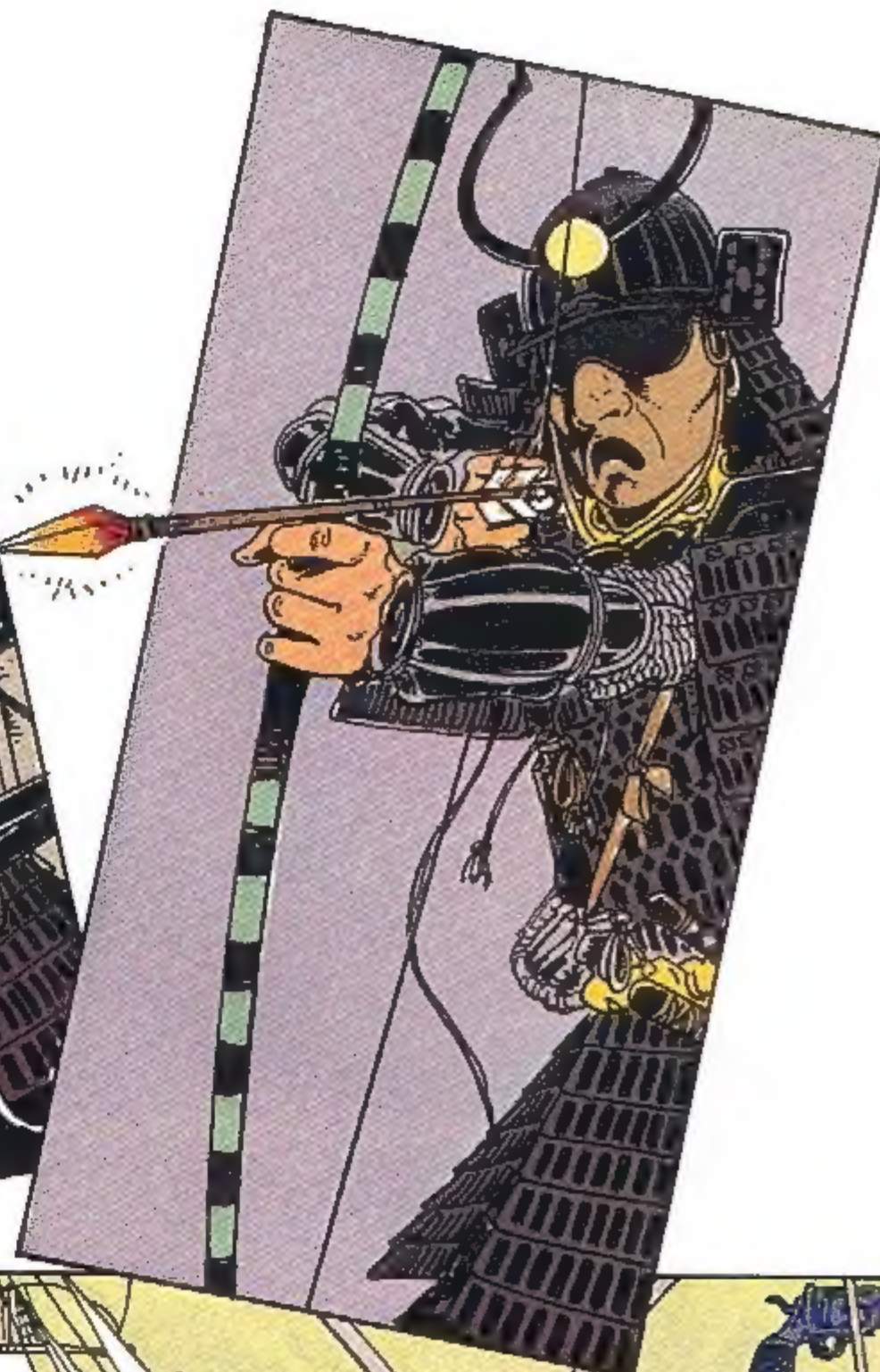
IAN KALÉDINE DE ZWARTE SANDERAI

SAMENVATTING: Ian Kaledine gaat huiswaarts, met in zijn gedachten de manier waarop hij dit prachtige kasteel heeft verkregen... Hij heeft nog geen vermoeden van het gevaar dat hem bedreigt...

IAN KALÉDINE

WEL IS HET ZO,
DAT IN RUIL DAARVOOR
DE KONING MIJ GEVRAAGD
HEEFT HET HELE DOS-
SIER OVER SCHULTZ
GRONDIG TE BESTUDEREN
EN EEN MIDDEL TE VIN-
DEN OM DIE SCHURK EENS
EN VOOR ALTIJD ONSCHAD-
DELIJK TE MAKEN.

wordt vervolgd

Kuifje Stripnieuwtjes

Interview met François Craenhals

Een van de meest geliefde historische strips is *De Koene Ridder* van François Craenhals. Onlangs verscheen bij uitgeverij Casterman het zeventiende deel in de serie: *Yama, prinses van Alampur* (prijs f 7,50/140 Bfr). In dit verhaal trotseert de even onstuimige als moedige hoofdpersoon opnieuw vele gevaren, ditmaal om Yama, een Indische prinses, uit een verraderlijk complot te redden. Kuifje sprak met de tekenaar, die het Nederlands nog niet helemaal verleerd heeft, maar het toch duidelijk ontwend is.

Kunt u iets zeggen over het publiek dat uw strips leest?

F.C.: "Ik zou willen dat het een zo groot mogelijk publiek is. Mijn strip *De vier helden* is het populairst, maar *De Koene Ridder* doet het vooral in Nederland en Duitsland goed." *Werkt u tegelijkertijd aan twee verschillende verhalen?*

"Momenteel wel, maar liever

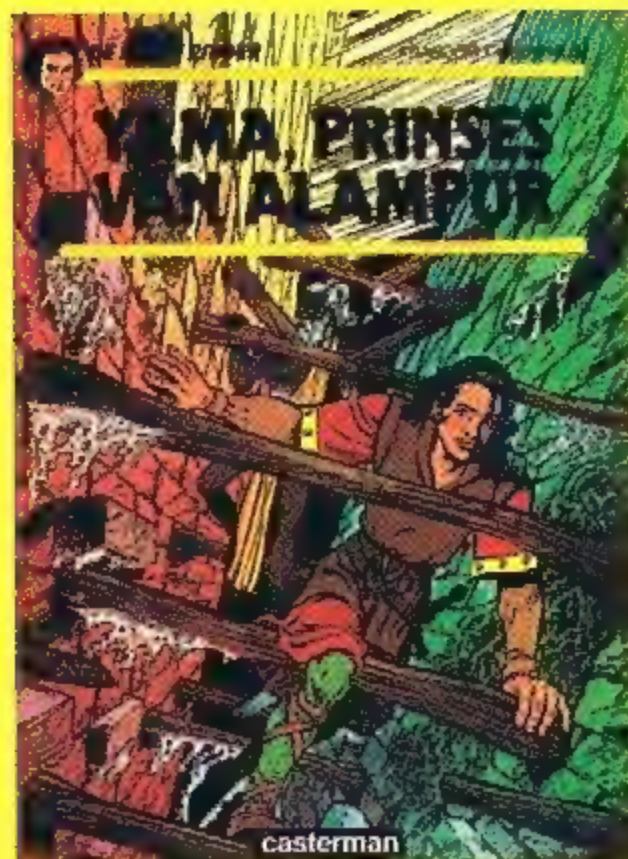
niet. Ik doe het liever om en om. Maar ik teken niet graag allemaal hetzelfde, dus ik wissel graag af."

Doet u naast het tekenen van strips nog ander werk. Reclame bijvoorbeeld?

"Af en toe, en ik ben de plaatselijke tekenaar. Ik maak tekeningen voor verenigingen, manifestaties en dergelijke in het kleine plaatsje waar ik woon. Dat doe ik voor mijn plezier."

De vier helden is een serie die u bewust voor kleine kinderen maakt.

"Ja, de scenarioschrijver daarvan, Chaulet, is in Frankrijk heel bekend als schrijver van kinderboeken. Hij schrijft ook *Fantomex*, een serie waarvan intussen zo'n tien miljoen deeltjes zijn verkocht. Inderdaad, daar heb ik ooit een stripversie van getekend. Ik heb drie delen gemaakt, maar het liep niet. Ze werden uitgegeven door Hachette, maar niet goed gedistribueerd. Ik had er wel mee door willen gaan. Het was veel werk, maar tegelijk ook een vriendendienst en leuk om te doen."

Werkt u met assistenten?

"Ja, nu wat meer dan vroeger. Ik word oud en ik heb niet meer dezelfde productie. Mijn assistenten tekenen de decors, ze letteren en kleuren in..."

Wordt u bij al uw strips geassisteerd?

"De Koene Ridder doe ik nog alleen, zij het dat iemand anders de inkleuring doet. Een jonge vrouw, die ik eigenlijk bij toeval heb ontmoet. Een vroegere medewerker van mij tekent nu zijn eigen strips. Jacques Debruyne. Hij maakt strips over Egypte. Net als ik heeft hij een grote voorliefde voor de geschiedenis, maar dan een andere periode."

Heeft u zelf nooit verhalen willen maken die eens in een andere tijd dan de middeleeuwen spelen?

"Ik heb voor Kuifje wel wat van dergelijke korte verhalen gemaakt, maar mijn tijd is de middeleeuwen. Het is moeilijk te zeggen wat me daarin zo aantrekt. Toen ik voor het eerst bij Kuifje kwam, had ik al een portfolio bij me met alleen tekeningen over de middel-

eeuwen. Ik heb heel veel documentatie over die tijd, maar ik maak er zelden gebruik van."

U probeert geen historisch juist beeld te geven van de middeleeuwen, u gebruikt vooral uw fantasie?

"Dat klopt. Het zijn mijn middeleeuwen. Toch probeer ik zo weinig mogelijk fouten te maken, maar ik maak geen geschiedenis met een hoofdletter G."

Bent u beïnvloed door romans over die tijd?

"Nee, de verhalen over de Ronde Tafel spraken me erg aan en ik heb er veel over gelezen, maar ik kan er weinig mee doen. Wel heb ik er namen aan ontleend en een bepaalde atmosfeer. De sfeer in de verhalen vind ik belangrijk."

In de middeleeuwen speelde godsdienst een grote rol...

"... Ja, en ik vergeet dat, hè. Ik hou er niet zo van. Ik wil geen godsdienstige moraal. Misschien is dat fout, want zo waren de middeleeuwen niet. Daarom zeg ik ook: het zijn mijn middeleeuwen."

Is dat het beeld dat u in uw jeugd van de middeleeuwen had?

"Ja, en ik heb dat beeld nog steeds, een nogal romantisch beeld. Ik zou van de Koene Ridder eerst een pater maken en misschien doe ik dat nog wel eens. Dan zal de abt tegen hem zeggen: U bent toch een beter soldaat dan pater?"

Als u zelf De Koene Ridder niet meer zou kunnen tekenen, zou dan iemand anders de serie van u mogen voortzetten?

"Misschien wel. Maar voorlopig kan ik het nog zelf."

H.P.

